

SUOMEN VIRALLINEN TILASTO — FINLANDS OFFICIELLA STATISTIK
OFFICIAL STATISTICS OF FINLAND

XXI A:12

HUOLTOTILASTO

KÖYHÄINHOITO, LASTENSUOJELU, IRTOLAIS- JA
ALKOHOLISTI- SEKÄ RAITTIUSHUOLTO

VÅRDSTATISTIK

FATTIGVÅRDEN, BARNSKYDDET, LÖSDRIVAR- OCH ALKO-
HOLIST- SAMT NYKTERHETSVÅRDEN

SOCIAL WELFARE OF COMMUNES

1955

HELSINKI 1957

SUOMEN VIRALLINEN TILASTO — FINLANDS OFFICIELLA STATISTIK
OFFICIAL STATISTICS OF FINLAND

XXI A:12

HUOLTOTILASTO

KÖYHÄINHOITO, LASTENSUOJELU, IRTOLAIS- JA
ALKOHOLISTI- SEKÄ RAITTIUSHUOLTO

VÅRDSTATISTIK

FATTIGVÅRDEN, BARNSKYDDET, LÖSDRIVAR- OCH ALKO-
HOLIST- SAMT NYKTERHETSVÅRDEN

SOCIAL WELFARE OF COMMUNES

1955

HELSINKI 1957

ALKUSANAT.

Täten Sosiaaliministeriön sosiaalinen tutkimustoimisto saattaa julkisuuteen Suomen Virallisen Tilaston sarjaan XXI sisältyvän tilastollisen selonteon maan huoltotoiminnasta vuonna 1955.

Julkaisun toimitustyötä on lähinnä hoitanut toimiston aktuaari Margit Jalo.

Helsingissä maaliskuun 27 päivänä 1957.

FÖRORD.

Härmed bringar Socialministeriets byrå för social forskning till offentligheten en statistisk redogörelse för värdverksamheten i landet under år 1955, vilken ingår i serien XXI av Finlands Officiella Statistik.

Redigeringen av publikationen har närmast omhändertagits av aktuarien vid byrån Margit Jalo.

Helsingfors den 27 mars 1957.

G. Modeen.

Maija Tudeer.

SISÄLLYS

<i>Texti</i>	Sivu
Johdanto	5
I. Huoltotoiminnan järjestys ja huoltolaitokset ..	6
II. Köyhäinhoito	8
III. Lastensuojelu	18
IV. Irtolaishuolto sekä alkoholisti- ja raittiushuolto	29
V. Huollonalaisten henkilöiden luku vv. 1946—1955	37
VI. Huoltotoiminnan kustannukset	38
VII. Työlaitokset	46
Englanninkielinen katsaus ja selityksiä	48

Tauluja

I. Huoltotoiminnan järjestys ja sosiaalilautakuntien alaiset laitokset	3
II. Köyhäinhoidon avustustapaukset ja avunsaajat ..	4
III. Köyhäinhoidon eri avustusmuodot	5
IV. Lastensuojelulapset	6
V. Sosiaalilautakuntien alaisissa laitoksissa olleet ryhmitettyinä laitosten mukaan	7
VI. Huoltotoiminnan menot	8
VII. Huoltotoiminnan tulot	12
VIII. Kunnalliskotien menot ja tulot	14
IX. Lastenkotien menot ja tulot	16

INNEHÅLL

<i>Text</i>	Sid.
Inledning	5
I. Vårdverksamhetens organisation och vårdanstalterna	6
II. Fattigvården	8
III. Barnskyddet	18
IV. Lösdrivarvården samt alkoholist- och nykterhetsvården	29
V. Antalet vårdade personer åren 1946—1955	37
VI. Kostnaderna för vårdverksamheten	38
VII. Arbetsinrättningarna	46
Engelsk resumé och förklaringar	48

Tabeller

I. Vårdverksamhetens organisation och socialnämnder underlydande anstalter	3
II. Fattigvårdens understödsfall och understödstagare	4
III. Olika vårdformer av fattigvården	5
IV. Barnskydds barnen	6
V. I socialnämnder underlydande anstalter intagna, grupperade efter anstalter	7
VI. Vårdverksamhetens utgifter	8
VII. Vårdverksamhetens inkomster	12
VIII. Kommunalhemmens utgifter och inkomster	14
IX. Barnhemmens utgifter och inkomster	16

CONTENTS

<i>Text</i>	Page
Introduction	5
I. Organization of social welfare and institutions under social welfare boards	6
II. Poor aid	8
III. Child welfare	18
IV. Treatment of vagrants, care of chronic drunkards and temperance supervision	29
V. The number of persons under social welfare ..	37
VI. The costs of social welfare work	38
VII. Workhouses	46
Summaries and explanations in English	48

<i>Tables</i>	Page
I. Organization of social welfare and institutions under social welfare boards	3
II. Poor aid relief cases and recipients of relief ..	4
III. Different forms of poor aid	5
IV. Children under child welfare	6
V. Persons in institutions under social welfare boards, classified according to institutions ..	7
VI. Expenditure on social welfare in work	8
VII. Social welfare work income	12
VIII. Income and expenditure of communal homes ..	14
IX. Income and expenditure of children's homes ..	16

Johdanto.

Köyhäinhoitotilaston lomakejärjestelmässä toimeenpantiin v. 1955 huomattava muutos. Aikaisemmin täytettiin kustakin laitoksessa tai yksityishoidossa olleesta avunsaajasta eri lomake huolimatta siitä, kuuluivatko asianomaiset samaan perheeseen vai eivät; pelkissä kotiavustustapauksissa lomake täytettiin vain perheen päämiehestä. Avunsaajain luku vastasi silloin laitoksissa hoidettujen, yksityishoidossa olleiden ja pelkkää kotiavustusta saaneiden yhteenlaskettua määrää. V. 1955 siirryttiin käyttämään perhelomaketta, johon perheen päämiehen nimelle merkitään kaikki saman perheen jäsenten saamat avustukset laadusta riippumatta. Näin ollen entisestä poiketen saadaan selvitettyksi erikseen avustusta saaneiden yksinäisten henkilöiden ja avioparien luku sekä sitäpaitsi, monellako heistä on ollut lapsia huollettavana ja montako lasta. Kun avustustapausten luku nyt tarkoittaa avustettujen perheiden tai yksinäisten henkilöiden lukua, on tämä muutos otettava huomioon verrattaessa v:n 1955 tietoja edellisten vuosien tilastoihin.

Köyhäinhoitoa koskevat tilastotaulukot on laadittu osittain koko aineiston nojalla ja osittain käyttämällä otantaa, jolloin aineistosta on otettu joka kymmenes köyhäinhoitotapaus (joka kymmenes lomake) ja tutkittu nämä tapaukset erikseen. Taulukot, joissa esitetään avustustapausten luku, avustettujen perheiden suuruus sekä laitoksissa ja yksityiskodeissa hoidettujen henkilöiden lukumäärä, on laadittu koko aineiston nojalla. Ikää, siviilisäätystä, syntymäpaikkaa, kotipaikkaoikeuskuntaa, ammattia ja avuntarpeen syytä koskevilla taulukoilla esitetyt tiedot perustuvat yksinäisistä avunsaajista ja perheenhuoltajista saatuihin henkilötietoihin. Kaikki nämä sekä laitoshoidon-pituutta ja laatua koskevat taulukot perustuvat otokseen eli joka kymmenenteen tapaukseen. Tiedot on esitetty vain suhdeluvuin, joskin absoluuttiset luvut, joiden nojalla suhdeluvut on laskettu, on ilmoitettu erikseen. Niissä tapauksissa, jolloin näitä suhdelukuja on voitu verrata koko aineiston nojalla laskettuihin vastaaviin suhdelukuihin, on voitu todeta, että otantamenetelmällä koottu aineisto melko hyvin edustaa koko aineistoa.

Inledning.

I fråga om fattigvårdsstatistikens blanketter genomfördes år 1955 en betydelsefull ändring. Tidigare ifylldes för envar person, som varit intagen på anstalt eller utackorderad i enskilt hem, en särskild blankett, oavsett om personerna i fråga hörde till samma familj eller ej; i de fall, då enbart hemunderstöd utgätt, ifylldes blanketten blott för familjens huvudman. Antalet understödstagare motsvarade då sammanlagda antalet på anstalter värdade, utackorderade och enbart hemunderstödda. År 1955 togs en familjebankett i bruk, i vilken samtliga understöd till medlemmar av samma familj, oberoende av understödets art, redovisas på familjens huvudmans namn. Avvikande från tidigare förfaringsätt har man sålunda nu kunnat redovisa antalet understödda ensamma personer och äkta par samt dessutom huru många av dem, som haft barn att försörja, och antalet barn. Då antalet understödsfall nu avser antalet understödda familjer eller ensamma personer, bör denna förändring tagas i beaktande vid jämförelse av uppgifterna för 1955 med statistiken för de tidigare åren.

De statistiska tabellerna angående fattigvården har uppgjorts dels på grund av hela materialet och dels på grund av urval av vart tionde understödsfall. De tabeller, som berör antalet understödsfall, de understödda familjernas storlek och antalet i anstalter och privata familjer värdade, grundar sig på hela materialet. Uppgifterna i tabellerna rörande ålder, civilstånd, födelseort, ort för hemortsrätt, yrke och orsak till understödsbehovet avser personuppgifter rörande ensamma understödstagare och familjeförsörjare. Alla dessa tabeller samt tabellerna rörande anstaltsvårdens längd och art grundar sig på ett urval av vart tionde fall. Resultaten har uppgivits endast i procenttal, medan de absoluta talen, enligt vilka de relativa talen uträknats, meddelats för sig. I de fall, då dessa relativa tal har kunnat jämföras med motsvarande proportionstal för hela materialet, har man kunnat konstatera, att tiondedelsurvalet rätt så väl representerar hela materialet.

I. Huoltotoiminnan järjestys ja huoltolaitokset

Sosiaalilautakunnat. Lakimääräistä huoltotoimintaa varten maa oli v. 1955 jaettuna 547 huoltoyhdykskuntaan, joista 35 oli kaupunki- ja 29 kauppalakuntia. V:n 1951 alusta voimaan tulleen sosiaalihuollon hallintoa koskevan lain johdosta entiset huoltolautakunnat muutettiin sosiaalilautakunniksi, jotka toimivat joko jakamattomina tai osastoihin jaettuina. V:n 1955 päättyessä sosiaaliministeriö oli vahvistanut eri kuntien sosiaalilautakunnat toimimaan seuraavan laajuisina.

Sosiaalilautakunnat — Socialnämnder

	Kaupungit Städer	Kauppalat Köpingar	Maalaiskunnat Landskommuner	Koko maa Hela landet
jakamattomia — odelade	9	4	344	357
2-osastoisia — med 2 avdelningar	17	23	122	162
useampiosastoisia — med flere avdelningar	7	2	2	11

15 maalaiskunnassa kunnan hallitus hoiti sosiaalilautakunnan tehtäviä. Ainoastaan Helsingissä ja Turussa oli 2 erillistä lautakuntaa, nim. huolto- ja lastensuojelulautakunnat.

Kunnalliskodit. Kunnalliskoteja oli v. 1955 kaikkiaan koko maassa 379. Yhden kunnan omistamia kunnalliskoteja oli 331 sekä kahden tai useamman kunnan omistamia yhteisiä 48. Näihin yhteisiin kunnalliskoteihin oli 135 kunnalla osuus. Lisäksi oli vielä Rovaniemen kauppalassa kuntainliiton omistama Kolpeneen huoltolaitos, johon 22 Lapin läänin kunnalla oli osuus. Sopimuksen mukainen oikeus saada sijoittaa hoidokkeja toisen kunnan kunnalliskotiin oli 33 kunnalla, minkä lisäksi vielä 5 kunnalla oli tällainen sopimus, vaikka niillä oli oma kunnalliskoti.

Koko maan kunnista oli selontekovuonna 472:llä eli 86 %:lla joko oma kunnalliskoti tai osuus sellaiseen. Kun lisäksi 33 kunnalla oli sopimuksenmukainen oikeus sijoittaa hoidokkejaan toisen kunnan kunnalliskotiin, oli maan 547 kunnasta 505 kuntaa eli 92 % huolehtinut lain edellyttämän kunnalliskotihoidon järjestämisestä sitä tarvitseville.

Missä määrin kunnalliskodeissa oli erityinen osasto mielisairaita ja muita sairaita varten, selviää seuraavasta asetelmasta.

Kunnalliskoteja, joissa oli — Kommunalhem med

	Kaupungit Städer	Kauppalat Köpingar	Maalaiskunnat Landskommuner	Yhteensä Summa
mielisairasosasto — sinnessjukavdelning	11	4	129	144
sairasosasto — sjukavdelning	24	17	179	220
tuberkuloosiosasto — tuberkulosavdelning	4	4	18	26

I. Vårdverksamhetens organisation och vårdanstalter

Socialnämnderna. För den lagstadgade vårdverksamheten var landet under år 1955 indelat i 547 vårdshällen, av vilka 35 var stadskommuner och 29 köpingar. Till följd av lagen om socialnämnderna, som trädde i kraft från början av år 1951, blev de tidigare vårdnämnderna ändrade till socialnämnder, vilka funktionerar endera odelade eller uppdelade i avdelningar. I slutet av år 1955 hade socialministeriet fastställt för socialnämnderna följande arbetsuppdelning i de olika kommunerna.

I 15 landskommuner omhänderhade kommunalstyrelsen socialnämndens åligganden. Endast i Helsingfors och Åbo fanns det 2 särskilda nämnder, näml. både vård- och barnskyddsnämnder.

Kommunalhemmen. Antalet kommunalhem var år 1955 i hela landet inalles 379. Av kommunalhemmen var 331 sådana, som tillhörde en kommun och 48 sådana, som tillhörde två eller flere kommuner. I de sistnämnda hade 135 kommuner andel. Därtill fanns det ännu i Rovaniemi köping Kolpene vårdanstalt ägd av en kommunsammanslutning; 22 kommuner i Lapplands län hade där andel. 33 kommuner ägde rätt enligt överenskommelse att placera sina interner i en annan kommuns kommunalhem, vartill ännu 5 kommuner hade en sådan överenskommelse det oaktat, att de dessutom hade eget kommunalhem.

Av alla landets kommuner hade under redogörelseåret 472 eller 86 % antingen ett eget kommunalhem eller andel i sådant. Då därtill 33 kommuner hade rätt att enligt överenskommelse placera sina interner i en annan kommuns kommunalhem, hade 505 av landets 547 kommuner eller 92 % dragit försorg om ordnandet av i lagen förutsatt kommunalhemsvård för dem, som var i behov därav.

I vilken utsträckning det i kommunalhemmen fanns särskilda avdelningar för sinnessjuka och andra sjuka, framgår av följande sammanställning.

Työlaitokset. V. 1955 toimi maassa kaikkiaan 9 työlaitosta, joista Helsingin kaupunki omisti 1, valtio yhden Ilmajoella irtolaisia varten ja loput 7 kuuluivat kuntayhtymille. Yhteisiin työlaitoksiin osallistui 509 kuntaa eli 93 % maan kaikista kunnista. Työlaitoksista tehdään tarkemmin selkoa sivulla 46.

Muut köyhäinhoidolliset laitokset. Helsingissä, Tampereella ja Kotkassa oli sosiaalilautakunnan alaisia köyhäinhoidollisia työtupia ja Sievissä sairaakoti. — Osuuksia piiriemisairaaloihin omisti 543 kuntaa eli 99 % maan kunnista.

Lastenkodit. Sosiaali- tai lastensuojelulautakuntien alaisia lastenkoteja oli selontekovuonna kaikkiaan 20 kaupungissa, 14 kauppalassa ja 57 maalaiskunnassa yhteensä 115. Näistä oli tavallisia lastenkoteja 103, pientenlastenkoteja 6, vastaanottokoteja 1, erityislastenkoteja 3 sekä äiti- ja lapsikoteja 2. Näistä lastenkodeista oli 2 kolmen kunnan yhteisiä. Sitä paitsi 3 kunnalla oli sopimus toisen kunnan kanssa saada sijoittaa lapsiaan niiden lastenkoteihin. 26 kunnalla oli tällainen sopimus yksityisen lastenkodin kanssa.

Kunnallisia koulukoteja oli kaikkiaan 4, nim. Helsingissä 2 sekä Turussa ja Porissa, kummassakin 1. Lisäksi oli vielä Helsingissä vastaanottokoti sekä Kotkassa epä-sosiaalisten lasten eristyslaitos.

Muut lastensuojelulaitokset. Seuraavasta yhdistelmästä selviää niiden kuntien luku, joissa oli joko kunnan omia tai avustamia erilaatuisia lastensuojelulaitoksia.

Arbetsinrättningarna. Under år 1955 verkade i landet 9 arbetsinrättningar, av vilka 1 ägdes av Helsingfors stad, en inrättning i Ilmajoki för lösdrivare av staten och de återstående 7 tillhörde kommunsammanslutningar. 509 kommuner eller 93 % av landets alla kommuner var delägare i de gemensamma arbetsinrättningarna. För arbetsinrättningarna redogöres närmare å sid. 46.

Fattigvårdens övriga vårdanstalter. I Helsingfors, Tammerfors och Kotka fanns det under socialnämnden lydande arbetsstugor, som upprätthölls av fattigvården och i Sievi ett sjukhem. — Andelar i distriktssinnessjukhus hade 543 kommuner eller 99 % av landets kommuner.

Barnhemmen. Under social- eller barnskyddsnämnderna lydande barnhem fanns det under redogörelseåret i 20 städer, 14 köpingar och 57 landskommuner inalles 115. Av dessa var 103 vanliga barnhem, 6 småbarnshem, 1 mottagningshem, 3 specialbarnhem och 2 barn- och mödrahem. Av dessa barnhem ägdes 2 av tre kommuner gemensamt. Dessutom hade 3 kommuner rätt enligt överenskommelse att placera sina barn i en annan kommuns barnhem. 26 kommuner hade en sådan överenskommelse med något privat barnhem.

Antalet kommunala skolhem var 4, näml. i Helsingfors 2 samt i Åbo och Björneborg, 1 i var och en. Dessutom fanns ännu i Helsingfors ett mottagningshem och i Kotka en isoleringsanstalt för asociala barn.

Övriga barnskyddsanstalter. Av följande sammanställning framgår antalet kommuner, i vilka fanns speciella barnskyddsanstalter. Dessa var antingen kommunens egna eller understödda av kommunen.

	Kunnan omia Kommunens egna		Kunnan avustamia Av kommunen understödda	
	Kuntien luku Antal kommuner	Laitosten luku Antal anstalter	Kuntien luku Antal kommuner	Laitosten luku Antal anstalter
Lastenseimiä — Barnkrubbor	23	74	14	38
Lastentarhoja — Barnträdgårdar	32	150	32	67
Koululaisten päiväkoteja — Daghem för skolbarn	3	11	3	3
Lasten päiväkoteja — Daghem för barn	20	23	28	30
Kesäsiirtoloita kouluikäisille — Sommarkolonier för skolbarn	30	37	17	48
Kesäsiirtoloita nuoremmille — Sommarkolonier för yngre	5	34	15	.
Kerhokeskuksia — Klubbcentraler	8	.	50	.

Yhdistelmässä mainitut lastensuojelulaitokset sijaitsivat pääasiassa kaupunkikunnissa sekä muutamissa kauppalloissa. Vain yhdessä maalaiskunnassa oli kunnan omistama lastenseimi, kahdessa lastentarha, kolmessa lasten päiväkoti ja 6:ssa kesäsiirtola kouluikäisille.

Kunnallisia kodinhoitajia oli v. 1955 kaikkiaan 393 kunnassa yhteensä 892. Näistä oli 63 kaupungissa ja kauppalassa yhteensä 304 sekä 330 maalaiskunnassa 588.

De i sammanställningen anförda barnskyddsanstalterna var för det mesta belägna i städerna och i några köpingar. Endast i en landskommun fanns en barnkrubba ägd av kommunen, i 2 fanns barnträdgård, i 3 daghem för barn och i 6 sommarkolonier för skolbarn.

Kommunal hemsystrar fanns det år 1955 inalles i 393 kommuner sammanlagt 892. Av dessa var 304 i 63 städer och köpingar och 588 i 330 landskommuner.

II. Köyhäinhoito

Kuten johdannossa on mainittu, on v:n 1955 köyhäin-
hoitotilastossa paitsi jokainen yksinäinen avunsaaja myös
jokainen koossa oleva perhe kokonaisuudessaan käsitelty
erillisenä tilastoyksikkönä. Huolimatta siitä, onko saman
perheen useammalle eri jäsenelle myönnetty avustusta, muo-
dostaa perhe sellaisenaan yhden avustustapauksen. Erimuo-
toisten ja erisuuruisten perhekuntien luku ja osuus köy-
hähinnoita saaneiden joukossa saadaan täten ensi kerran
täsmällisesti valaistuksi samoin kuin myös köyhäinhoidon
vaikutuspiiri koko laajuudessaan. Aikaisempaa henkilö-
periaatetta noudatettaessa saatiin lasketuksi vain suora-
näisesti avustettujen henkilöiden ja perheen päämiehelle
myönnetystä kotiaavustuksesta osallisten perheenjäsenten
luku. V:n 1955 tilastossa on köyhäinhoidosta tavalla tai
toisella osalliseksi tulleiden luku huomattavasti suurempi,
sillä perheenjäsenet on laskettu kuuluvaksi köyhäinhoidon
vaikutuspiiriin siinäkin tapauksessa, että joku perheenjäse-
nistä on esim. saanut vain laitoshoidoa.

Seuraavassa -selonteossa avustustapausta tarkoittaa jo-
kaista yksinäistä avunsaajaa ja avustettua perhettä yhtenä
kokonaisuutena s.o. tilastoyksikkönä.

Avustustapausten luku. Avustustapaukset, joita kaik-
kiaan oli 133 280, on seuraavassa jaettu kuuteen ryh-
mään sen mukaan, onko yksinäisillä miehillä, yksinäisillä
naisilla ja aviopareilla ollut lapsia huollettavana vai ei.
50 yksinäistä lasta, jotka omalla nimellään ovat saaneet
avustusta, ei sisälly seuraavaan avustustapausten perhe-
tyyppiä osoittavaan yhdistelmään.

Perhemuoto — Familjety	Kaupungit — Kauppalat		Maalaiskunnat		Koko maa	
	Städer — Köpingar	abs.	abs.	%	Hela landet	%
<i>Yksinäiset miehet — Ensamma män</i>						
ilman lapsia — utan barn	9 174	19.6	19 298	22.3	28 472	21.4
lapsia huollettavana — med barn	166	0.4	404	0.5	570	0.4
<i>Yksinäiset naiset — Ensamma kvinnor</i>						
ilman lapsia — utan barn	19 791	42.3	30 056	34.7	49 847	37.4
lapsia huollettavana — med barn	4 468	9.6	7 995	9.2	12 463	9.4
<i>Avioparit — Giftpar</i>						
ilman lapsia — utan barn	5 283	11.3	9 232	10.7	14 515	10.9
lapsia huollettavana — med barn	7 854	16.8	19 509	22.6	27 363	20.5
Kaikkiaan — Samtliga	46 736	100.0	86 494	100.0	133 230	100.0

Kaikista avustustapauksista 40 396 eli 30.3 % oli per-
heitä, joilla oli lapsia huollettavana. Maalaiskuntien avus-
tustapauksista oli suhteellisesti enemmän lapsiperheitä,
32.3 %, kuin asutuskeskuksissa, 26.8 %. Yksinäisiä avun-
saajia oli kaikista avustustapauksista lähes 3/5 eli 58.8 %.

Kun 16 vuotta täyttäneitä avunsaajia ja heidän avio-
puolisojaan oli yhteensä 175 108 ja lapsia avustetuissa
perheissä 115 938 sekä yksinäisiä lapsia 50, kuului köyhäin-
hoidon vaikutuspiiriin kaikkiaan 291 096 henkilöä eli 6.9 %
henkikirjoitetusta väkiluvusta.

II. Fattigvården

Såsom i inledningen redan nämnts, har i fattigvårds-
statistiken för år 1955 förutom varje ensam understöds-
tagare även varje sammanboende familj behandlats som
en särskild statistisk enhet. Oberoende av, om flere med-
lemmar av samma familj erhållit understöd, bildar famil-
jen som sådan bara ett understödsfall. Sålunda kan för
första gången familjerna noggrant fördelas efter sam-
mansättning och storlek samt dessa gruppers andel av
samtliga, som erhållit fattigvård, belysas likasom hela
omfattningen av fattigvårdens verkningssområde. Tidigare
kunde man endast uträkna antalet direkt understödda
personer samt beträffande dem, som erhållit hemunder-
stöd, antalet delaktiga familjemedlemmar. Då statistiken
för år 1955 omfattar familjemedlemmarna som delaktiga
av fattigvården även i de fall, då någon familjemedlem
erhållit t.ex. endast anstaltsvård, är antalet i en eller
annan form av fattigvården berörda betydligt större än
tidigare.

I följande redogörelse avses med understödsfall varje
ensam understödstagare samt varje familj, som åtnjutit
understöd; dessa är således sk. statistiska enheter.

Antal understödsfall. Understödsfallen, vilkas antal
är 133 280, har i det följande indelats i följande sex
grupper: ensam man utan barn, ensam man med barn,
ensam kvinna utan barn, ensam kvinna med barn, gift par
utan barn och gift par med barn. 50 ensamma barn, som
fått understöd på eget namn, ingår icke i följande sam-
manställning efter understödsfallens familjety.

Seuraavassa taulukossa on esitetty lääneittäin erikseen avustustapausten luku sekä avunsaajain ja avustettujen perheiden perheenjäsenten luku asutuskeskuksissa ja maalaiskunnissa.

I följande tabell redovisas länsvis skilt för sig antalet understödsfall och antalet understödstagare samt antalet familjemedlemmar i familjer, som erhållit understöd, i bosättningscentra och landskommuner.

1. Avustustapausten sekä avunsaajain ja perheenjäsenten luku lääneittäin — Antal understödsfall samt understödstagare och familjemedlemmar länsvis

Lääni — Län	Avustustapauksia Understödsfall			Avunsaajia ja perheenjäseniä Understödsdagare och familjemedlemmar			
	Kaupungit kauppalat Städer köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Yhteensä Summa	Kaupungit kauppalat Städer köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Yhteensä Summa	% väestöstä av befolk- ningen
Uudenmaan — Nylands	14 759	7 797	22 556	24 639	15 279	39 918	5.4
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs	6 656	12 255	18 911	12 418	24 622	37 040	5.7
Ahvenanmaa — Åland	80	276	356	165	484	649	2.9
Hämeen — Tavastehus	7 660	10 788	18 448	15 389	22 825	38 214	6.6
Kymen — Kymmene	4 170	5 181	9 351	8 370	10 126	18 496	5.7
Mikkelin — S:t Michels	1 502	7 097	8 599	3 260	15 327	18 587	7.5
Kuopion — Kuopio	3 146	14 773	17 919	6 853	37 105	43 958	9.0
Vaasan — Vasa	4 602	13 761	18 363	9 652	32 869	42 521	6.8
Oulun — Uleåborgs	2 479	10 700	13 179	5 764	30 133	35 897	9.2
Lapin — Lapplands	1 691	3 907	5 598	3 942	11 874	15 816	8.6
Koko maa — Hela landet	46 745	86 535	133 280	90 452	200 644	291 096	6.9

Kaikista avustustapauksista 28.3 % esiintyi kaupungeissa, 6.8 % kaupaloissa ja 64.9 % maalaiskunnissa. Yksistään Helsingissä oli 11 913, Turussa 3 429, Tampereella 3 345 ja Oulussa 1 903 eli näissä neljässä kaupungissa 15.4 % maan kaikista avustustapauksista.

Avunsaajien ja heidän perheenjäsentensä kokonaismäärästä 24.2 % tuli kaupunkien, 6.9 % kauppalain ja 68.9 % maalaiskuntien osalle. Kutakin 100 henkikirjoit-

Av samtliga understödsfall förekom 28.3 % i städerna, 6.8 % i köpingarna och 64.9 % i landskommunerna. Enbart i Helsingfors var antalet understödda 11 913, i Åbo 3 429, i Tammerfors 3 345 och i Uleåborg 1 903 eller i dessa fyra städer tillsammans 15.4 % av landets alla understödsfall.

Av hela antalet understödstagare och deras familjemedlemmar kom 24.2 % på städernas andel, 6.9 % på köpingarnas och 68.9 % på landskommunernas andel. Per

2. Avunsaajia ja heidän perheenjäseniään %:ssa eri kuntien asukasluvusta — Antal understödstagare och deras familjemedlemmar i % av folkmängden i de olika kommunerna

Lääni — Län	Kuntien luku, joissa avunsaajia ja heidän perheenjäseniään asukasluvuun verraten oli Antal kommuner, i vilka understödstagarna och deras familjemedlemmar i proportion till folkmängden utgjorde													Yhteensä Summa
	—1 %	1—1.9 %	2—2.9 %	3—3.9 %	4—4.9 %	5—5.9 %	6—6.9 %	7—7.9 %	8—8.9 %	9—9.9 %	10—10.9 %	11—11.9 %	12— %	
<i>Maalaiskunnat — Landskommuner</i>														
Uudenmaan — Nylands	—	—	1	2	4	9	9	8	—	1	—	—	—	34
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs	1	—	5	18	19	34	20	8	1	1	1	—	—	108
Ahvenanmaa — Åland	3	6	3	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	15
Hämeen — Tavastehus	—	—	—	2	3	12	17	8	9	4	1	—	—	56
Kymen — Kymmene	1	1	1	3	8	7	5	1	1	—	—	—	—	28
Mikkelin — S:t Michels	—	—	—	—	—	3	7	8	4	6	1	—	—	29
Kuopion — Kuopio	—	—	—	—	—	1	3	5	11	12	7	5	2	46
Vaasan — Vasa	3	5	14	7	12	8	14	9	10	5	4	—	1	92
Oulun — Uleåborgs	—	1	—	1	1	2	7	8	9	6	9	5	5	54
Lapin — Lapplands	—	—	—	—	1	2	1	5	5	3	—	4	—	21
Yhteensä maalaiskuntia — Summa landskommuner	8	13	24	34	50	78	83	60	50	38	23	14	8	483
<i>Kaupungit — Städer</i>	—	—	—	—	4	11	5	6	5	3	—	1	—	35
<i>Kauppalat — Köpingar</i>	—	—	—	2	3	5	9	3	3	2	—	—	2	29
Yhteensä huoltoyhdistyksiä — Summa värdshälsan	8	13	24	36	57	94	97	69	58	43	23	15	10	547
%	1.5	2.4	4.4	6.6	10.4	17.2	17.7	12.6	10.6	7.9	4.2	2.7	1.8	100.0

tettua asukasta kohden heitä oli kaupungeissa 6.1, kauppa-loissa 6.8 ja maalaiskunnissa 7.2. Köyhäinhoidon vaikutuspiiri oli laajin Kuopion ja Oulun lääneissä, sillä 9.0 ja 9.2 % väestöstä oli näissä lääneissä joko itse tai joku perheenjäsen saanut köyhäinhoidolta avustusta. Vastaava suhdeluku oli Lapin läänissä 8.6, Mikkelin läänissä 7.5 ja muissa lääneissä se vaihteli 5.4 ja 6.8 välillä, lukuunottamatta Ahvenanmaata, jossa se oli 2.9. Kun eri kuntien vastaavat suhdeluvut huomattavasti poikkeavat maan keskimääräisistä luvuista, on taulukossa n:o 2 esitetty, miten yksityiset maalaiskunnat eri lääneissä avunsaajien ja heidän perheenjäsentensä suhteelliseen lukuun nähden poikkeavat taulukossa n:o 1 mainituista keskiluvuista.

5—6.9 % asukkaista kuului köyhäinhoidon piiriin 46.9 %:ssa kaupunki- ja kauppalakunnista, maalaiskunnista ainoastaan 33.3 %:ssa. Ryhmään enintään 4.9 % kuului 26.7 % maalaiskunnista, mutta asutuskeskuksista vain 14.1 %. Maalaiskuntia, joissa yli 10 % väestöstä tavalla tai toisella sai avustusta, oli kokonaista 45 eli 9.3 %.

Avustettujen perheiden suuruus. Seuraava yhdistelmä valaisee niiden perheiden suuruutta, joille köyhäinhoitoavusta on myönnetty.

Avunsaaja — Understödstagare

Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar

			Niistä %:ssa sellaisia, joissa oli huollettavana lapsia			
			Därav i % med antal barn			
	Inalles understödsfall	0	1	2	3	4—
Yksinäinen mies — Ensam man	9 340	98.2	0.7	0.6	0.2	0.3
Naimaton nainen — Ogift kvinna	10 346	89.9	8.0	1.5	0.4	0.2
Leski t. eronnut nainen — Änka eller fränskild kvinna ..	13 913	75.4	7.7	8.6	5.0	3.3
Aviopari — Gift par	13 137	40.2	15.3	16.1	11.6	16.8

Maalaiskunnat — Landskommuner

Yksinäinen mies — Ensam man	19 702	98.0	0.7	0.5	0.3	0.5
Naimaton nainen — Ogift kvinna	17 567	88.0	7.9	2.4	0.9	0.8
Leski t. eronnut nainen — Änka eller fränskild kvinna ..	20 484	71.3	8.0	8.6	5.8	6.3
Aviopari — Gift par	28 741	32.1	12.4	14.2	12.0	29.3

Koko maa — Hela landet

Yksinäinen mies — Ensam man	29 042	98.0	0.7	0.6	0.3	0.4
Naimaton nainen — Ogift kvinna	27 913	88.7	8.0	2.1	0.7	0.5
Leski t. eronnut nainen — Änka eller fränskild kvinna ..	34 397	72.9	7.9	8.6	5.5	5.1
Aviopari — Gift par	41 878	34.6	13.3	14.8	11.9	25.4
Yhteensä — Summa	133 230	69.7	8.0	7.4	5.4	9.5

Suurin osa, 7/10, kaikista avustustapauksista käsitti yksinäisiä henkilöitä tai aviopareja, joilla ei ollut lapsia huollettavana. Melkein joka kymmenes avustustapaus oli sellainen, että perheeseen kuului vähintään 4 lasta.

Yksinäisiä avunsaajia, joilla oli vähintään 2 lasta huollettavana, oli kaikkiaan 7 867. Näistä sai suurperheisten perhelisää 3 876 eli 49.3 %. Kaupunki- ja kauppalakunnissa vastaava suhdeluku oli 37.4 sekä maalaiskunnissa 55.3. Aviopuolisoja, joilla oli vähintään 2 lasta huollettavana, oli 21 807 ja näistä nautti perhelisää 11 282 eli 51.7 %, asutuskeskuksissa 38.8 % sekä maalaiskunnissa 56.5 %. Perhelisä tosin myönnetään aviopuolisille, joilla on vähintään 4 lasta huollettavana, mutta jos perheen pääasiallinen huoltaja on tullut pysyvästi työkyvyttömäksi, voidaan perhelisä myöntää toisesta lapsesta lähtien.

100 mantalsskrivna invånare kom av dessa i städerna 6.1, i köpingarna 6.8 och i landskommunerna 7.2. I Kuopio och Uleåborgs län var fattigvårdens verkningssområde mest vidsträckt, då 9.0 och 9.2 av befolkningen i dessa län hade antingen själv eller någon av familjemedlemmarna erhållit understöd av fattigvården. Motsvarande proportionstal var i Lapplands län 8.6, i S:t Michels län 7.5 och i de övriga länen varierade det mellan 5.4 och 6.8, fränsett Åland, där det var 2.9. Då motsvarande proportionstal för de olika kommunerna i landet avsevärt avviker från hela landets medeltal, har i tabell n:o 2 framställt, huru de enskilda kommunernas proportionstal i de olika länen avviker från medeltalen i tabell n:r 1.

5—6.9 % av invånarna tillhörde fattigvårdens krets inom 46.9 % av städerna och köpingarna, men endast inom 33.3 % av landskommunerna. Till gruppen högst 4.9 % hörde 26.7 % av landskommunerna, däremot endast 14.1 % av bosättningscentra. I 45 landskommuner eller i 9.3 % av deras antal hade över 10 % av invånarna på ett eller annat sätt åtnjutit understöd.

De understödda familjernas storlek. Följande sammanställning belyser storleken av de familjer, som åtnjutit fattigvårdsunderstöd.

	Kaikkiaan avustustapauksia	Niistä %:ssa sellaisia, joissa oli huollettavana lapsia				
	Inalles understödsfall	0	1	2	3	4—
Yksinäinen mies — Ensam man	9 340	98.2	0.7	0.6	0.2	0.3
Naimaton nainen — Ogift kvinna	10 346	89.9	8.0	1.5	0.4	0.2
Leski t. eronnut nainen — Änka eller fränskild kvinna ..	13 913	75.4	7.7	8.6	5.0	3.3
Aviopari — Gift par	13 137	40.2	15.3	16.1	11.6	16.8
Yksinäinen mies — Ensam man	19 702	98.0	0.7	0.5	0.3	0.5
Naimaton nainen — Ogift kvinna	17 567	88.0	7.9	2.4	0.9	0.8
Leski t. eronnut nainen — Änka eller fränskild kvinna ..	20 484	71.3	8.0	8.6	5.8	6.3
Aviopari — Gift par	28 741	32.1	12.4	14.2	12.0	29.3
Yksinäinen mies — Ensam man	29 042	98.0	0.7	0.6	0.3	0.4
Naimaton nainen — Ogift kvinna	27 913	88.7	8.0	2.1	0.7	0.5
Leski t. eronnut nainen — Änka eller fränskild kvinna ..	34 397	72.9	7.9	8.6	5.5	5.1
Aviopari — Gift par	41 878	34.6	13.3	14.8	11.9	25.4
Yhteensä — Summa	133 230	69.7	8.0	7.4	5.4	9.5

Största delen, 7/10, av alla understödsfall utgjordes av sådana ensamma personer och gifta par, som inte hade barn att försörja. Nästan vart tionde understödsfall utgjordes av familjer med minst 4 barn.

Antalet ensamma understödstagare, som hade minst 2 barn, var inalles 7 867. Av dessa erhöi 3 876 eller 49.3 % särskilt familjebidrag. För städerna och köpingarna var proportionstalet 37.4 och för landskommunerna 55.3. Antalet gifta par med minst 2 barn var 21 807, och av dessa erhöi 11 282 eller 51.7 % familjebidrag, i bosättningscentra 38.8 % och i landskommunerna 56.5 %. Familjebidrag beviljas i allmänhet åt gifta par, som har minst 4 barn att försörja, men om familjens huvudsakliga försörjare har blivit varaktigt arbetsoförmögen, kan familjebidrag beviljas redan för andra barnet.

Kun kaikki köyhäinhoidon piiriin kuuluvat 115 988 lasta oli 16 vuotta nuorempia, saivat he myös lapsilisää. Kaikista v. 1955 lapsilisää saaneista lapsista 8.5 % kuului perheisiin, jotka olivat saaneet köyhäinhoitoa. Köyhäinhoidollisia lapsiperheitä oli kaikkiaan 40 396 eli 6.4 % kaikista lapsilisäperheistä.

Yksinäisiä 16 vuotta täyttäneitä avunsaajia tai perheen huoltajia oli kaikkiaan 91 352. Näistä 52 748 eli 57.7 % nautti kansaneläkkeen lisäeläkettä, vanhuus- tai työkyvyttömyysavustusta. Miesten vastaava suhdeluku oli 55.6 ja naisten 58.7. Asutuskeskuksissa 57.0 % yksinäisistä sai mainittua lisäeläkettä tai avustusta, maalaiskunnissa 58.2 %. Avustettuja aviopareja oli kaikkiaan 41 878. Näistä 13 123 tapauksessa jompikumpi tai molemmat aviopuolisot saivat lisäeläkettä tai avustusta, mikä luku vastaa 31.3 %. Maalaiskunnissa mainittu suhdeluku oli 33.0, mutta asutuskeskuksissa vain 27.6. Jos otetaan huomioon kaikki 133 230 avustustapausta, oli 49.4 % sellaisia, että avunsaaja itse tai perheenhuoltaja oli saanut lisäeläkettä tai avustusta.

Avustusmuoto. Avustuksen muotoon nähden avunsaajat on jaettu kolmeen ryhmään, nimittäin laitoksissa hoidettuihin, yksityishoidossa olleisiin ja kotiaavustusta saaneisiin. Tässä ryhmittelyssä ei ole otettu huomioon perhesuhteita, vaan on laskettu, montako henkilöä on saanut laitoshoidon ja kuinka moni on ollut yksityiskotiin sijoitettuna. Kotiaavustusta saaneiden luku tarkoittaa yksinäisiä avunsaajia tai perheenpäämiehiä, jotka ovat saaneet vain kotiaavustusta joko itselleen tai perheelleen. Ryhmittely on siis samanlainen, kuin mitä aikaisemmissa köyhäinhoidotilastoissa on noudatettu.

Seuraava taulukko osoittaa, missä laajuudessa eri avustus- ja huoltomuotoja on käytetty.

Då alla barn inom fattigvårdens område, till ett antal av 115 988, var yngre än 16 år, erhöļ de även barnbidrag. Av alla barn, som år 1955 åtnjöt barnbidrag tillhörde 8.5 % familjer, som hade erhöļit fattigvårdsunderstöd. Antalet av fattigvården understödda barnfamiljer var 40 396 och utgjorde 6.4 % av samtliga barnbidragsfamiljer.

Antalet ensamma understödstagare eller familjeförsörjare över 16 år var inalles 91 352. Av dessa åtnjöt 52 748 eller 57.7 % folkpensions tilläggs-pension, ålderdoms- eller invaliditetsunderstöd. Motsvarande proportionstal för männen var 55.6 och för kvinnorna 58.7. I bosättningscentra fick 57.0 % av de ensamma tilläggs-pension eller understöd, i landskommunerna 58.2 %. Antalet understödda gifta par var 41 878. Av dessa var 13 123 sådana fall, i vilka någöndera eller bägge makarna erhöļ tilläggs-pension eller understöd, vilken siffra motsvarar 31.3 %. I landskommunerna utgjorde detta proportionstal 33.0, men i bosättningscentra endast 27.6. Om alla understödsfall till ett antal av 133 230 tagas i betraktande, utgjorde 49.4 % av dessa sådana fall, där understödstagaren själv eller familjeförsörjaren hade åtnjutit tilläggs-pension eller understöd.

Understödsform. Med hänsyn till understödets beskaffenhet har understödstagarna indelats i tre grupper: på anstalter vårdade, utackorderade och personer, som erhöļit hemunderstöd. I denna fördelning har ingen hänsyn tagits till familjeförhållandena, utan antalet personer, som har åtnjutit anstaltsvård och personer, som varit utackorderade i privata familjer, har uträknats. Antalet personer, som åtnjutit hemunderstöd, avser ensamma understödstagare eller familjeförsörjare, som fått enbart hemunderstöd åt sig själva eller åt sin familj. Uppdelningen är alltså densamma, som i fattigvårdsstatistiken under tidigare år.

Följande tabell utvisar, i vilken utsträckning de olika understöds- och vårdformerna förekommit.

3. Avustusmuoto — Understödsformen

Avustus- ja huoltomuoto Understöds- och vårdform	Kaupungit Städer		Kauppalat Köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Koko maa Hela landet	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Laitoksissa hoidetut — I anstalter vårdade	21 300	55.6	4 734	51.2	51 998	58.7	78 032	57.3
Yksityishoidossa olleet — Utackorderade	18	0.1	10	0.1	1 432	1.6	1 460	1.1
Kotiaavustusta saaneet — I sina hem understödda	16 999	44.3	4 502	48.7	35 181	39.7	56 676	41.6
Yhteensä — Summa	38 311	100.0	9 246	100.0	88 611	100.0	136 168	100.0

Jos näitä lukuja verrataan edelliseen vuoteen, on otettava huomioon, että v. 1955 kotiaavustusta saaneiden lukuun sisältyvät kaikki avunsaajat, jotka ovat saaneet vain kotiaavustusta määrään katsomatta. Edellisinä vuosina laskettiin tilapäisiksi avunsaajiksi ne, joiden kotiaavustuksen määrä oli 2 500 mk pienempi ja varsinaisiksi ne, jotka olivat saaneet sitä suurempaa kotiaavustusta. Jos nämä sekä tilapäistä että varsinaista kotiaavustusta saaneet lasketaan yhteen, oli v. 1954 kotiaavustuksen saajia kaikkiaan 62 761. Kun vastaava luku v. 1955 oli 56 676, olisi se siis alentunut 9.7 %. On kuitenkin todennäköistä, että kotiaavustusta saaneiden luku ei ole alentunut näin paljon, vaan on siihen voinut osaltaan vaikuttaa perhelomakkeen käytäntöönotto. Saman perheen eri jäsenille myönnetty pienet lääke- tai muut kotiaavustukset on ennen voitu il-

Om dessa siffror jämföras med föregående år, bör beaktas, att i antalet hemunderstödda år 1955 ingår alla understödstagare, som åtnjutit enbart hemunderstöd oberoende av dess storlek. Under de föregående åren har som tillfälliga understödstagare räknats alla de personer, vilkas hemunderstöd understeg 2 500 mk och som egentliga understödstagare de, vilkas hemunderstöd översteg denna summa. Om dessa tillfälliga och egentliga understödstagare med hemunderstöd adderas, hade år 1954 inalles 62 761 personer erhöļit hemunderstöd. Då motsvarande tal år 1955 var 56 676, hade antalet hemunderstödda nedgått med 9.7 %. Det är dock sannolikt, att antalet inte nedgått så mycket, utan minskningen kan delvis bero på övergången till familjebankett. Mindre hemunderstöd i form av läkemedel eller annat, som be-

moittaa erillisinä avustustapauksina, jota vastoin ne selontekovuonna on laskettu yhdeksi avustustapaukseksi perheen huoltajan kohdalla.

Laitoksissa hoidettiin v. 1954 75 185 avunsaajaa, joten niiden luku selontekovuonna nousi 3.8 %:lla. Yksityiskoteihin sijoitettujen luku on jatkuvasti pienentynyt, 5.6 % edellisestä vuodesta. Jos otetaan huomioon myös ne avunsaajat, jotka vuoden kuluessa ovat laitoshoidon ohella olleet yksityishoidossa, oli yksityiskotihoidossa v. 1955 kaikkiaan 1 810 avunsaajaa.

Kaikista laitoksissa hoidetuista on 34 197 avunsaajaa hoidettu *kunnalliskodeissa* tai *kunnallisissa vanhainkodeissa*. Näiden lisäksi hoidettiin kunnalliskodeissa vielä 184 lastensuojelun piiriin kuuluvaa lasta, joten hoidokkien luku oli v. 1955 kaikkiaan 34 381. Sukupuolen ja hoitopäivien mukaan jakaantuivat ne kaupunkien, kauppala- ja maalaiskuntien kunnalliskotien kesken seuraavasti.

Kaupungit — Städer	
Kauppalat — Köpingar	
Maalaiskunnat — Landskommuner	
	Yhteensä — Summa
	%

viljats flere medlemmar av samma familj, har tidigare kunnat redovisas som särskilda understödsfall, då de däremot under redogörelseåret uppgivits som ett understöd utskrivet på familjeförsörjarens namn.

Antalet i anstalter värdade var år 1954 75 185 och är alltså under redogörelseåret nu 3.8 % större än föregående år. Antalet utackorderade har fortfarande minskats, med 5.6 % från år 1954. Om man tar i beaktande även de personer, som förutom anstaltsvård varit utackorderade, var hela antalet utackorderade år 1955 1 810.

Av alla de personer, som erhållit anstaltsvård, har 34 197 värdats på *kommunalhem* eller *kommunala ålderdomshem*. Dessutom värdades på kommunalhemmen 184 barn, som omhändertagits av barnskyddet; antalet interner steg alltså år 1955 inalles till 34 381. Grupperade enligt kön och antalet värddagar fördelade sig dessa på kommunalhemmen i städer, köpingar och landskommuner på följande sätt.

Kunnalliskodit — Kommunalhemmen					
Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Lapsia Barn	Yhteensä Summa	%	Hoitopäiviä Värddagar
2 497	5 007	21	7 525	21.9	1 706 679
763	1 231	45	2 039	5.9	468 016
9 980	14 400	437	24 817	72.2	5 825 258
13 240	20 638	503	34 381	100.0	7 999 953
38.5	60.0	1.5	100.0		

Kunnalliskodeissa hoidettujen 184 lastensuojelulapsen hoitopäiviä oli yhteensä 30 862. 250 köyhäinhoitoon kuuluvaa lasta oli vuorostaan hoidettu kunnallisissa lastenkodeissa hoitopäivien luvun ollessa 19 497. Kaikista laitoksissa hoidetuista köyhäinhoidon avunsaajista 43.8 % oli sijoitettu kunnalliskoteihin.

V. 1954 oli kunnalliskotihoidokkien luku 32 008, joten heidän lukumääränsä nousi 7.4 %. Kutakin kunnalliskotia kohden tuli v. 1955 koko maassa 90 hoidokkia, kaupungeissa 221, kauppaloissa 85 ja maalaiskunnissa 77.

Kun hoitopäivien luku selontekovuonna oli yhteensä 7 999 953, tuli hoitopäiviä keskimäärin hoidettavaa kohden 233, kaupunkien kunnalliskodeissa 227, kauppaloitten 230 ja maalaiskuntien 235.

Jotta saataisiin ylimalkainen kuva siitä, missä *muissa laitoksissa* kuin kunnalliskodeissa avunsaajia on köyhäinhoidon kustannuksella hoidettu, on koko tilastoaineistosta otettu joka kymmenes tapaus ja tutkittu näissä esiintyneet laitos- ja sairaalataipaukset erikseen. Tässä pienoisaineistossa esiintyi 7 869 laitos- ja sairaalataipauksia. Seuraavassa taulukossa esitetään, kuinka monta prosenttia näiden hoidetta-

Antalet värddagar för de ovannämnda 184 barnskyddsbarnen i kommunalhemmen steg till 30 862. I kommunala barnhem värdades åter 250 fattigvårdsbarn och deras värddagar steg till 19 497. Av alla fattigvårdens understödstagare, som värdats på anstalt, var 43.8 % intagna på kommunalhem.

År 1954 var antalet kommunalhemsinterner 32 008; deras antal steg sålunda med 7.4 %. I medeltal kom på varje kommunalhem i hela landet år 1955 90 interner, i städerna 221, i köpingarna 85 och i landskommunerna 77.

Då antalet värddagar under redogörelseåret steg till 7 999 953, var antalet värddagar per intern i medeltal 233, i städernas kommunalhem 227, i köpingarnas 230 och i landskommunernas 235.

För att få en överblick av de övriga *anstalterna* utom kommunalhemmen på vilka understödstagarna värdats på fattigvårdens bekostnad, har vart tionde fall av hela det statistiska materialet uttagits och varje anstaltsfall i detta material särskilt undersökts. Sådana understödstagare, som värdats på någon anstalt, utgjorde härvid 7 869. Följande tabell utvisar, huru många procent av hela antalet vär-

4. Laitoshoidon laatu — Arten av anstaltsvården

Joka 10. tapaus — Vart 10 fall

Laitoksen laatu Anstaltens art	Kaupungit Städer	Kauppalat Köpingar	Maalaiskunnat Landskommuner	Koko maa Hela landet
Laitoksissa hoidettuja kaikkiaan — Antalet i anstalter värdade	2 138	477	5 254	7 869
Niistä %:ssa — Därav i %				
kunnalliskodeissa — i kommunalhem	35.4	37.5	47.8	43.8
mielisairaaloissa, vajaamielis- ja kaatumatautihoitoaloissa — i sennesjukhus, i anstalter för sinnesslöa och epileptiker	27.3	17.6	15.4	18.8
keuhkotautiparantoloissa — i tuberkulossanatorier	5.5	5.9	7.9	7.2
muissa sairaaloissa — i övriga sjukhus	35.8	41.9	34.5	35.3
muissa laitoksissa — i övriga anstalter	5.6	4.0	1.8	3.0

vien kokonaisluvusta on erilaatuisissa laitoksissa hoidettu. Tällöin on otettava huomioon, että sama henkilö on vuoden kuluessa voinut olla useammanlaatuisessa laitoksessa.

V:n 1955 tilastossa on ensi kertaa selvitetty paitsi edellä selostettua laitoshoidon laatua myös, kuinka kauan avunsaajia on köyhäinhoidon kustannuksella vuoden kuluessa laitoksissa hoidettu. Pienoisaineistossa esiintyneet 7 869 laitoshoitotapausta on *hoitopäivien luvun* mukaan ryhmitetty 5 eri ryhmään. Sitä paitsi on erikseen tutkittu niiden laitoksissa hoidettujen hoitopäivälukua, jotka ovat saaneet kansaneläkkeen lisäeläkettä, työkyvyttömyys- tai vanhuusavustusta. Tässä selonteossa käytetään näistä lyhyesti nimitystä lisäeläkkeen saajat. Kun eri sukupuolien hoitopäiväluku ei erikoisemmin vaihtelee asutuskeskuksissa ja maalaiskunnissa, on miehet, naiset ja lapset käsitelty erikseen ainoastaan koko maahan nähden.

dade som vårdats på olikartade anstalter. Härvid bör beaktas, att samma person under årets lopp har kunnat få vård på flere olika anstalter.

I statistiken för år 1955 har för första gången utom för anstaltsvårdens art även redogjorts för, huru många dygn understödstagarna under årets lopp vårdats på fattigvårdens bekostnad på anstalt. De ovannämnda 7 869 anstaltsfallen har enligt antalet *vård dagar* grupperats i fem grupper. Dessutom har skilt för sig uträknats antalet vård dagar för de understödstagare, som åtnjutit folkpensions tilläggspension, invaliditets- eller ålderdomsunderstöd. För alla dessa understödstagare har i denna redovisning använts benämningen understödstagare med tilläggspension. Då antalet vård dagar för de olika könen inte nämnvärt växlar i bosättningscentra och landskommuner, har endast för hela landets vidkommande män, kvinnor och barn redovisats skilt för sig.

5. Laitoshoidon pituus — Anstaltsvårdens varaktighet

Joka 10. tapaus — Vart 10 fall

	Avunsaajain luku Antal vårdtagare	Niistä % hoidettu laitoksissa, päivää Därav % i anstalt vårdade, dagar				
		—90	90—180	180—270	270—360	360—
<i>Kaupungit-Kauppalat — Städer-Köpingar</i>						
Lisäeläkkeen saajat — Vårdtagare med tilläggspension	1 460	23.3	10.6	6.1	7.5	52.5
Muut avunsaajat — Övriga vårdtagare	1 155	73.9	13.0	4.3	2.6	6.2
Yhteensä — Summa	2 615	45.7	11.7	5.3	5.3	32.0
<i>Maalaiskunnat — Landskommuner</i>						
Lisäeläkkeen saajat — Vårdtagare med tilläggspension	2 771	27.5	9.5	6.4	6.0	50.6
Muut avunsaajat — Övriga vårdtagare	2 433	71.9	11.2	3.8	2.4	10.7
Yhteensä — Summa	5 254	48.5	10.3	5.2	4.3	31.7
<i>Koko maa — Hela landet</i>						
Lisäeläkkeen saajat — Vårdtagare med tilläggspension						
Miehet — Män	1 715	27.1	9.6	6.8	6.2	50.3
Naiset — Kvinnor	2 516	25.3	10.1	6.0	6.7	51.9
Yhteensä — Summa	4 231	26.0	9.9	6.3	6.5	51.3
Muut avunsaajat — Övriga vårdtagare						
Miehet — Män	1 272	68.8	13.8	5.3	2.4	9.7
Naiset — Kvinnor	1 641	71.4	10.9	3.6	3.2	10.9
Lapset — Barn	725	81.7	10.2	2.5	1.1	4.5
Yhteensä — Summa	3 638	72.5	11.8	4.0	2.5	9.2
Kaikkiaan — Inalles	7 869	47.5	10.8	5.2	4.7	31.8

Lisäeläkkeen saajista vähän yli puolet on ollut koko vuoden laitoksissa. Suurin osa heistä on kunnallis- tai vanhainkodeissa hoidettuja vanhuksia tai mielisairaaloissa hoidettuja työkyvyttömyysavustusta saaneita henkilöitä. Lisäksi runsaasti 1/4 heistä on ollut hoidettavana vain lyhyen aikaa, ei edes täyttä 3 kuukautta. Sen sijaan niiden avunsaajain hoitopäiväluku, joilla ei ole ollut lisäeläkettä, on enimmäkseen varsin alhainen, 72.5 %:lla heistä enintään 90 päivää. Samoin köyhäinhoitopiiriin kuuluvat lapset ovat olleet yleensä sairaaloissa aivan lyhyen aikaa ja niitä, jotka ovat olleet laitoksissa koko vuoden, on pääasiassa hoidettu vajaamielisten hoitolaitoksissa.

Seuraavassa yhdistelmässä on vielä tehty selkoa siitä, kuinka monta prosenttia laitoksissa hoidetuista aikuisista on saanut lisäeläkettä kussakin laitoshoidon pituutta osoittavassa ryhmässä.

Av understödstagarna med tilläggspension har drygt hälften varit hela året på någon anstalt. Största delen av dessa utgjordes av åldringar på kommunal- och ålderdomshem samt av personer med invaliditetsunderstöd vårdade på sinnessjukhus. Dessutom har drygt 1/4 av dem vårdats på anstalt en kortare tid, mindre än 3 månader. Däremot var antalet vård dagar för de understödda, som inte åtnjöt något tillägg, ganska lågt, för 72.5 % av dem högst 90 dagar. Likaså har i allmänhet fattigvårdsbarnen vårdats på sjukhus bara en kortare tid och de, som varit på någon anstalt hela året, har huvudsakligen vårdats på anstalter för sinnesslöa.

I följande sammanställning har ännu redovisats, huru många procent av de på anstalt vårdade fullvuxna, grupperade efter anstaltsvårdens längd, som åtnjöt tilläggspension.

Laitoshoidon pituus, päivää Anstaltsvärdens längd, dagar	Hoidettavien luku Antal värdade			Näistä % saanut lisäeläkettä Därav i % med tilläggs-pension		
	Kaupungit kauppalat Städer köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Koko maa Hela landet	Kaupungit kauppalat Städer köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Koko maa Hela landet
— 90	1 025	2 123	3 148	33.2	35.8	35.0
90—180	288	484	772	53.8	54.3	54.1
180—270	137	256	393	65.0	69.5	67.9
270—360	139	220	359	78.4	75.9	76.9
360—	833	1 639	2 472	92.1	85.5	87.7
Yhteensä — Summa	2 422	4 722	7 144	60.3	58.7	59.2

Asutuskeskuksissa oli vain 7.9 % sellaisia koko vuoden laitoksessa hoidettuja, joilla ei ollut lisäeläkettä, maalaiskunnissa hieman enemmän, 14.5 %. Runsaasti 1/3 niistäkin, jotka olivat hoidettavina vain muutaman kuukauden, olivat saaneet lisäeläkettä.

Avunsaajain tai perheenhuoltajain ikä. Avunsaajain ikää valaisevaan taulukkoon on otettu vain joka 10. avustustapaus, ja se koskee yksinäisten avunsaajain ja avustettujen perheiden perheenhuoltajan ikää. 50 omalla nimellään avustettua lasta, jotka kaikki olivat 16 vuotta nuorempia, eivät siihen sisälly. Lisäeläkettä nauttineiden ikä on ilmoitettu erikseen.

I bosättningscentra var blott 7.9 % av de på anstalt hela året värdade utan tilläggs-pension, i landskommunerna litet mera, 14.5 %. Drygt 1/3 även av dem som värdats endast några månader, hade tilläggs-pension.

Understödstagarnas eller familjeförsörjarnas ålder. I tabellen rörande understödstagarnas ålder har endast vart tionde fall medtagits, och den avser ensamma understödstagares eller familjeförsörjares i de understödda familjerna ålder. De tidigare nämnda 50 barnen, som hade fått understöd på eget namn och som alla voro under 16 år, ingår inte i tabellen. Aldern för understödstagare med tilläggs-pension har redovisats skilt.

6. Avunsaajain ikä — Understödstagarnas ålder

Joka 10. tapaus — Vart 10 fall

Ikä, vuotta Ålder, år	Lisäeläkkeen saajat Understödstagare med tilläggs- pension	Muut avunsaajat Övriga under- stödstagare	Yhteensä Summa
16—19	0.3	4.2	2.3
20—29	5.8	16.8	11.5
30—39	7.5	23.6	15.8
40—49	10.0	24.4	17.4
50—59	13.5	18.5	16.0
60—64	9.0	6.1	7.5
65—71	18.7	3.6	10.9
72—	35.2	2.7	18.5
Tuntematon — Okänd	0.0	0.1	0.1
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0
Tapausten luku — Antal fall	6 478	6 844	13 322

Kaikista 65—71 vuotiaista, jotka olivat kansaneläkeijässä, oli vain 16.8 % sellaisia, jotka eivät saaneet lisäeläkettä ja 72 vuotta täyttäneistä vain 7.5 %, jotka eivät nauttineet vanhuusavustusta. Nuoremmista ikäluokissa oli melko paljon, 31.8 %, sellaisia, jotka saivat joko työkyvyttömyysavustusta tai työkyvyttömyyseläkettä. Parhaimmassa työijässä olevia, 20—49 vuotiaita, oli 44.7 % kaikista avustustapauksista, mutta näistä oli 1/4 sellaisia, jotka nauttivat työkyvyttömyyseläkettä tai avustusta.

Syntymäpaikka ja kotipaikka-oikeus. Seuraavassa taulukossa on joka 10:n avustustapaukseen nähden selvitetty, %:ein ilmaistuna, joko avunsaajain tai perheenhuoltajain syntymäpaikka ja kunta, jossa heillä on kotipaikka-oikeus.

Av alla understödstagare i åldern mellan 65 och 71 år, som tillhör folkpensionsåldersgruppen, fanns det bara 16.8 % sådana, som inte åtnjöt tilläggs-pension, och av alla dem, som fyllt 72 år, endast 7.5 % sådana, som ej erhållit ålderdomstillägg. Bland de yngre åldersklasserna fanns det ganska många, 31.8 %, sådana, som åtnjöt antingen invaliditets-pension eller -understöd. Av alla understödsfall var 44.7 % i den bästa arbetsåldern, mellan 20 och 49 år, men 1/4 av dessa åtnjöt invaliditets-pension eller -understöd.

Födelseort och hemortsrätt. I följande tabell har för vart tionde understödsfall redogjorts för understödstagarnas eller familjeförsörjarnas födelseort och kommun, där de hade hemortsrätt.

7. Syntymäpaikka ja kotipaikkaoikeus — Födelseort och hemortsrätt

Joka 10. tapaus — Vart 10 fall

	Syntymäpaikka — Födelseort				Kotipaikkaoikeus — Hemortsrätt			
	Kaupungit Städer	Kauppalat Köpingar	Maalaisk. Landsk.	Koko maa Hela landet	Kaupungit Städer	Kauppalat Köpingar	Maalaisk. Landsk.	Koko maa Hela landet
Avustavassa kunnassa — I understödañde kommun	20.0	13.1	57.5	43.9	78.6	72.6	82.2	80.5
Muussa kunnassa — I annan kommun ..	77.2	85.4	40.9	54.2	12.5	19.6	11.4	12.3
Ulkomailla — Utomlands	2.5	1.4	1.2	1.6	3.9	2.6	2.4	2.9
Tuntematon, selvittämätön — Okänd, outredd	0.3	0.1	0.4	0.3	5.0	5.2	4.0	4.3
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Tapausten luku — Antal fall	3 769	905	8 648	13 322	3 769	905	8 648	13 322

Kaupungeissa köyhäinhuoltoavustusta saaneista vain 1/5 oli syntyperäistä väestöä, maalaiskunnissa lähes 3/5. Kauppaloiden kohdalla on ilmeisesti avunsaajain syntymäpaikaksi ilmoitettu kauppalaa ympäröivä maalaiskunta, josta kauppalaa aikoinaan on erotettu, joten suurin osa avustetuista on tilastossa joutunut ryhmään „muussa kunnassa” syntyneet.

4/5:lla avustetuista oli kotipaikkaoikeus siinä kunnassa, missä he avustusta nauttivat. Vieraassa kunnassa avustettuja oli vain 12.3 %. Niiden tapausten luku, jolloin vältio korvasi hoitokustannukset, nousi 2.9 %:iin. Edellä olevassa taulukossa ne sisältyvät kaikki ryhmään „ulkomailla”.

Siviilisääty. Henkilöt, joiden nimellä köyhäinhuoltoavustus on myönnetty, jakaantuivat siviilisäädyn mukaan joka 10. tapauksen nojalla laskettuna seuraavan taulukon osoittamalla tavalla.

Av fattigvårdsunderstödstagarna i städerna tillhörde endast 1/5 ortens infödda befolkning, i landskommunerna nära 3/5. Angående köpingarna har tydligen som understödstagarnas födelseort uppgivits den landskommun, från vilken köpingen en gång utbrutits, varigenom en stor del av understödstagarna i statistiken upptagits i gruppen „i annan kommun”.

4/5 av understödstagarna hade hemortsrätt i den kommun, där de åtnjöt understöd. De i främmande kommun av fattigvården understödda utgjorde endast 12.3 %. Antalet fall, då staten ersatte kostnaderna för vården, steg till 2.9 %. I föregående sammanställning ingå alla dessa fall i gruppen „utomlands”.

Civilstånd. Personerna, på vilkas namn understödet beviljats, fördelade sig enligt civilstånd på följande sätt räknat på grundval av vart tionde fall.

8. Siviilisääty — Civilstånd

Joka 10. tapaus — Vart 10 fall

Siviilisääty — Civilstånd	Kaupungit Städer	Kauppalat Köpingar	Maalaiskunnat Landskommuner	Koko maa Hela landet	Miehet Män	Naiset Kvinnor
Naimattomia — Ogifta	36.2	29.1	37.9	36.8	31.0	43.0
Naimisissa olevia — Gifta	30.1	34.1	34.9	33.5	58.4	6.9
Eronneita — Fränskilda	12.4	11.8	6.4	8.4	4.2	12.9
Leskiä — Änklingar och änkor	21.2	25.0	20.8	21.2	6.4	37.1
Tuntematon — Okänt	0.1	—	0.0	0.1	0.0	0.1
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Tapausten luku — Antal fall	3 769	905	8 648	13 322	6 893	6 429

Naimisissa oleviin nähden on otettava huomioon, että tähän ryhmään sisältyvät myös ne avustustapaukset, jolloin mies syystä tai toisesta ei enää asu perheensä kanssa, mutta aviopuolisot eivät silti ole laillisesti eronneet. Koko naimisissa olevien ryhmästä 6.9 % on tällaisia yksinäisiä avunsaajia, joko miehiä tai naisia. Yleensä on perheille, joissa aviopuolisot asuvat yhdessä, avustus myönnetty miehen nimellä, vain 5.0 %:ssa tapauksista vaimo on katsottu perheen päämieheksi. Tästä johtuu, että avustustapausten joukossa naisten kohdalla on ainoastaan 6.9 % naimisissa olevia naisia.

Angående gruppen „gifta” bör beaktas, att i denna grupp ingår även de understödsfall, då mannen på grund av någon orsak inte mera bor tillsammans med sin familj, men makarna inte är lagligen fränskilda. Av hela gruppen gifta utgör sådana ensamma understödstagare, antingen män eller kvinnor, 6.9 %. I allmänhet har understödet beviljats på mannens namn, endast i 5.0 % av fallen har kvinnan ansetts vara familjens huvudman. Härpå beror, att bland understödsfallen vidkommande kvinnorna endast 6.9 % är gifta.

Naimattomista naisista 11.3 %:lla on lapsia huollettavana, 8.0 %lla vain yksi lapsi ja 3.3 %:lla useampia. Leskillä ja eronneilla tai erossa asuvilla naisilla on paljon useammin elätettävänä suurikin lapsilauma, 7.9 %:lla tosin vain yksi, mutta 8.6 %:lla kaksi ja 10.6 %:lla 3 tai sitä useampia.

Ammatti. Seuraavasta taulukosta saa yleiskäsityksen siitä, mihin ammatti- tai elinkeinoryhmiin yksinäiset avunsaajat ja avustetut perheet perheenpäämiehen mukaan kuuluvat joka 10. avustustapauksen nojalla lasketuna.

11.3 % av de ogifta kvinnorna hade barn att försörja, 8.0 % endast ett och 3.3 % flere barn. Änkorna och de fränskilda eller skilt boende kvinnorna hade mycket oftare en stor barnskara att försörja, 7.9 % endast ett barn, men 8.6 % två och 10.6 % tre eller flere barn.

Yrke. Följande tabell ger en överblick av, till vilken yrkes- eller näringsgrupp de ensamma understödstagarna och familjeförsörjarna hör, räknat på grundval av vartionde fall.

9. Ammatti — Yrke

Joka 10. tapaus — Vart 10 fall

Ammatti tai elinkeino Yrke eller näring	Kaupungit Städer	Kauppalat Köpingar	Maalaiskunnat Landskommuner	Koko maa Hela landet
Virkamiehiä ja vapaiden ammattien harjoittajia — Tjänstemän och idkare av fria yrken	1.8	0.8	0.6	0.9
Talonomistajia ja vuokraajia sekä palstatilallisia. — Gårdsägare och arrendatorer av lägenheter samt parcellägare	1.3	2.3	15.0	10.2
Maataloustyöläisiä — Lantbruksarbetare	1.2	3.2	19.6	13.3
Itsenäisiä liikkeenharjoittajia — Självständiga affärsidkare	6.6	5.5	3.7	4.6
Liikeapulaisia ja työnohjoittajia — Affärsbiträden och arbetsledare	5.8	3.9	1.8	3.1
Tehdas- ja ammattityöläisiä — Fabriks- och yrkesarbetare	29.8	35.9	14.6	20.4
Muita työläisiä — Övriga arbetare	36.3	35.6	26.7	30.0
Merimiehiä ja kalastajia — Sjömän och fiskare	1.4	1.0	0.9	1.0
Palveluskuntaa — Tjänstepersonal	2.9	2.1	0.9	1.6
Yksityisten palvelijoita — Tjänare hos enskilda	6.4	4.5	6.4	6.3
Muun elinkeinon harjoittajia — Idkare av annan näring	1.1	0.9	0.9	1.0
Henkilöitä ilman varsinaista tai tunnettua ammattia — Personer utan egentligt eller känt yrke	5.4	4.3	8.9	7.6
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0
Tapausten luku — Antal fall	3 769	905	8 648	13 322

Avuntarpeen syy. Avuntarpeen syyn määrittelemisen käyttämällä vain yhtä pääsyytä on aina ollut vaikeata etenkin niissä tapauksissa, jolloin avunsaaja ei ole ollut

Orsaken till understödsbehovet. Det har alltid visat sig svårt att angiva huvudorsaken till understödsbehovet särskilt i sådana fall, då understödstagaren inte hela

10. Avuntarpeen syy — Orsaken till understödsbehovet

Joka 10. tapaus — Vart 10 fall

Avuntarpeen syy Orsaken till understödsbehovet	Kaikki avustustapaukset Samtliga understödsfall	Lisäeläköitä nauttivat Med tilläggs-pension	Ilman lisäeläköitä Utan tilläggs-pension	Ilman lapsia Utan barn			Lapsia huollettavana Med barn	
				miehet män	naiset kvinnor	avioparit gifta par	yksinäiset ensamma	avioparit gifta par
Oma tai aviopuolison — Egen eller makans (makens) vanhuudenheikkous — ålderdomssvaghet	16.7	30.7	2.9	13.1	32.5	14.3	0.1	0.3
sairaus — sjukdom	45.9	41.8	50.0	43.9	41.1	67.4	21.7	57.0
mielisairaus, vajaamielisyys — sinnessjukdom, sinnesslöhet	17.4	23.4	11.4	32.0	20.9	12.0	2.1	5.7
sokeus, kuurous, raajarikkoisuus — blindhet, dövhet, vanförhet	1.4	2.0	0.8	2.1	1.8	0.6	0.1	0.7
juoppous, työhaluttomuus, huolimattomuus — dryckenskap, arbetsovillighet, vårdslöshet	2.1	0.2	4.1	2.0	0.2	1.9	0.9	6.6
Aviopuolison — Makens (makans) kuolema — död	2.2	0.4	4.0	0.2	0.7	—	19.3	—
perheensä jättäminen, vankilassaolo, elatusvelvoll. laiminlyönti — övergivande av familjen, frihetsstraff, underlåtenhet av försörjningsplikt	2.9	0.2	5.5	—	0.6	0.2	22.0	2.0
Lasten lukuisuus, sairaus — Barnens talrikhet, sjukdom	6.1	0.5	11.7	—	—	—	24.9	18.2
Työnpuute, työriita — Arbetsbrist, arbetstvist	2.5	0.3	4.6	3.4	0.6	2.3	2.1	5.5
Muu syy — Annan orsak	2.8	0.5	5.0	3.4	1.6	1.3	6.8	4.0
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Tapausten luku — Antal fall	13 322	6 618	6 704	2 855	5 029	1 462	1 279	2 697

jatkuvasti läpi vuoden köyhäinhoidon varassa. Vielä vaikeammaksi sen määrittäminen on tullut sen jälkeen, kun v. 1955 perhe kokonaisuudessaan muodostaa yhden avustustapauksen. Jos perheenjäsenet vuoden mittaan eri syiden takia ovat joutuneet turvautumaan köyhäinhoidon apuun, on tämän avustustapauksen avuntarpeen syyn ilmaiseminen yhdellä nimikkeellä varsin epätarkkaa. Jotta saataisiin edes ylimalkainen kuva siitä, mitkä ovat ne pääasialliset syyt, minkä vuoksi avustuksia myönnetään, on taulukossa n:o 10 avustustapaukset ryhmitetty käyttämällä vain 10 syynimikettä aikaisempien vuosien 22:n asemesta. Kun avuntarpeen syy on varsin erilainen riippuen perheen kokoonpanosta ja siitä, onko yksinäinen avunsaaja tai jompikumpi aviopuolisoista saanut lisäeläkettä, on aineisto (joka 10. tapaus) jaoteltu näitä seikkoja silmällä pitäen ja tutkittu syiden jakaantumista näissä eri ryhmissä.

Lisäeläkettä nauttivat yksinäiset avunsaajat ja perheet, joissa jompikumpi aviopuolisoista on saanut mainittua lisää, ovat joutuneet köyhäinhoidon avustettaviksi melkein kauttaaltaan vanhuudenheikkouden tai erilaisten sairauksien vuoksi. Muiden syiden osalle jäi vain 2.1 % tapauksista.

Ryhmään lapsia huoltavat yksinäiset sisältyi 70.1 % leskiä, eronneita ja erossa asuvia naisia. Näillä oli, paitsi omaa sairautta, 22.5 %, seuraavat syyt etualalla: aviopuolison kuolema 27.2 %, aviopuolison perheensä jättäminen tai vankilassaolo 18.1 %, elatusvelvollisuuden laiminlyöminen 10.1 % ja lasten aiheuttamat syyt 13.2 %. Muiden syiden osalle jäi vain 8.9 %. Naimattomilla äideillä oli pääasiallisena syynä lastensa elättäminen tai lasten sairaus; nämä syyt muodostivat 62.5 % kaikista naimattomien lapsiaan huoltavien naisten ryhmästä.

Kaikista avustustapauksista 0.8 % oli aiheutunut lasten synnytyksestä. Runsaasti puolet näistä tapauksista kuului ryhmään „lapsia huoltavat avioparit”.

Jos epäsosiaalisiiin elämäntapoihin lasketaan kuuluvaksi oma tai aviopuolison juoppous, työhaluttomuus, huolimattomuus, perheensä jättäminen, elatusvelvollisuuden laiminlyönti ja vankilassaolo, oli 5.0 % kaikista avustustapauksista aiheutunut näistä syistä. Oma tai jonkun perheenjäsenen sairaus tai vajavaisuus pakotti 67.9 %:ssa tapauksista turvautumaan köyhäinhoidon apuun ja vanhuudesta johtuva työkyvyttömyys 16.7 %:ssa tapauksista. Kun perhehuoltajan kuolemasta ja lasten lukuisuudesta aiheutuneet syyt, 5.1 %, vielä otetaan huomioon, niin muita avuntarpeen syitä oli vain 4.5 %.

Äret varit fortlöpande i behov av understöd. Ännu svärare har detta blivit år 1955, sedan familjen i sin helhet bildar ett understödsfall. Om familjemedlemmarna under året till följd av olika orsaker blivit tvungna att lita till fattigvårdens hjälp, blir uppgivandet av huvudorsaken ganska inexact. För att erhålla åtminstone en allmän uppfattning av, vilka de huvudsakliga orsakerna för understödets beviljande är, har i tabell n:r 10 understödsfallen grupperats enligt endast 10 orsaksbenämningar i stället för de tidigare använda 22. Då orsaken till understödsbehovet är mycket olika beroende på familjetyp och olika för de fall, då ensamma understödstagare eller någondera av makarna erhållit tilläggs-pension, har materialet (vart tionde fall) grupperats enligt dessa omständigheter och orsakerna har uppgivits för dessa grupper.

De ensamma understödstagarna med tilläggs-pension samt de familjer, i vilka någondera av makarna erhållit tillägg, har nästan alla åtnjutit understöd till följd av ålderdomssvaghet eller till följd av olika sjukdomar. Endast 2.1 % av understödsfallen hade någon annan orsak.

Inom gruppen „ensamma med barn” ingår 70.1 % änkor, fränskilda och skilt boende kvinnor. Utom egen sjukdom, 22.5 % av fallen, var följande orsaker de viktigaste: makens död 27.2 %, makens övergivande av familjen eller fängelsevistelse 18.1 %, försummande av försörjningsplikt 10.1 % samt av barnen föranledda orsaker 13.2 %. Endast 8.9 % utgjordes av andra orsaker. För de ogifta mödrarna var försörjande av barnen eller barnens sjukdom de huvudsakliga orsakerna, de bildade 62.5 % av alla orsaker bland de ogifta kvinnorna med barn.

Barnfödelse hade i 0.8 % av fallen föranlett understödsbehovet. Drygt hälften av dessa förekom i gruppen „gifta par med barn”.

Om dryckenskap, arbetsovillighet, vårdslöshet, övergivande av sin familj, försummande av försörjningsplikt och fängelsevistelse räknas till associala levnadsvanor, har dessa föranlett 5.0 % av alla understödsfallen. Till följd av sjukdom eller bristfällighet hos understödstagaren själv eller hos någon familjemedlem har 67.9 % erhållit fattigvård och 16.7 % till följd av ålderdomssvaghet. Om familjeförsörjarens död och barnens talrikhet, tillsammans 5.1 %, ännu tagas i beaktande, fanns det bara 4.5 % övriga understödsorsaker.

III. Lastensuojelu

Lapset, joihin nähden lastensuojelulain nojalla on ryhdytty toimenpiteisiin, jaetaan yleensä kahteen ryhmään: turvattomiin, jos toimenpiteen syynä on jokin lastensuojelulain 8 §:n a—d kohdissa mainituista seikoista, ja suojelukasvatusta tarvitseviin, jos syynä on jokin saman pykälän e-kohdassa tai 2. momentissa mainituista seikoista.

Toimenpiteet, joihin lastensuojelulain nojalla on ryhdytty, ovat joko ehkäiseviä laadultaan tai on sosiaalilautakunta ottanut lapsen tai nuoren henkilön huostaansa. Seuraavassa selonteossa on nämä molemmat ryhmät käsitelty erikseen.

Ehkäisevät toimenpiteet. Lastensuojelulaki edellyttää, että ennen kuin lapsi tai nuori henkilö otetaan lautakunnan huostaan, on laissa tarkemmin määrättyissä tapauksissa lapselle, nuorelle henkilölle tai hänen vanhemmilleen annettava lautakunnan edessä tai muulla sopivalla tavalla varoitus tai lapselle tai nuorelle henkilölle määrättävä suojeluvalvoja.

Jos turvattomat lapset ovat jääneet hoitoa tai kasvatusta vaille, on vanhempia varoitettu ja ellei se ole auttanut, on asianomaiselle lapselle määrätty suojeluvalvoja. Suojelukasvatusta tarvitsevat lapset ovat useimmiten itse saaneet varoituksen ja ellei varoitus ole vienyt toivottuihin tuloksiin, on lapsi asetettu suojeluvalvontaan. Kun tietoja näistä varoitus- ja valvontatapauksista on alettu kerätä vasta v. 1954, ei ole aivan varmaa, onko vieläkin v. 1955 saatu tietoja kaikista niistä tapauksista, jolloin ehkäiseviä toimenpiteitä on käytetty.

Saapuneiden tietojen mukaan on v. 1955 vain 143 tapauksessa annettu varoitus vanhemmille lapsensa hoidon laiminlyömisestä ja 167 tapauksessa turvattomalle lapselle on määrätty suojeluvalvoja. Edellisen vuoden vastaavat numerot olivat 159 ja 77. Suojelukasvatuksen tarpeessa oleviin lapsiin nähden luvut ovat huomattavasti suuremmat; 1496 lasta tai nuorta henkilöä on varoitettu ja suojeluvalvoja määrätty 456:lle. Lisäksi oli vielä 72 nuorta henkilöä laitoshoidon jälkeen jälki-valvonnan alaisena. Edellisenä vuonna ilmoitettiin varoitustapauksia 1188 ja valvontatapauksia 361. Miten v:n 1955 tapaukset jakaantuivat kaupunkien, kauppala- ja maalaiskuntien kesken, selviää seuraavasta yhdistelmästä.

Turvattomat — Värnlösa

Varoitus — Varning	87	8	48	143
Suojeluvalvonta — Skyddsövervakning	114	12	41	167
<i>Suojelukasvatusta tarvitsevat — I behov av skyddsuppföstran</i>				
Varoitus — Varning	1 204	89	203	1 496
Suojeluvalvonta — Skyddsövervakning	388	32	108	528

III. Barnskyddet

De barn, vilka med stöd av lagen om barnskydd blivit föremål för åtgärder, indelas i allmänhet i två grupper: värnlösa barn, om orsaken till åtgärden är någon i lagens 8 § punkterna a—d nämnd omständighet, och barn i behov av skyddsuppföstran, om orsaken är någon av de i punkt e eller i 2. momentet av samma paragraf nämnda omständigheterna.

Åtgärderna, som enligt barnskyddslagen vidtagits, är antingen förebyggande till sin art eller har socialnämnden omhändertagit barnet eller den unga personen. I följande redovisning har dessa två grupper särredovisats.

Förebyggande åtgärder. Lagen om barnskyddet förutsätter, att innan ett barn eller en ung person i fall som närmare specificeras i lagen, tages om hand av nämnden, skall honom eller föräldrarna tilldelas varning inför nämnden eller på annat lämpligt sätt, eller skall åt barnet eller den unga personen förordnas en skyddsövervakare.

Om ett värnlöst barn lämnats utan vård eller uppföstran, har föräldrarna varnats med anledning härav, och om ej detta hjälpt, har åt barnet förordnats en skyddsövervakare. Barn i behov av skyddsuppföstran har oftast själva erhållit varning och om varningen ej haft önskad verkan, har barnet ställts under skyddsövervakning. Då uppgifter om dessa varnings- och övervakningsfall börjat insamlas först år 1954, kan ännu ej med säkerhet sägas, huruvida uppgifter över alla de fall inkommit, då förebyggande åtgärder använts.

Enligt de insända uppgifterna har år 1955 i endast 143 fall föräldrarna varnats på grund av försummad vård och åt värnlösa barn förordnats skyddsövervakare i 167 fall. Motsvarande siffror för år 1954 var 159 och 77. För de barns del, som var i behov av skyddsuppföstran, är talen betydligt större; 1496 barn eller unga personer har varnats och skyddsövervakare har förordnats åt 456. Dessutom var ännu 72 unga personer under övervakning efter anstaltsvård. Föregående år uppgavs 1188 varningsfall och 361 övervakningsfall. Av följande sammanställning framgår, hur de ifrågavarande fallen år 1955 fördelade sig mellan städer, köpingar och landskommuner.

Kaupungit Städer	Kauppalat Köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Koko maa Hela landet
87	8	48	143
114	12	41	167
1 204	89	203	1 496
388	32	108	528

Suurin osa, 64.8 %, turvattomien lasten tapauksista esiintyi kaupungeissa, pääasiallisesti Helsingissä. Samoin oli myös suojelukasvatustapauksia eniten kaupungeissa, 78.7 % kaikista. Varoituksen saaneista oli 1 347 poikia ja 149 tyttöjä ja valvonnan alaisista vastaavasti 409 ja 119.

Ikäryhmitus muodostuu turvattomilla ja suojelukasvatusta tarvitsevilla lapsilla varsin erilaiseksi, toimenpiteet kun edellisissä tapauksissa kohdistuvat vanhempiin heidän laiminlyödessään lastensa hoidon ja jälkimmäisissä tapauksissa itse lapsiin tai nuoriin henkilöihin.

Ikä, vuotta — Ålder, år

— 2	19
2— 6	92
7—12	121
13—15	24
16—	54
Tuntematon — Okänd	—
Yhteensä — Summa	310

Turvattomat Värnlösa		Suojelukasvatusta tarvitsevat I behov av skyddsuffostran	
abs.	%	abs.	%
19	6.1	—	—
92	29.7	8	0.4
121	39.0	630	31.1
24	7.8	587	29.0
54	17.4	740	36.6
—	—	59	2.9
310	100.0	2 024	100.0

Suojelukasvatusta tarvitsevista 190 eli 9.4 % oli 16 vuotiaita, 192 eli 9.5 % 17 vuotiaita ja 205 eli 10.1 % sitä vanhempia.

Suurin osa, 9/10, kaikista näistä lapsista oli avio-syntyisiä ja vain 1/10 oli syntynyt ulkopuolella avio-liiton. Aviosyntyisillä oli turvattomien ryhmässä 76.7 %:lla molemmat vanhemmat elossa ja suojelukasvatusryhmässä 79.0 %:lla. Viimeksi mainitussa ryhmässä oli 63 lapsella vain isä elossa, mutta 302:lla oli isä kuollut.

Syyt, miksi lapsia tai nuoria henkilöitä on varoitettu tai asetettu suojeluvalvontaan, selviävät seuraavasta yhdistelmästä.

Toimenpiteen syy
Orsak till åtgärden

Sopimaton ansiotoimi — Olämpligt förvävarsarbete	3	0.2
Koulunkäynnin laiminlyönti — Försummande av skolgång	106	6.0
Koulun järjestyksen rikkominen — Störande av skolordningen	24	1.4
Rangaistava teko — Straffbar handling	1 323	75.3
Irtolaisuus — Lösdriveri	42	2.4
Tapaaminen juopuneena — Anträffad berusad	204	11.6
Muu — Annan	54	3.1
Yhteensä — Summa	1 756	100.0

Huostaanotettujen lasten luku. Sosiaalilautakuntien huostaanottamia lapsia oli v. 1955 koko maassa yhteensä 16 285. Näistä oli turvattomia 14 848 eli 91.2 % ja suojelukasvatusta tarvitsevia 1 437 eli 8.8. Kaupunkien, kauppala- ja maalaiskuntien kesken ne jakaantuivat seuraavasti.

De flesta fallen berörande värnlösa, 64.8 %, förekom i städerna, främst i Helsingfors. Likaledes fanns även de flesta skyddsuffostringsfallen i städerna, 78.7 % av samtliga. Av antalet varnade var 1 347 gossar och 149 flickor och av antalet övervakade motsvarande 409 och 119.

Åldersgrupperingen bland de värnlösa och de skyddsuffostrade barnen gestaltar sig mycket olika, då åtgärderna i de förstnämnda fallen riktar sig mot föräldrarna på grund av försummad vård och i de sistnämnda fallen mot själva barnen eller de unga personerna.

Av de unga personerna i behov av skyddsuffostran var 190 eller 9.4 % 16-åringar, 192 eller 9.5 % 17-åringar och 205 eller 10.1 % ännu äldre.

Största delen, 9/10, av alla dessa redovisade barn var födda inom äktenskapet och endast 1/10 var illegitima. 76.7 % av de värnlösa barnen och 79.0 % av de skyddsuffostrade hade båda föräldrarna vid liv. I den sistnämnda gruppen hade 63 barn fadern vid liv, men 302 barns fader var död.

Orsakerna till att barnen eller de unga personerna varnade eller ställts under skyddsövervakning, framgår av följande sammanställning.

Suojelukasvatusta tarvitsevat — Barn i behov av skyddsuffostran

Poikia — Gossar		Tyttöjä — Flickor		Yhteensä — Summa	
abs.	%	abs.	%	abs.	%
3	0.2	2	0.7	5	0.2
106	6.0	36	13.4	142	7.0
24	1.4	5	1.9	29	1.4
1 323	75.3	111	41.4	1 434	70.9
42	2.4	95	35.5	137	6.8
204	11.6	6	2.2	210	10.4
54	3.1	13	4.9	67	3.3
1 756	100.0	268	100.0	2 024	100.0

Antalet omhändertagna barn. År 1955 fanns i hela landet sammanlagt 16 285 av socialnämnderna omhändertagna barn. Av dessa var 14 848 eller 91.2 % värnlösa och 1 437 eller 8.8 % i behov av skyddsuffostran. Fördelningen på städer, köpingar och landskommuner var följande.

	Turvattomat Värnlösa		Suojelukasvatusta tarvitsevat För skyddsuffostran omhändertagna		Yhteensä Summa	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Kaupungit — Städer	5 703	38.4	807	56.1	6 510	40.0
Kauppalat — Köpingar	905	6.1	123	8.6	1 028	6.3
Maalaiskunnat — Landskommuner	8 240	55.5	507	35.3	8 747	53.7
Koko maa — Hela landet	14 848	100.0	1 437	100.0	16 285	100.0

Edelliseen vuoteen verrattuna huostaanotettujen lasten luku on lisääntynyt 441:llä. Kaupungeissa ja kauppalloissa lasten luku on noussut 304:llä eli 4.2 %:lla, maaseudulla vain 137:llä eli 1.6 %:lla. Seuraava taulukko osoittaa lastensuojelulasten lukumäärää eri lääneissä.

Jämfört med föregående år har antalet omhändertagna barn stigit med 441. I städerna och köpingarna har antalet ökat med 304 eller 4.2 %, på landsbygden endast med 137 eller 1.6 %. I nedanstående tabell redovisas antalet barnskydds barn i de olika länen.

11. Huostaanotettujen lasten luku lääneittäin — Antal omhändertagna barn länsvis

Lääni — Län	Turvattomat — Värnlösa			Suojelukasvatusta tarvitsevat Skyddsufffostrade			Yhteensä — Summa			
	Kaupungit Kauppalat Städer Köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Yhteensä Summa	Kaupungit Kauppalat Städer Köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Yhteensä Summa	Kaupungit Kauppalat Städer Köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Yhteensä Summa	% väestöstä av befolk- ningen
Uudenmaan — Nylands	2 881	854	3 735	357	42	399	3 238	896	4 134	0.56
Turun ja Porin — Åbo o. Björneborgs	813	1 089	1 902	142	88	230	955	1 177	2 132	0.33
Ahvenanmaa — Åland	18	19	37	—	—	—	18	19	37	0.17
Hämeen — Tavastehus	1 097	1 114	2 211	155	53	208	1 252	1 167	2 419	0.42
Kymen — Kymmene ..	466	459	925	74	34	108	540	493	1 033	0.32
Mikkelin — St Michels	169	695	864	24	38	62	193	733	926	0.37
Kuopion — Kuopio	299	1 430	1 729	69	105	174	368	1 535	1 903	0.39
Vaasan — Vasa	485	990	1 475	49	62	111	534	1 052	1 586	0.25
Oulun — Uleåborgs	213	1 061	1 274	27	63	90	240	1 124	1 364	0.35
Lapin — Lapplands	167	529	696	33	22	55	200	551	751	0.41
Koko maa—Hela landet	6 608	8 240	14 848	930	507	1 437	7 538	8 747	16 285	0.38

Suojelukasvatusta tarvitsevista lapsista tai nuorista henkilöistä oli suurin osa, lähes %, kaupungeissa ja kauppalloissa. Jo yksistään Helsingissä oli 336 eli 23.4 % kaikista ja Tampereella, Turussa sekä Porissa yhteensä 212 eli 14.8 %. Turvattomista lapsista oli samoin suuri osa Helsingissä, 2 639 eli 17.8 % kaikista, ja mainituissa kolmessa muussa kaupungissa 1 289 eli 8.7 %.

Jotta saataisiin selville, paljonko vuosittain otetaan huostaan lapsia tai nuoria henkilöitä, on pyydetty tietoa lasten huostaanottovuodesta. Tämän nojalla lapset on jaettu kahteen ryhmään: n.s. uusiin tapauksiin, jolloin lapset on otettu huostaan kertomusvuoden kuluessa, ja vanhoihin tapauksiin eli sitä ennen huostaanotettuihin. Seuraavassa yhdistelmässä on tästä tehty selkoa erikseen turvattomiin ja suojelukasvatusta tarvitseviin näiden kaupungeissa, kauppalloissa ja maalaiskunnissa.

Största delen, inemot %, av de barn och unga personer, som var i behov av skyddsufffostran, fanns i städer och köpingar. Enbart på Helsingfors kom 336 eller 23.4 % av samtliga, och på Tammerfors, Åbo och Björneborg kom sammanlagt 212 eller 14.8 %. Av de värnlösa barnen fanns likaledes en stor del i Helsingfors, 2 639 eller 17.8 % av samtliga, och i de övriga tre nämnda städerna 1 289 eller 8.7 %.

För att få fram, hur många barn och unga personer som årligen omhändertages, har året för omhändertagandet efterfrågats. På grundval av denna omständighet har barnen indelats i två grupper: de s.k. nyttikomna fallen, då omhändertagandet skett under redogörelseåret, och de gamla fallen, dvs. de därförinnan omhändertagna. I följande sammanställning redogöres härför med uppdelning på värnlösa barn och barn i behov av skyddsufffostran, skilt för städer, köpingar och landskommuner.

	Kaupungit Städer		Kauppalat Köpingar		Maalaiskunnat Lands- kommuner		Yhteensä Summa	
	poikia gossar	tyttöjä flickor	poikia gossar	tyttöjä flickor	poikia gossar	tyttöjä flickor	poikia gossar	tyttöjä flickor
<i>Turvattomia — Värnlösa</i>	3 096	2 607	497	408	4 468	3 772	8 061	6 787
niistä uusia tapauksia — därav nyttikomna	1 014	883	147	128	869	757	2 030	1 768
niistä aikaisemmin huostaanotettuja — därav tidigare omhändertagna	2 082	1 724	350	280	3 599	3 015	6 031	5 019
<i>Suojelukasvatusta tarvitsevia — Skyddsufffostrade</i>	635	172	99	24	392	115	1 126	311
niistä uusia tapauksia — därav nyttikomna	171	63	12	7	43	27	226	97
niistä aikaisemmin huostaanotettuja — därav tidigare omhändertagna	464	109	87	17	349	88	900	214

Turvattomista lapsista 54.3 % oli poikia ja 45.7 % tyttöjä. Suojelukasvatusta tarvitsevista sen sijaan oli valtaosa, 78.4 %, poikia ja vain 21.6 % tyttöjä. Kertomusvuoden kuluessa sosiaalilautakunnat ovat ottaneet huostaan

Av de värnlösa barnen var 54.3 % gossar och 45.7 % flickor. Av de för skyddsufffostran omhändertagna var däremot största delen, 78.4 %, gossar och blott 21.6 % flickor. Under redogörelseåret har socialnämnderna om-

3 798 turvatonta lasta, mikä luku on 25.6 % kaikista turvattomista lapsista. Suojelukasvatusta tarvitsevista hieman vähemmän, 22.5 %, oli uusia tapauksia, poikien luvusta vain 20.1 %, mutta tyttöjen luvusta kokonaista 31.2 %. Kaupungeissa ja kauppaloissa oli paljon enemmän uusia tapauksia kuin maaseudulla; edellisissä 32.9 % turvattomista ja 27.2 % suojelukasvatusta tarvitsevista oli huostaanotettu kertomusvuoden kuluessa, maalaiskunnissa vastaavien lukujen ollessa vain 19.7 ja 13.8 %.

Huostaanoton perustelu. Lastensuojelulain 9 §:n 1. mom:n mukaan lapsi, jonka vanhemmat ovat kuolleet tai hänet hylänneet ja joka varattomuuden takia on vaarassa jäädä huoltoon ja kasvatusta vaille, on otettava sosiaalilautakunnan huostaan.

Saman pykälän 2. mom:n e-kohdan mukaan voidaan lapsi tai nuori henkilö ottaa vanhempien suostumuksella vain toistaiseksi lautakunnan huostaan, jos asianhaarat niin vaativat.

11 §:n mukaan lautakunnan on, jos 9 §:n 2. mom:ssa mainitut toimenpiteet osoittautuvat riittämättömiksi tai jos suojeluvalvonta ei ole johtanut tarkoitettuun tulokseen, koetettava aikaansaada lapsen tai nuoren henkilön vanhempien tai holhoojan kanssa kirjallinen sopimus, jolla lapsi luovutetaan lautakunnan huostaan kodin ulkopuolella kasvatettavaksi.

Jollei 11 §:ssä mainittua sopimusta saada aikaan, voi lautakunta 12 ja 17 §:ien nojalla päättää, jos se osoittautuu välttämättömäksi, että lapsi tai nuori henkilö otetaan siitä huolimatta lautakunnan huostaan.

Seuraavassa taulukossa esitetään, minkä lastensuojelulain pykäläen nojalla huostaanotto on tapahtunut.

händertagit 3 798 värnlösa barn, vilket utgör 25.6 % av samtliga värnlösa. Av de skyddsuppfostrade var en något mindre del, 22.5 %, nya fall; för gossarna var procenten endast 20.1, men för flickorna hela 31.2. I städerna och köpingarna var de nya fallens andel mycket större än på landsbygden: i de förra var 32.9 % av de värnlösa och 27.2 % av de skyddsuppfostrade omhändertagna under redogörelseåret; för landskommunernas del var motsvarande tal endast 19.7 och 13.8 %.

Grunden för omhändertagandet. Enligt § 9 mom. 1 i barnskyddslagen bör barn, vars föräldrar dött eller som av dem övergivits samt vars vård och uppfostran på grund av medellöshet äventyras, omhändertagas av socialnämnden.

Enligt mom. 2 c i samma paragraf kan barnet eller den unga personen med föräldrarnas begivande omhändertagas tillsvidare, om omständigheterna så fordra.

Enligt § 11 bör nämnden, om i 9 § 2 mom. nämnda åtgärder ej är tillfyllest eller om ej skyddsupsikten lett till avsett resultat, söka att med barnets eller den unga personens föräldrar eller förmyndare träffa skriftligt avtal, varigenom barnet överlämnas i nämndens vård för att utom hemmet uppfostras.

Kommer i 11 § omnämnt avtal icke till stånd, kan nämnden enligt 12 och 17 § besluta, om det visar sig nödvändigt, att barnet eller den unga personen det oaktat omhändertagas för vård.

I följande tabell redovisas för, enligt vilka paragrafer i barnskyddslagen omhändertagandet skett.

12. Huostaanoton perustelu — Grunden för omhändertagandet

Huostaanoton perustelu Grunden för omhändertagandet	Turvattomat — Värnlösa				Suojelukasvatusta tarvitsevat Skyddsuppfostrade			
	Kaupungit kauppalat Städer köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Yhteensä Summa	Uusia Ny- tillkomna	Kaupungit kauppalat Städer köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Yhteensä Summa	Uusia Ny- tillkomna
Orpo — Föräldralös	352	1 156	1 508	249	17	25	42	1
Hylätty — Övergiven	522	1 844	2 366	278	14	42	56	3
Väliaikaisesti vanhempien suostumuksella — Interimistiskt med föräldrarnas begivande	1 547	1 807	3 354	1 510	42	55	97	35
Luovutussopimus — Överlåtelseavtal	3 829	2 850	6 679	1 541	735	305	1 040	210
Päätös vastoin vanhempien tahtoa — Beslut mot föräldrarnas vilja	247	463	710	106	86	75	161	39
Ei ilmoitettu — Ouppgiven	111	120	231	114	36	5	41	35
Yhteensä — Summa	6 608	8 240	14 848	3 798	930	507	1 437	323
				%				
Orpo — Föräldralös	5.3	14.0	10.2	6.6	1.8	4.9	2.9	0.3
Hylätty — Övergiven	7.9	22.4	15.9	7.3	1.5	8.3	3.9	1.0
Väliaikaisesti vanhempien suostumuksella — Interimistiskt med föräldrarnas begivande	23.4	21.9	22.6	39.7	4.5	10.8	6.7	10.8
Luovutussopimus — Överlåtelseavtal	58.0	34.6	45.0	40.6	79.0	60.2	72.4	65.0
Päätös vastoin vanhempien tahtoa — Beslut mot föräldrarnas vilja	3.7	5.6	4.8	2.8	9.3	14.8	11.2	12.1
Ei ilmoitettu — Ouppgiven	1.7	1.5	1.5	3.0	3.9	1.0	2.9	10.8
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Lapsia huostaanotettaessa on suhteellisesti katsoen huomattavasti useammin tehty luovutussopimus asutuskeskuksissa kuin maalaiskunnissa, joissa taas orpoina ja hylättyinä huostaanotettuja lapsia on suhteellisesti paljon

Vid omhändertagandet av barn har överlåtelseavtal relativt taget betydligt oftare träffats i bosättningscentra än i landskommuner, där åter antalet omhändertagna föräldralösa och övergivna är relativt mycket högre. Det

Seuraavassa taulukossa esitetään, missä laitoksissa lapsia on hoidettu. Tällöin sama lapsi voi esiintyä useamman laitoksen kohdalla, riippuen siitä, monessako laitoksessa hän vuoden kuluessa on ollut.

Suurin osa laitoshoidtoa saaneista turvattomista lapsista, runsaasti $\frac{3}{5}$, on ollut hoidettavana kuntien omista lastenkodeissa. Yksityisissä lastenkodeissa on ollut hieman yli $\frac{1}{4}$. Koulukodeissa hoidetut turvattomat lapset olivat pääasiassa sellaisia, joita syystä tai toisesta ei-olekaan voitu hoitaa lastenkodeissa, joihin heidät ensin on sijoitettu, vaan on ollut pakko siirtää heidät koulukoteihin. Suojelukasvatusta tarvitsevat lapset tai nuoret henkilöt ovat enimmäkseen olleet koulukodeissa. Huostaan otettaessa monet heistä on ensin sijoitettu tavallisiin lastenkoteihin ja vasta sieltä koulukoteihin.

Kuten taulukossa n:o 14 on mainittu, on kertomusvuoden kuluessa kunnallisissa lastenkodeissa hoidettu kaikkiaan 4 591 lastensuojelulasta ja heidän hoitopäiviensä kokonaisluku oli 904 395. Lisäksi on näissä lastenkodeissa ollut myös köyhäinhoidollisia lapsia, yhteensä 244 sekä 6 äitiä äiti- ja lapsikodeissa. Näiden köyhäinhoidollisten huollettavien hoitopäiväluku oli 19 497. Kunnallisissa lastenkodeissa hoidettiin siis yhteensä 4 841 henkilöä 923 892 hoitopäivää. Keskimäärin huollettavaa kohden tuli näin ollen koko maassa 191 hoitopäivää, erikseen kaupunkien lastenkodeissa 160, kauppaloiden 209 ja maalaiskuntien 234 hoitopäivää. Kunnallisissa koulukodeissa hoidettiin kaikkiaan 283 lasta tai nuorta henkilöä yhteensä 61 788 hoitopäivää eli 218 päivää huollettavaa kohden.

I följande tabell redovisas, i vilka anstalter barnen har vårdats. Härvid kan samma barn förekomma på mer än ett ställe i tabellen, om de har vårdats i olika anstalter under året.

Största delen, drygt $\frac{3}{5}$, av de på anstalt intagna barnen har vårdats i kommunernas egna barnhem. Något över $\frac{1}{4}$ av barnen har varit i enskilda barnhem. De i skolhem vårdade värnlösa barnen var huvudsakligen sådana, vilka måst flyttas över dit, emedan de av någon orsak ej kunnat vårdas på barnhem, där de först placerats. Barn och unga personer omhändertagna för skyddsuppfostran har för det mesta varit i skolhem. Flere av dem har först placerats på vanliga barnhem och därifrån överflyttats till skolhem.

Såsom i tabellen n:r 14 nämnts har under redogörelseåret sammanlagt 4 591 barnskyddsbarn vårdats i de kommunala barnhemmen; totalantalet vård dagar var 904 395. Dessutom har i dessa barnhem funnits även fattigvårdsbarn till ett sammanlagt antal av 244 och 6 mödrar i barn- och mödrahemmen. Antalet vård dagar för dessa var 19 497. I de kommunala barnhemmen vårdades alltså sammanlagt 4 841 personer i 923 892 dagar. Det genomsnittliga antalet vård dagar per person var sålunda i hela landet 191, i städernas barnhem 160, i köpingarnas 209 och i landskommunernas 234 vård dagar. I de kommunala skolhemmen vårdades i allt 283 barn eller unga personer i sammanlagt 61 788 dagar, vilket gör 218 dagar per person.

14. Laitoshoidon laatu — Arten av anstaltsvården

Laitoksen laatu Arten av anstalten	Turvattomat — Värnlösa						Suojelukasvatusta tarvitsevat Skyddsuppfostrade					
	Kaupungeissa Kauppa- loissa I städer o. köpin- gar	Maalais- kunnissa I lands- kommuner	Yhteensä Summa	Näistä — Därav		Uusia Nyttill- komna	Kaupungeissa Kauppa- loissa I städer o. köpin- gar	Maalais- kunnissa I lands- kommuner	Yhteensä Summa	Näistä — Därav		Uusia Nyttill- komna
				poikia gossar	tyttöjä flickor					poikia gossar	tyttöjä flickor	
Kunnalliset lastenkodit — Kommunala barnhem	2 864	1 501	4 365	2 545	1 820	1 939	210	16	226	182	44	131
Yksityiset lastenkodit — Privata barnhem	1 302	584	1 886	1 057	829	787	25	11	36	25	11	14
Koulukodit — Skolhem	102	26	128	86	42	33	777	433	1 210	956	254	269
Kunnalliskodit — Kommunallhem	21	154	175	113	62	78	2	7	9	4	5	3
Vajaamielislaitokset ja mielisairaalat — Anstalter för abnorma och sinnessjuka Sokein, kuurojen ja raajarikk. laitokset	366	405	771	450	321	102	19	16	35	24	11	9
— Anstalter för blinda, döva och vanföra	1	15	16	11	5	3	—	—	—	—	—	—
Parantolat — Sanatorier	25	48	73	44	29	20	—	—	—	—	—	—
Muut laitokset — Övriga anstalter	256	286	542	291	251	265	53	10	63	41	22	35

Lasten ikä. Turvattomien ja suojelukasvatusta tarvitsevien lasten ja nuorten henkilöiden ikä selviää taulukosta n:o 15. Laitoksissa hoidettujen ryhmään on tällöin laskettu paitsi ne lapset, jotka vuoden kuluessa ovat olleet yksinomaan jossain laitoksessa, myös ne, joita selontekovuoden aikana on hoidettu myös yksityiskodeissa, mutta laitoksessa pitemmän aikaa.

Turvattomat näyttävät tulevan huostaanotetuiksi pääasiallisesti ennen 7 ikävuottaan; kertomusvuoden uusista tapauksista $\frac{2}{3}$ oli tämän ikäisiä. Täytettyään 16 vuotta suurin osa heistä poistetaan kirjoista. 17 vuotta tai sitä vanhempia oli v. 1955 kirjoissa kuitenkin vielä 240 eli 1.6 % kaikista turvattomista.

Barnens ålder. De värnlösa och skyddsuppfostrade barnens och unga personernas ålder framgår av tabell n:r 15. Gruppen „i anstalter vårdade” innefattar alla de barn, som under året åtnjutit endast anstaltsvård, och även de barn, som under redogörelseåret dessutom vårdats i enskilt hem, men varit en längre tid på anstalt.

De värnlösa tycks huvudsakligen bli omhändertagna före sitt 7 levnadsår; under redogörelseåret var $\frac{2}{3}$ av de nyttillkomna fallen i denna ålder. Största delen utskrivs vid 16 års ålder; år 1955 fanns det dock ännu 240 17-åringar eller äldre, dvs. 1.6 % av samtliga värnlösa.

39.4 ja 26.6 %, jälkimmäisistä 35.3 ja 19.0 %. Samoin oli turvattomien lasten joukossa enemmän aviottomia kuin suojelukasvatusta tarvitsevien ryhmässä, edellisistä 37.6 ja jälkimmäisistä vain 21.7 %. Sen sijaan on merkille pantavaa, että v. 1955 huostaanotetuista suhteellisesti useammat ovat aviosyntyisiä kuin aikaisemmin huostaanotetuista. Niinpä turvattomien lasten ryhmässä 72.9 % uusista tapauksista oli aviosyntyisiä, kun aikaisemmista tapauksista oli vain 58.8 %. Suojelukasvatusta tarvitsevien ryhmässä vastaavat luvut olivat 81.7 ja 77.3 %.

Missä määrin erikseen aviosyntyisten ja aviottomien lasten vanhemmat olivat elossa tai kuolleet, selviää taulukosta n:o 17.

Sekä turvattomien että suojelukasvatusta tarvitsevien ryhmässä on kertomusvuoden aikana huostaanotettujen lasten joukossa suhteellisesti katsoen paljon enemmän sellaisia lapsia, joiden vanhemmat elävät kuin aikaisemmin huostaanotettujen joukossa. Niinpä v. 1955 huostaanotetuista aviosyntyisistä lapsista 77.4 ja 70.1 %:lla molemmat vanhemmat olivat elossa, mutta aikaisemmin huostaanotetuista vain 55.8 ja 58.8 %:lla. Turvattomilla oli suunnilleen yhtä monella isä tai äiti kuollut, jota vastoin suojelukasvatuksen vuoksi huostaanotettujen joukossa on paljon enemmän sellaisia, joilla ei enää ollut isää. V. 1955 huostaanotetuista vain 10.2 %:lla oli isä elossa ja äiti kuollut, mutta

och i befolkningscentra 35.3 och 19.0 %. Likaledes var andelen illegitima större bland de värnlösa än bland de skydds-
uppfostrade, i den förra gruppen 37.6 och i den senare endast 21.7 %. Däremot är att märka, att de år 1955 omhändertagna till större del än tidigare omhändertagna var legitima. Sälunda var 72.9 % av de nytilkomna fallen legitima, medan procenten för de tidigare fallen var endast 58.8. Bland de skyddsuppfostrade var motsvarande tal 81.7 och 77.3 %.

Av tabellen n:r 17 framgår i hur många fall de legitima och illegitima barnens föräldrar levde eller var döda.

De under redogörelseåret omhändertagna, såväl de värnlösa som de skyddsuppfostrade, bestod till mycket större del än de tidigare omhändertagna av sådana barn, vilkas föräldrar levde. Sälunda hade 77.4 och 70.1 % av de år 1955 omhändertagna legitima barnen bägge föräldrarna i livet, av de tidigare omhändertagna blott 55.8 och 58.8 %. Bland de värnlösa var fadern död i ungefär lika många fall som modern, medan de för skyddsuppfostran omhändertagna mycket oftare är fader- än moderlösa. Av de 1955 omhändertagna var endast 10.2 % moderlösa med fadern i livet, medan 18.6 % var faderlösa med modern i livet. I landskommunerna var inemot hälften av de värn-

17. Lasten vanhemmat — Barnens föräldrar

	Turvattomat — Värnlösa					Suojelukasvatusta tarvitsevat Skyddsuppfostrade				
	Kaup- pungit Städer	Kaup- palat Köpingar	Maalais- kunnat Lands- kom- muner	Yhteensä Summa	1955 huostaan- otetut omhänder- tagna	Kaup- pungit Städer	Kaup- palat Köpingar	Maalais- kunnat Lands- kom- muner	Yhteensä Summa	1955 huostaan- otetut omhänder- tagna
<i>Aviosyntyiset — Legitima</i>	%									
Vanhemmat elivät — Föräldrarna levde ...	76.0	62.1	52.1	62.2	77.4	66.6	57.9	53.2	61.4	70.1
Jompikumpi eli — Nä- göndera levde	18.9	28.8	35.3	28.4	17.6	28.9	33.7	40.3	33.1	28.8
Molemmat kuolleet — Bägge döda	5.1	9.1	12.6	9.4	5.0	4.5	8.4	6.5	5.5	1.1
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Kaikkiaan lapsia — In- alles barn	3 702	572	4 996	9 270	2 769	658	95	372	1 125	264
<i>Aviottomat — Illegitima</i>	%									
Äiti eli — Modern levde	93.9	91.0	88.3	90.4	93.5	84.5	96.4	90.4	88.2	94.9
Äiti kuollut — Modern död	5.8	8.4	11.0	9.0	5.9	10.1	3.6	8.1	8.6	3.4
Äiti tuntematon — Mo- dern okänd	0.3	0.6	0.7	0.6	0.6	5.4	—	1.5	3.2	1.7
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Kaikkiaan lapsia — In- alles barn	2 001	333	3 244	5 578	1 029	149	28	135	312	59

18.6 %:lla isä kuollut ja äiti elossa. Maalaiskunnissa noin puolella turvattomista lapsista oli jompikumpi tai molemmat vanhemmat kuolleet, kaupunkikunnissa vain ¼:lla.

Aviottomilla lapsilla oli turvattomien ryhmässä 90.4 %:lla äiti elossa ja 70.1 %:lla isä tuntematon sekä suojelukasvatusta tarvitsevien ryhmässä vastaavasti 88.2 ja 69.9 %. Maalaiskuntien lapsista runsaasti 4/5 oli sellaisia, joiden isästä ei ollut tietoa, kaupungeissa huostaanotetuista vain noin ½.

lösa barnen fader-, moder- eller helt föräldralösa, i stads-
kommunerna endast ¼.

Av de illegitima värnlösa barnen hade 90.4 % modern i livet och 70.1 % fadern okänd, för de skyddsuppfostrade var motsvarande tal 88.2 och 69.9 %. Uppgift om fadern saknades för drygt 4/5 av barnen i landskommunerna, men blott för omkring hälften av de i städerna omhändertagna.

18. Turvattomien lasten huostaanottamisen syyt — Orsaken till de värnlösa barnens omhändertagande

Huostaanottamisen syy Orsaken till omhändertagande	Kaupungit Kauppalat Städer Köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Koko maa Hela landet	1955 huostaan- otetut omhänder- tagna	Kaupungit Kauppalat Städer Köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Koko maa Hela landet	1955 huostaan- otetut omhänder- tagna
Lapsen — Barnets	abs.			%				
sairaus — sjukdom	159	127	286	118	2.4	1.5	1.9	3.1
mielisairaus, vajaamielisyys — sinnes- sjukdom, -slöhet	377	438	815	141	5.7	5.3	5.5	3.7
muu sielullinen poikkeavuus — annan psykisk defekt	56	33	89	40	0.8	0.4	0.6	1.1
sokeus, kuurous — blindhet, dövhet ..	6	16	22	4	0.1	0.2	0.1	0.1
raajarikkoisuus — vanförhet	10	14	24	2	0.2	0.2	0.2	0.1
Isän, äidin tai molempien — Faderns, moderns eller bådas								
kuolema — död	596	1 498	2 094	328	9.0	18.2	14.1	8.6
sairaus, vähentynyt työkyky — sjuk- dom, minskade arbetsduglighet	1 486	1 314	2 800	1 156	22.5	15.9	18.9	30.4
ansiotyö — förvärvsarbete	436	173	609	178	6.6	2.1	4.1	4.7
hoidon laiminlyönti — underlåtenhet av barnets vård	236	435	671	165	3.6	5.3	4.5	4.4
kasvatusköyvyyn puute — oduglighet som uppfostrare	559	1 291	1 850	237	8.5	15.7	12.5	6.2
lapsen hylkääminen — barnets över- givande	502	1 566	2 068	254	7.6	19.0	13.9	6.7
elatusvelvollisuuden laiminlyönti — underlåtenhet av försörjningsplikt ..	91	246	337	82	1.4	3.0	2.3	2.2
työhaluttomuus, huolimattomuus — arbetsovillighet, vårdslöshet	132	138	270	46	2.0	1.7	1.8	1.2
juoppous — dryckenskap	266	144	410	108	4.0	1.8	2.8	2.8
irtolaisuus — lösdriveri	95	69	164	27	1.4	0.8	1.1	0.7
vapausrangaistus — frihetsstraff	110	132	242	70	1.7	1.6	1.6	1.8
lapsen pahoinpitely — misshandel av barnet	43	33	76	30	0.6	0.4	0.5	0.8
koulunkäynnin estäminen — förhin- drande av skolgång	—	3	3	—	—	0.0	0.0	—
työnpuute — arbetsbrist	19	7	26	7	0.3	0.1	0.2	0.2
asuntovaikeudet — bostadssvårigheter avio- tai asumusero — äktenskaps- eller boskillnad	1 179	201	1 380	595	17.8	2.4	9.3	15.7
Muu syy — Annan orsak	158	325	483	148	2.4	3.9	3.2	3.9
Yhteensä — Summa	92	37	129	62	1.4	0.5	0.9	1.6
	6 608	8 240	14 848	3 798	100.0	100.0	100.0	100.0

Huostaanottamisen syy. Lastensuojelulain mukaan lapsi tai nuori henkilö voidaan ottaa sosiaalilautakunnan huostaan syistä, jotka johtuvat joko lapsesta itsestään tai hänen vanhemmistaan. Lapsi voi olla henkisesti tai ruumiillisesti niin sairas ja vajaakykyinen, pahantapainen tai rikollinen, ettei häntä voi kotona hoitaa tai kasvattaa. Vanhemmat taas voivat olla sairaita, huolimattomia tai niin vailla kasvatusköykyä, ettei lasta voi jättää heidän huostaansa. Kun turvattomien ja suojelukasvatusta tarvitsevien huostaanottamisen syyt ovat aivan erilaisia, esitetään ne taulukoissa n:o 18 ja 19 erikseen.

Suurin osa *turvattomista lapsista* on joutunut huoltoon menetettyään luonnollisen huoltajansa, joko isän tai äidin tai molemmat. Tällaisia lapsia oli kaikkiaan 28.0 %. 14.1 %:lla oli jompikumpi tai molemmat kuolleet sekä 13.9 % oli isän tai äidin, toisinaan molempien hylkäämä. Lapsen oman sairauden tai vajavaisuuden tähden oli vain 8.3 % otettu huostaan. Vanhempain sairaus tai muuten vähentynyt työkyky, ansiotyö tai työnpuute oli 23.2 %:ssa tapauksista estänyt vanhempia hoitamasta itse lapsiaan, mutta 27.1 % kaikista lapsista ei saanut asianmukaista hoitoa kotonaan sen vuoksi, että vanhemmat olivat huolimattomia, juoppoja, irtolaisia, pahoinpitelivät lapsiaan tai olivat muuten vailla kasvatusköykyä. Kaupunki- ja kauppalakunnissa puutteelliset asunto-olot olivat huomattavana

Orsaken till omhändertagandet. Enligt lagen om barnskyddet kan ett barn eller en ung person omhändertagas av socialnämnden på grund av omständigheter, som beror antingen på barnet självt eller föräldrarna. Barnet kan vara själsligt eller kroppsligt så sjukt eller andesvagt, vanartigt eller brottsligt, att det icke kan vårdas eller uppfostras i hemmet. Föräldrarna åter kan vara sjuka, vårdslösa eller så i avsaknad av uppfostringsförmåga, att barnet ej kan lämnas i deras vård. Emedan orsakerna till omhändertagandet är helt andra för de värnlösa än de skyddsuppfostrade, framställes de i tabellerna n:r 18 och 19 åtskilda.

Största delen av de *värnlösa barnen* har blivit omhändertagna efter att ha mist sin naturliga vårdare, antingen fadern eller modern eller bägge. 28.0 % av barnen hörde till denna kategori. För 14.1 % var någondera eller bägge föräldrarna döda och 13.9 % hade övergivits av fadern eller modern, stundom av bägge. Endast 8.3 % hade omhändertagits på grund av egen sjukdom eller efterblivenhet. Föräldrarnas sjukdom, minskade arbetsduglighet, yrkesarbete eller arbetslöshet hade i 23.2 % av fallen förhindrat föräldrarna att själva vårda sina barn, medan 27.1 % av samtliga barn icke erhöi tillbörlig skötsel därför, att föräldrarna var vårdslösa, fyllerister, lösdriverare, misshandlade sina barn eller eljest saknade uppfostringsförmåga. I städerna och köpingarna var bristfälliga bo-

syynä lasten huostaanottamiseen; lähes $\frac{1}{5}$ lapsista oli sen vuoksi pakko ottaa yhteiskunnan huostaan.

V:n 1955 uusien tapausten joukossa oli suhteellisesti katsoen paljon vähemmän kuin ennen sellaisia lapsia, joiden vanhemmat olivat kuolleet tai heidät hyljänneet, vain 8.6 ja 6.7 % kaikkien lasten vastaavien suhdelukujen ollessa 14.1 ja 13.9. Sensijaan kokonaista 30.4 % v. 1955 huostaanotetuista on vanhempien sairauden ja 15.7 % asunto-olojen vuoksi joutunut huollettavaksi, kun aikaisempina vuosina huostaanotettujen joukossa oli vain 14.9 ja 7.1 % vastaavanlaatuisia tapauksia.

Lasten syntyperä näyttää suuresti vaikuttavan huollon syyin erilaisuuteen. Kun aviosyntyisistä turvattomista lapsista kokonaista 17.6 % oli joutunut yhteiskunnan huostaan vanhempien kuoleman takia, oli vain 8.2 % aviottomista lapsista saman syyn tähden huollettu. Sen sijaan 21.4 % aviottomista oli vanhempiensa hylkäämiä, kun taas vain 9.4 % aviosyntyisistä oli samassa asemassa. Asuntovaikeuksien vuoksi 12.8 % aviottomista lapsista on otettu huoltoon, aviosyntyisistä vain 7.2 %. Vielä on huomattava, että 8.3 %:ssa aviottomien lasten tapauksista äiti ansiotyönsä vuoksi oli estetty itse hoitamasta lastaan, kun vastaava suhdeluku aviosyntyisillä oli vain 1.6.

Suojelukasvatusta tarvitsevat lapset tai nuoret henkilöt on ilmoitettu huostaanotetuiksi melkein kauttaaltaan huonojen taipumustensa vuoksi. Vain poikkeustapauksissa on esitetty jokin vanhemmista johtuva syy. Vaikka seuraavassa taulukossa, jossa erilaatuiset syyt on tarkemmin eritelty, kullekin tapaukselle on määrätty vain yksi syy, on useissa tapauksissa ilmoitettu useampia seikkoja huostaanoton perustaksi.

19. Suojelukasvatusta tarvitsevien huostaanottamisen syy — Orsaken till omhändertagandet av barn i behov av skyddsuppfostran

Huostaanottamisen syy Orsaken till omhändertagande	Kaupungit Kauppalat Städer Köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Koko maa Hela landet	1955 huostaan- otetut omhänder- tagna	Kaupungit Kauppalat Städer Köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Koko maa Hela landet	1955 huostaan- otetut omhänder- tagna
	abs.				%			
Lapsen tai nuoren henkilön — Barnets eller den unga personens sielullinen poikkeavuus—psykiska defekt sopimaton ansiotoimi—olämpliga för- värvsarbete	22	32	54	14	2.4	6.3	3.8	4.3
koulunkäynnin laiminlyönti — för- summande av skolgång	190	86	276	56	20.4	17.0	19.2	17.3
koulun järjestyksen rikkominen — störande av skolordning	41	95	136	17	4.4	18.7	9.5	5.3
rangaistava teko — straffbara handling kerjääminen — tiggeri	502	250	752	150	54.0	49.3	52.3	46.5
irtolaisuus — lösdriveri	2	—	2	—	0.2	—	0.1	—
tapaaminen juopuneena — anträffande berusad	123	42	165	66	13.2	8.3	11.5	20.4
Vanhemmista johtuva syy — Orsak för- anledd av föräldrarna	10	1	11	3	1.1	0.2	0.8	0.9
Muu syy — Annan orsak	8	1	9	1	0.9	0.2	0.6	0.3
Yhteensä — Summa	32	—	32	16	3.4	—	2.2	5.0
	930	507	1 437	323	100.0	100.0	100.0	100.0

Runsaasti puolet, 52.3 %, kaikista lapsista tai nuorista henkilöistä on joutunut huostaanotetuksi tehtyään jonkun rangaistavan teon. Usein on samasta lapsesta ilmoitettu, että hän rangaistavan teon lisäksi on laiminlyönyt koulunkäyntinsä tai että hän käytöksellään on rikkonut koulun järjestyksestä vastaan. Jos nämä kolme syytä käsitellään yhtenä kokonaisuutena, on runsaasti $\frac{4}{5}$ kaikista suojelukasvatusta tarvitsevista joutunut huostaanotetuksi näiden seik-

stadsförhållanden ett ofta förekommande skäl till omhändertagandet; nära $\frac{1}{5}$ av barnen måste av denna orsak tagas om hand av samhället.

Bland de 1955 nytillkomna fallen var det relativa antalet sådana barn, vilkas föräldrar avlidit eller övergivit dem, mycket mindre än tidigare, endast 8.6 och 6.7 %, då för samtliga barn motsvarande procenttal var 14.1 och 13.9. Däremot har hela 30.4 % av de år 1955 omhändertagna kommit under vård till följd av föräldrarnas sjukdom och 15.7 % till följd av bostadsförhållandena, medan bland de under tidigare år omhändertagna fanns blott 14.9 och 7.1 % fall av denna art.

Barnets börd synes i hög grad inverka på orsaken till vården. Medan hela 17.6 % av de legitima värnlösa barnen hade tagits om hand av samhället på grund av föräldrarnas död, värdades endast 8.2 % av de illegitima barnen av samma orsak. Däremot var 21.4 % av de illegitima övergivna av föräldrarna, medan endast 9.4 % av de legitima var i samma ställning. Till följd av bostadsbrist har 12.8 % av de illegitima barnen blivit omhändertagna, av de legitima blott 7.2 %. Ännu bör observeras, att modern i 8.3 % av de fall, som gällde illegitima barn, på grund av yrkesarbete var förhindrad att själv sköta barnet, medan motsvarande procent bland de legitima var blott 1.6.

De skyddsuppfostrade barnen eller unga personerna har nästan undantagslöst uppgivits ha blivit omhändertagna till följd av vanartighet. Endast i undantagsfall har någon av föräldrarna beroende orsak framförts. Trots att i följande tabell för varje fall har angivits blott en orsak, har ofta flere omständigheter uppgivits som motiv för omhändertagandet.

Drygt hälften, 52.3 %, av samtliga barn och unga personer har omhändertagits efter att ha begått någon straffbar handling. Ofta har uppgivits, att samma barn ej endast begått en straffbar handling utan även försummat sin skolgång eller med sitt uppförande stört skolordningen. Om dessa tre orsaker behandlas som en helhet, finner man, att drygt $\frac{4}{5}$ av samtliga skyddsuppfostrade omhändertagits på grund av dem. År 1955 var dessa orsaker något

kojen vuoksi. V. 1955 näitä syitä esiintyi jonkun verran vähemmän kuin aikaisemmin. Mainittuna vuonna huostaanotetuista 69.1 %:lla oli jokin näistä syistä, kun aikaisemmin huostaanotettujen vastaava suhdeluku oli 84.5. Sen sijaan v:n 1955 tapausten joukossa oli 20.4 % sellaisia, jotka irtolaisuuden vuoksi joutuivat huoltoon, aikaisempien vuosien tapauksista vain 8.9 %.

Huostaanottamisen syyt näyttävät tytöillä ja pojilla olleen jonkin verran erilaiset. Kun kokonaista 33.1 % tyttöistä joutui huoltoon irtolaisuuden tähden, oli pojilla vastaava suhdeluku vain 5.5. Sen sijaan pojista 56.7 % otettiin huostaan rangaistavan teon vuoksi ja 31.9 % koulunkäynnin laiminlyömisestä tai koulun järjestyksen rikkomisen tähden, tyttöistä vastaavasti vain 36.7 ja 17.0 %.

mindre allmänna än tidigare. Av de under nämnda år omhändertagna hörde 69.1 % till denna grupp, medan procentalet för de tidigare omhändertagna var 84.5. Där emot fanns bland fallen från 1955 20.4 % sådana, som kom under vård till följd av lösdriveri, mot 8.9 % av fallen från tidigare år.

Orsakerna till omhändertagandet synes ha varit något olika för flickor och gossar. Medan hela 33.1 % av flickorna kom under vård till följd av lösdriveri, var motsvarande tal för gossarna endast 5.5. I stället omhändertogs 56.7 % av gossarna på grund av straffbar handling och 31.9 % till följd av försummad skolgång eller störande av skolordningen; för flickorna var motsvarande tal endast 36.7 och 17.0 %.

IV. Irtolais- ja alkoholisti- sekä raittiushuolto

Huollon alaisten henkilöiden luku. Irtolais- ja alkoholistilakien 1 luvun 1 §:n edellyttämiä huoltoon joutuneita henkilöitä oli v. 1955: irtolaisia 26 kaupungissa, 20 kauppalassa ja 62 maalaiskunnassa yhteensä 1 752 sekä alkoholisteja 32 kaupungissa, 29 kauppalassa ja 283 maalaiskunnassa yhteensä 9 178. Raittiushuoltoa koskevan lain nojalla huollettiin kaikkiaan 2 821 henkilöä 27 kaupungissa, 20 kauppalassa ja 166 maalaiskunnassa. Erikseen kaupungeissa, kauppaloissa ja maalaiskunnissa edellämainittuja huollettuja henkilöitä oli seuraavasti.

	Kaupungit Städer		Kauppalat Köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Koko maa Hela landet	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Irtolaisia — Lösdrivare	1 575	89.9	76	4.3	101	5.8	1 752	100.0
Alkoholisteja — Alkoholister	6 053	66.0	698	7.6	2 427	26.4	9 178	100.0
Raittiushuollon alaisia — Personer underkastade nykterhetsvård	1 621	57.4	253	9.0	947	33.6	2 821	100.0
Yhteensä — Summa	9 249	67.2	1 027	7.5	3 475	25.3	13 751	100.0

Sotavuosina sekä irtolaisten että alkoholistien luku aleni, mutta on v:sta 1945 lähtien vuosi vuodelta noussut. Vain irtolaisten luku on v:sta 1950 lähtien hieman vaihdellut. V. 1953 se nousi 5.6 %, mutta aleni jälleen vv. 1954 ja 1955, 3.1 ja 2.4 %. Alkoholistien luku on v. 1955 edelleen noussut, 3.2 %, mutta raittiushuollon alaisten henkilöiden luku on sen sijaan alentunut 3.4 %. Verrattuna v:n 1955 alussa henkikirjoitettuun väkilukuun oli irtolaishuollon alaisia henkilöitä koko maassa 0.41 ‰, alkoholistihuollon alaisia 2.16 sekä raittiushuollon alaisia henkilöitä 0.66 ‰. Eri läänien kesken he jakaantuivat seuraavalla sivulla olevan taulukon mukaan.

Huolletuista irtolaisista 79.7 % oli Uudenmaan, Hämeen sekä Turun ja Porin lääneissä. Yksistään Helsingissä oli 936 eli 53.4 % koko maan irtolaisluvusta ja Tampereella 118 sekä Lahdessa 112, joten näissä kolmessa kaupungissa oli jo 66.6 % kaikista. — Alkoholisti- samoin kuin raittiushuollon alaisia henkilöitä oli eniten Uudenmaan, Turun ja Porin sekä Hämeen lääneissä, edellisiä yhteensä 5 893 eli 64.2 % koko maan alkoholisteista ja jälkimmäisiä 1 684 eli 59.7 % kaikista raittiushuollon alaisista henkilöistä. Yksistään Helsingissä oli alkoholisteja 3 482 eli 37.9 % kaikista, Turussa 410, Tampereella 356 ja Porissa 258. Raittiushuollon alaisia oli Helsingissä 708, Tampereella 332 ja Turussa 151.

Naispuolisia irtolaisia oli 1 069 eli 61.0 % ja miespuolisia 683 eli 39.0 %. Alkoholisteihin nähden suhde oli päinvastainen, naisia oli 518 eli 5.6 % ja miehiä 8 660 eli 94.4 %. Raittiushuollossa oli varsin vähän naispuolisia,

IV. Lösdrivar-, alkoholisti- och nykterhetsvård

Antalet personer, som underkastats vård. De enligt lösdrivar- och alkoholistlagarnas 1 kap. 1 § omhändertagna personernas antal utgjorde under år 1955: lösdrivarnas 1 752 i 26 städer, 20 köpingar och 62 landskommuner samt alkoholisternas 9 178 i 32 städer, 29 köpingar och 283 landskommuner. Enligt lagen om nykterhetsvård vårdades inalles 2 821 personer i 27 städer, 20 köpingar och 166 landskommuner. Särskilt i städerna, köpingarna och landskommunerna var antalet ifrågavarande vårdade personer följande.

Under krigsåren nedgick antalet lösdrivare och alkoholister, men fr. o. m. år 1945 har det varje år stigit. Endast antalet lösdrivare har från år 1950 något varierat. År 1953 steg antalet med 5.6 %, men åren 1954 och 1955 nedgick det åter med 3.1 och 2.4 %. Antalet alkoholister har år 1955 fortfarande stigit, med 3.2 %, men däremot har antalet personer under nykterhetsvård nedgått med 3.4 %. I jämförelse med den i början av året 1955 mantalsskrivna folkmängden utgjorde de personer, som underkastats lösdrivarvård, i hela landet 0.41 ‰, de som underkastats alkoholistvård 2.16 samt nykterhetsvård underkastade personer 0.66 ‰ av befolkningen. Mellan de olika länen fördelade sig dessa enligt tabellen på följande sida.

Av de omhändertagna lösdrivarna kom 79.7 % på Nylands, Tavastehus samt Åbo och Björneborgs län. Enbart i Helsingfors fanns 936 eller 53.4 % av hela landets lösdrivare, i Tammerfors 118 och Lahti 112, alltså i dessa tre städer redan 66.6 % av alla. — Största antalet alkoholister såväl som personer under nykterhetsvård fanns i Nylands, Åbo och Björneborgs samt Tavastehus län, de förstnämnda till ett antal av 5 893 eller 64.2 % av landets alkoholister och de sistnämnda till ett antal av 1 684 eller 59.7 % av alla. Enbart i Helsingfors fanns 3 482 alkoholister eller 37.9 % av alla, i Åbo 410, Tammerfors 356 och Björneborg 258. Nykterhetsvård underkastade fanns i Helsingfors 708, i Tammerfors 332 och i Åbo 151 personer.

De kvinnliga lösdrivarna utgjorde 1 069 eller 61.0 % och de manliga 683 eller 39.0 %. Angående alkoholisterna var förhållandet tvärtom, de kvinnliga utgjorde 518 eller 5.6 % och de manliga 8 660 eller 94.4 %. Antalet kvinnor under

20. Irtolaisten, alkoholistien ja raittiushuollon alaisten henkilöiden luku — Antal lösdrivare, alkoholister och personer under nykterhetsvård

L ä ä n i — L ä n	Irtolaisia — Lösdrivare			Alkoholisteja — Alkoholister			Raittiushuollon alaisia Personer under nykterhetsvård		
	Kaupungit Kauppalat Städer Köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Yhteensä Summa	Kaupungit Kauppalat Städer Köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Yhteensä Summa	Kaupungit Kauppalat Städer Köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Yhteensä Summa
Uudenmaan — Nylands	969	12	981	3 639	224	3 863	752	32	784
Turun ja Porin — Åbo o. Björneborgs	137	13	150	787	157	944	199	68	267
Ahvenanmaa — Åland	—	1	1	5	—	5	2	—	2
Hämeen — Tavastehus	251	14	265	789	297	1 086	508	125	633
Kymen — Kymmene	151	9	160	317	192	509	163	119	282
Mikkelin — S:t Michels	16	12	28	119	244	363	56	127	183
Kuopion — Kuopio	45	8	53	283	475	758	51	168	219
Vaasan — Vasa	31	10	41	401	398	799	98	150	248
Oulun — Uleåborgs	35	20	55	244	299	543	28	136	164
Lapin — Lapplands	16	2	18	167	141	308	17	22	39
Koko maa — Hela landet	1 651	101	1 752	6 751	2 427	9 178	1 874	947	2 821
	‰ väestöstä — ‰ av befolkningen								
Koko maa — Hela landet	1.14	0.04	0.41	4.64	0.87	2.16	1.29	0.34	0.66

vain 1.6 % eli 46 ja miespuolisia 2 775 eli 98.4 %. — Suurin osa näistä huollon alaisista henkilöistä oli kaupungeissa, irtolaisnaisista 88.5 %, alkoholistinaisista 83.0 % ja raittiushuollon alaisista naisista 76.1 % miesten vastaavien lukujen ollessa 92.1, 64.9 ja 57.2 %.

Ikä. Irtolais-, alkoholisti- ja raittiushuollon alaiset henkilöt jakaantuivat ikänsä perusteella seuraavalla tavalla.

nykterhetsvård var ganska ringa, endast 1.6 % eller 46 och män 2 775 eller 98.4 %. — Största delen av dessa vårdade personer koncentrerade sig i städerna, av lösdrivarkvinnorna 88.5 %, av alkoholistkvinnorna 83.0 % och av kvinnorna under nykterhetsvård 76.1 %, då motsvarande tal för männen var 92.1, 64.9 och 57.2 %.

Ålder. De personer, som åtnjöt lösdrivar-, alkoholist- och nykterhetsvård, fördelade sig enligt ålder på följande sätt.

21. Huollon alaisten henkilöiden ikä — Vård underkastade personers ålder

Ikä, vuotta — Ålder, år	Irtolaiset — Lösdrivare			Alkoholistit — Alkoholister			Raittiushuollon alaiset Personer under nykterhetsvård		
	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Yhteensä Summa	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Yhteensä Summa	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Yhteensä Summa
Alle 20 — Under 20	8	48	56	22	—	22	654	11	665
20—24	40	172	212	396	4	400	1 973	31	2 004
25—29	112	189	301	1 267	18	1 285	148	4	152
30—39	204	327	531	2 761	146	2 907	—	—	—
40—49	196	249	445	2 824	209	3 033	—	—	—
50—	120	84	204	1 385	141	1 526	—	—	—
Tuntematon — Okänd	3	—	3	5	—	5	—	—	—
Yhteensä — Summa	683	1 069	1 752	8 660	518	9 178	2 775	46	2 821
	‰								
Alle 20 — Under 20	1.2	4.5	3.2	0.2	—	0.2	23.6	23.9	23.6
20—24	5.8	16.1	12.1	4.6	0.8	4.4	71.1	67.4	71.0
25—29	16.4	17.7	17.2	14.6	3.5	14.0	5.3	8.7	5.4
30—39	29.9	30.6	30.3	31.9	28.2	31.7	—	—	—
40—49	28.7	23.3	25.4	32.6	40.3	33.0	—	—	—
50—	17.6	7.8	11.6	16.0	27.2	16.6	—	—	—
Tuntematon — Okänd	0.4	—	0.2	0.1	—	0.1	—	—	—
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Alkoholistihuollon alaiset henkilöt näyttävät yleensä edustavan vanhempia ikäluokkia kuin irtolaisuhoollon alaiset. 40 vuotta täyttäneitä oli alkoholisteista 49.6 %, mutta irtolaisista vain 37.0 %. Runsaasti 2/3 naisalkoholisteista oli 40 vuotta vanhempia, jota vastoin irtolaisnaisista 38.3 % oli 18—29 vuotiaita. — 152 raittiushuollon alaista, jotka sisältyvät ikäryhmään 25—29 vuotta, olivat kaikki 25 vuotiaita.

De personer, som åtnjöt alkoholistvård, synes i allmänhet företräda äldre årsklasser än de, som underkastats lösdrivarvård. Av alkoholisterna hade 49.6 % fyllt 40 år, men av lösdrivarna endast 37.0 %. Drygt 2/3 av de kvinnliga alkoholisterna, var 40 år fyllda, då däremot 38.3 % av de kvinnliga lösdrivarna var mellan 18—29 år. — Alla de 152 nykterhetsvård underkastade, som ingår i åldersgruppen 25—29 år, var 25 åriga.

25 vuotta nuorempien irtolaisten luku on v:sta 1954 alentunut 3.6 %, samoin raittiussuojelun alaisten luku 4.0 %, mutta alkoholistien luku on noussut 2.4 %.

Antalet lösdrivare under 25 år har minskats från år 1954 med 3.6 % och antalet nykterhetsvård underkastade med 4.0 %; antalet alkoholister har däremot stigit med 2.4 %.

Ikä — Ålder	Irtolaiset Lösdrivare		Alkoholister		Raittiushuollon alaiset Nykterhetsvård underkastade	
	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor
18 vuotta — år	3	13	12	—	279	5
19 ” ”	5	35	10	—	375	6
20 ” ”	6	29	11	—	335	5
21 ” ”	4	31	34	1	343	9
22 ” ”	7	32	80	—	383	5
23 ” ”	4	38	117	2	416	9
24 ” ”	19	42	154	1	496	3
Yhteensä — Summa	48	220	418	4	2 627	42

Siviilisäästy. Irtolais-, alkoholisti- ja raittiushuollon alaisten henkilöiden siviilisäästy selviää seuraavasta taulukosta.

Civilstånd. De personer, som var underkastade lösdrivar-, alkoholist- och nykterhetsvård, fördelade sig enligt civilstånd på följande sätt.

22. Huollon alaisten henkilöiden siviilisäästy — Vård underkastade personers civilstånd

Siviilisäästy — Civilstånd	Irtolaiset — Lösdrivare			Alkoholister — Alkoholister			Raittiushuollon alaiset Nykterhetsvård underkastade		
	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Yhteensä Summa	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Yhteensä Summa	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Yhteensä Summa
Naimattomia — Ogifta	364	523	887	2 834	103	2 937	2 448	36	2 484
Naimisissa olevia — Gifta	198	294	492	4 887	231	5 118	313	10	323
Eronneita — Fränskilda	94	196	290	765	118	883	10	—	10
Leskiä — Änklingar och änkor..	26	56	82	161	66	227	—	—	—
Tuntematton — Okänt	1	—	1	13	—	13	4	—	4
Yhteensä — Summa	683	1 069	1 752	8 660	518	9 178	2 775	46	2 821
					%				
Naimattomia — Ogifta	53.3	48.9	50.6	32.7	19.9	32.0	88.2	78.3	88.1
Naimisissa olevia — Gifta	29.0	27.5	28.1	56.4	44.6	55.8	11.3	21.7	11.4
Eronneita — Fränskilda	13.8	18.3	16.5	8.8	22.8	9.6	0.4	—	0.4
Leskiä — Änklingar och änkor..	3.8	5.3	4.7	1.9	12.7	2.5	—	—	—
Tuntematton — Okänt	0.1	—	0.1	0.2	—	0.1	0.1	—	0.1
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Suurin osa irtolaisista, 50.6 %, oli naimattomia, josta vastoin alkoholisteista vain 32.0. Naispuolisista alkoholisteista oli melko paljon, 35.5 %, leskiä ja eronneita, miesten vastaavan suhdeluvun ollessa vain 10.7.

Ammatti. Ryhmittämällä irtolais-, alkoholisti- ja raittiushuollon alaiset henkilöt samoihin 12 ammattiryhmään kuin köyhäinhuoltilastossa on käytetty, saadaan seuraavalla sivulla oleva taulukko. Jos naimisissa olevilla naisilla tai leskivaimoilla ei ole ollut omaa ammattia, on heidät tässäkin ryhmitetty miehen ammatin mukaan.

Samoin kuin muistakin yhteiskunnan huollon alaisista henkilöistä oli irtolaisista ja alkoholisteista sekä raittiushuollon alaisista suuri osa ammattilaidottomia, ns. muita työläisiä. Heidä oli vast. 39.8, 39.1 ja 41.3 %. Paitsi tehdas- ja ammattityöläisiä, joita oli 30.1, 38.1 ja 34.1 %, oli melko paljon myös itsenäisiä liikkeenharjoittajia samoin kuin liikeapulaisia ja työnjohtajia, yhteensä 11.7, 10.6 ja 7.0 %.

Största delen av lösdrivarna, 50.6 %, var ogifta, då däremot motsvarande tal för alkoholisterna var endast 32.0 %. Bland de kvinnliga alkoholisterna fanns det rätt mycket änkor och fränskilda, 35.5 %, medan motsvarande proportionstal för männen var endast 10.7.

Yrke. Genom att gruppera de personer, som underkastats lösdrivar-, alkoholist- och nykterhetsvård, i samma 12 yrkesgrupper som använts i fattigvårdsstatistiken, erhålles tabellen på följande sida. Ifall gifta kvinnor eller änkor icke haft eget yrke, är de även här grupperade enligt mannens yrke.

I likhet med övriga personer, som erhållit samhällsvård, var en stor del av lösdrivarna och alkoholisterna samt av nykterhetsvård underkastade icke yrkeskunniga s. k. övriga arbetare. Dessa utgjorde 39.8, 39.1 och 41.3 % av motsvarande grupper. Utom fabriks- och yrkesarbetare, vilka utgjorde 30.1, 38.1 och 34.1 %, fanns det rätt mycket även självständiga affärsidkare samt affärsbiträden och arbetsledare, tillsammans 11.7, 10.6 och 7.0 %.

23. Huollon alaisten henkilöiden ammatti — Vård underkastade personers yrke

Ammatti — Yrke	Irtolaiset — Lösdrivare			Alkoholistit Alkoholister			Raiittishuollon alaiset Nykterhetsvård underkastade		
	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Yh- teensä Summa	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Yh- teensä Summa	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Yh- teensä Summa
Virkamiehiä ja vapaiden ammattien harjoittajia — Tjänstemän och idkare av fria yrken	6	3	9	111	8	119	10	1	11
Talonmistajia, vuokraajia ja palstatilallisia — Gårdsägare, arrendatorer av lägenheter och parcellägare	1	1	2	315	5	320	19	—	19
Maataloustyöläisiä — Lantbruksarbetare	23	33	56	289	12	301	72	—	72
Itsenäisiä liikkeenharjoittajia — Självständiga affärsidkare	35	71	106	445	61	506	26	3	29
Liikeapulaisia ja työnjohtajia — Affärsbiträden och arbetsledare	32	66	98	436	32	468	158	10	168
Tehdas- ja ammattityöläisiä — Fabriks- och yrkesarbetare	202	326	528	3 296	202	3 498	944	17	961
Muita työläisiä — Övriga arbetare	362	336	698	3 434	152	3 586	1 164	3	1 167
Merimiehiä ja kalastajia — Sjömän och fiskare	10	1	11	99	—	99	71	—	71
Palveluskuntaa — Tjänstepersonal	5	6	11	124	6	130	64	—	64
Yksityisten palvelijoita — Tjänare hos enskilda	—	178	178	1	27	28	—	4	4
Muun elinkeimon harjoittajia — Idkare av annan näring ..	5	5	10	24	4	28	8	—	8
Henkilöitä ilman varsinaista tai tunnettua ammattia — Personer utan egentligt eller känt yrke	2	43	45	86	9	95	239	8	247
Yhteensä — Summa	683	1 069	1 752	8 660	518	9 178	2 775	46	2 821
						%			
Virkamiehiä ja vapaiden ammattien harjoittajia — Tjänstemän och idkare av fria yrken	0.9	0.3	0.5	1.3	1.5	1.3	0.4	2.2	0.4
Talonmistajia, vuokraajia ja palstatilallisia — Gårdsägare, arrendatorer av lägenheter och parcellägare	0.1	0.1	0.1	3.6	1.0	3.5	0.7	—	0.7
Maataloustyöläisiä — Lantbruksarbetare	3.4	3.1	3.2	3.3	2.3	3.3	2.6	—	2.5
Itsenäisiä liikkeenharjoittajia — Självständiga affärsidkare	5.1	6.6	6.1	5.1	11.8	5.5	0.9	6.5	1.0
Liikeapulaisia ja työnjohtajia — Affärsbiträden och arbetsledare	4.7	6.2	5.6	5.0	6.2	5.1	5.7	21.7	6.0
Tehdas- ja ammattityöläisiä — Fabriks- och yrkesarbetare	29.6	30.5	30.1	38.1	39.0	38.1	34.0	37.0	34.1
Muita työläisiä — Övriga arbetare	53.0	31.4	39.8	39.7	29.3	39.1	41.9	6.5	41.3
Merimiehiä ja kalastajia — Sjömän och fiskare	1.5	0.1	0.6	1.2	—	1.1	2.6	—	2.5
Palveluskuntaa — Tjänstepersonal	0.7	0.6	0.6	1.4	1.2	1.4	2.3	—	2.3
Yksityisten palvelijoita — Tjänare hos enskilda	—	16.6	10.2	0.0	5.2	0.3	—	8.7	0.1
Muun elinkeimon harjoittajia — Idkare av annan näring ..	0.7	0.5	0.6	0.3	0.8	0.3	0.3	—	0.3
Henkilöitä ilman varsinaista tai tunnettua ammattia — Personer utan egentligt eller känt yrke	0.3	4.0	2.6	1.0	1.7	1.0	8.6	17.4	8.8
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Irtolaishuollon perusteet ja huoltotoimenpiteet. Irto-lainlain 1 luvun 1 § määrittelee irtolaiseksi sellaisen henkilön, joka työkykyisenä, mutta silti toimeettomana kuljeksi paikakunnalta toiselle ilman riittäviä elatusvaroja; lisäksi sellaisen työkykyisen henkilön, jolla on tapana viereksua työtä ja sen vuoksi joutuu köyhäinhoidon tarpeeseen tai tulee ylivoimaiseksi rasitukseksi toiselle henkilölle; samoin myös henkilön, jolla on tapana kerjätä tai käyttää toista kerjuuseen tai sallii hoidossaan olevan kahdeksa-toista vuotta nuoremman henkilön kerjätä sekä vielä henkilön, jolla on tapana hankkia tuloja hyvien tapojen vastaisilla ja siveellisesti hylättävillä keinoilla ja siten tai muulla elämäntavallaan tuottaa ilmeistä vaaraa yleiselle järjestykselle, turvallisuudelle tai siveellisyydelle.

Tämän nojalla irtolaishuollon perusteet on tilastossa jaettu neljään ryhmään, nimittäin: kuljeksiva elämä, työn vieroksuminen, kerjuu ja ammattihaukaus. Ne tapaukset, jolloin irtolaishuoltoon joutunut henkilö on muulla elämäntavallaan tuottanut ilmeistä vaaraa yleiselle järjestykselle, turvallisuudelle tai siveellisyydelle, on yhdistetty ryhmäksi „muu peruste”. Kuinka paljon henkilöitä oli kunkin perusteen nojalla v. 1955 otettu huoltoon, valaisee seuraavalla sivulla oleva taulukko. Tällöin on huomattava, että jos henkilölle on ilmoitettu useita huoltoperusteita, on tilastossa otettu vain tärkein huomioon.

Grunderna för lösdrivarvården samt värdåtgärder.

Lösdrivarlagens 1 kap. 1 § karakteriserar som lösdrivare en arbetsför person, som sysslolös, utan tillräckliga medel till sitt uppehälle stryker omkring från ort till ort; ytterligare en sådan arbetsför person, som har för vana att sky arbete och fördenskull blir i behov av fattigvård eller blir en övermåttig börd för annan person; likaså även person, som har för vana att tigga eller använda annan till tiggeri eller som tillåter, att i hans vård befintlig person under aderton år tigger samt vidare person, som genom att vane-mässigt förskaffa sig inkomst på ett mot god sed stridande sätt och genom sedligt förkastliga medel sålunda eller genom sitt levnadsätt i övrigt medför uppenbar våda för allmän ordning, säkerhet eller sedlighet.

Med stöd härav har grunderna till lösdrivarvården i statistiken indelats i fyra grupper, nämligen: kringstrykande liv, arbetsskygghet, tiggeri och prostitution. De fall, då person underställd lösdrivarvård genom sitt levnadsätt i övrigt medfört uppenbar våda för allmän ordning, säkerhet eller sedlighet, har förts till gruppen „annan orsak”. Huru många personer, som med stöd av varje orsak omhändertagits under år 1955, belyses av tabellen på följande sida. Härvid bör observeras, att ifall beträffande en person uppgivits flere vårdorsaker, har blott den viktigaste grundens beaktats i statistiken.

24. Irtolaishuollon perusteet — Grunden för lösdrivarvården

	Kuljeksiva elämä Kringstrykande liv		Työn vieroksuminen Arbetsstrygghet		Kerjuu Tiggeri		Ammattihaureus Prostitution		Muu peruste Annan grund		Yhteensä Summa	
	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor
Kaupungit — Städer	117	96	346	248	13	3	—	536	153	63	629	946
Kauppalat — Köpingar	14	7	15	14	—	—	—	26	—	—	29	47
Maalaiskunnat — Landskommuner	7	19	15	10	—	—	1	42	2	5	25	76
Yhteensä — Summa	138	122	376	272	13	3	1	604	155	68	683	1 069
	%											
Kaupungit — Städer	18.6	10.1	55.0	26.2	2.1	0.3	—	56.7	24.3	6.7	100.0	100.0
Kauppalat — Köpingar	48.3	14.9	51.7	29.8	—	—	—	55.3	—	—	100.0	100.0
Maalaiskunnat — Landskommuner	28.0	25.0	60.0	13.1	—	—	4.0	55.3	8.0	6.6	100.0	100.0
Yhteensä — Summa	20.2	11.4	55.1	25.4	1.9	0.3	0.1	56.5	22.7	6.4	100.0	100.0

Irtolaishuollon perusteet näyttävät miehillä ja naisilla olevan varsin erilaiset. Kun naisista runsaasti $\frac{1}{2}$ oli joutunut irtolaisten kirjoihin ammattihaureuden vuoksi, olivat miehet pääasiassa, yli $\frac{3}{4}$ heistä, vieroksumet työtä tai viettäneet kuljeksivaa elämää. Ammattihaureuden vuoksi huoltoon joutuneiden naisten luku on vuosi vuodelta alentunut. V. 1948 heitä oli 1 131 eli 85.9 % kaikista irtolaisnaisista, v. 1950 928 eli 74.3 % sekä nyt v. 1955 604 eli 56.5 %.

Irtolaisperusteen yhteyteen kuuluu läheisesti kysymys, missä määrin irtolaisiksi havaitut henkilöt on aikaisemmin tuomittu rangaistukseen ja missä määrin he ovat aikaisemmin olleet irtolaishuollon alaisia. Näitä seikkoja valaisee seuraava yhdistelmä.

Irtolaisia, jotka aikaisemmin — Lösdrivare, som tidigare

	Kaupungit Städer		Kauppalat Köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Koko maa Hela landet	
	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor
ovat olleet irtolaishuollon alaisina — varit under lösdrivarvård	311	645	6	22	7	39	324	706
on tuomittu rangaistukseen — dömts till straff	374	330	3	5	2	11	379	346

Kaikista v:n 1955 irtolaisista 58.8 % on aikaisemmin ollut irtolaishuollon alaisena, 47.4 % miehistä ja 66.0 % naisista. Aikaisemmin rangaistukseen tuomittuja oli 41.4 % kaikista, miehistä 55.5 % ja naisista 32.4 %.

Irtolaislain 1 luvun 2 ja 5 §:ien mukaan on irtolaisiksi havaittuihin henkilöihin nähdén sovellettava seuraavia toimenpiteitä: varoitettava, milloin se katsotaan tarpeelliseksi ja, ellei tämä riitä, määrättävä irtolaisvalvonnan alaiseksi; ellei heitä senkään avulla saada palautetuiksi säännölliseen ja kunnialliseen elämäntapaan tai jos he ovat vaaraksi itselleen tai muiden henkilökohtaiselle turvallisuudelle tai ilmeiseksi häiriöksi yleiselle järjestykselle tai siveellisyydelle, on heidät määrättävä työlaitokseen tai pakko-työhön.

Jos irtolaisiksi havaittu henkilö on toispaikkakuntalainen, ovat muutamit kunnat ilmoittaneet lähettäneensä tällaiset henkilöt kotikuntaansa siellä käsiteltäviksi antamatta heille sitä ennen varoitusta. Tilastossa tällaiset tapaukset on yhdistetty ryhmään „muu toimenpide”. Ne tapaukset, jolloin irtolaiset laitoksesta päästyään on asetettu jälki-valvontaan, muodostavat oman ryhmän. Missä laajuudessa erilaisiin toimenpiteisiin on ryhdytty kaupungeissa, kauppa-loissa ja maalaiskunnissa, selviää seuraavasta taulukosta.

Orsakerna till lösdrivarvården synes vara mycket olika bland män och kvinnor. Medan drygt $\frac{1}{2}$ av kvinnorna hade antecknats som lösdrivare på grund av prostitution, hade männen för det mesta, över $\frac{3}{4}$ av dem, skytt arbete eller fört ett kringstrykande liv. Antalet kvinnor, som till följd av prostitution blivit underkastade vård, har från år till år nedgått. År 1948 var deras antal 1 131 eller 85.9 % av hela antalet kvinnliga lösdrivare, år 1950 928 eller 74.3 % och nu år 1955 604 eller 56.5 %.

I nära samband med orsaken till lösdriveriet står frågan, i vilken mån personer, som befunnits vara lösdrivare, tidigare blivit dömda till straff och i vilken mån de tidigare varit under lösdrivarvård. Följande sammanställning belyser dessa frågor.

	Kaupungit Städer		Kauppalat Köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Koko maa Hela landet	
	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor
ovat olleet irtolaishuollon alaisina — varit under lösdrivarvård	311	645	6	22	7	39	324	706
on tuomittu rangaistukseen — dömts till straff	374	330	3	5	2	11	379	346

Av hela antalet lösdrivare under år 1955 hade 58.8 % varit tidigare under lösdrivarvård, 47.4 % av männen och 66.0 % av kvinnorna, 41.4 % hade tidigare blivit dömda till straff, av männen 55.5 % och av kvinnorna 32.4 %.

Enligt lösdrivarlagens 1 kap. 2 och 5 § bör ifråga om personer, som befunnits vara lösdrivare, tillämpas följande åtgärder: varning, då sådan anses nödvändig och om detta ej är tillräckligt, ställande under lösdriveriövervakning; om de icke ens med denna åtgärd kan återföras till ett ordentligt och hederligt levnadssätt eller om de är till fara för sig själva eller för andras personliga säkerhet eller till uppenbar våda för allmän ordning och sedlighet, bör de förordnas till intagning i arbetsanstalt eller hållande i tvångsarbete.

Ifall en person, som befunnits vara lösdrivare, är från annan ort, har somliga kommuner uppgivit, att de sânt sådana personer till sin hemkommun för behandling utan att dessförinnan tilldela dem varning. I statistiken har dylika fall sammanförts till gruppen „annan åtgärd”. De fall, då lösdrivarna efter anstaltsvård ställts under övervakning, bildar en särskild grupp. I vilken utsträckning de olika vårdåtgärderna vidtagits i städerna, köpingarna och landskommunerna, framgår av följande tabell.

25. Huoltotoimenpiteet — Vårdåtgärder

	Varoitus Varning		Irtolaisvalvonta Lösdriveri- övervakning		Työlaitoshuolto Intagning på arbetsanstalt		Pakkotyö Tvängsarbete		Jälkivalvonta Efteröver- vakning		Muu toimenpide Annat åtgärd		Yhteensä Summa	
	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor
Kaupungit — Städer	130	136	228	200	119	357	5	29	119	192	28	32	629	946
Kauppalat — Köpingar ...	15	8	6	7	6	22	—	2	1	6	1	2	29	47
Maalaiskunnat — Lands- kommuner	7	12	1	17	8	25	—	2	2	18	7	2	25	76
Yhteensä — Summa	152	156	235	224	133	404	5	33	122	216	36	36	683	1 069
	%													
Kaupungit — Städer	20.7	14.4	36.2	21.1	18.9	37.7	0.8	3.1	18.9	20.3	4.5	3.4	100.0	100.0
Kauppalat — Köpingar ...	51.8	17.0	20.7	14.9	20.7	46.8	—	4.3	3.4	12.7	3.4	4.3	100.0	100.0
Maalaiskunnat — Lands- kommuner	28.0	15.8	4.0	22.4	32.0	32.9	—	2.6	8.0	23.7	28.0	2.6	100.0	100.0
Yhteensä — Summa	22.2	14.6	34.4	20.9	19.5	37.8	0.7	3.1	17.9	20.2	5.3	3.4	100.0	100.0

Niiden irtolaisten luku, jotka ovat saaneet varoituksen tai joutuneet valvontaan, on runsaasti $\frac{2}{5}$ kaikista; selontekovuonna sai varoituksen 17.6 % ja valvonnan alaisia oli 26.2 %, minkä lisäksi jälkivalvonnassa oli vielä 19.3 %. Työlaitoshuoltoa on käytetty melko runsaasti, 30.7 % määrättiin työlaitoksiin. Pakkotyötä huoltomuotona on sovellettu varsin vähän, vain 2.2 %:iin irtolaisista. *Miehiin* nähden on yleensä sovellettu suhteellisesti katsoen lievempiä huoltomuotoja kuin *naisiin*. Varoituksen saaneita ja valvonnassa olevia miehiä oli 56.6 % kaikista miesirtolaisista naisten vastaavan luvun ollessa 35.5 %.

Alkoholihuollon perusteet ja huoltotoimenpiteet.

Alkoholistolain 1 luvun 1 §:n mukaan on juopottelevaa elämää viettävä henkilö alkoholisti ja häneen nähden on ryhdyttävä määrättyihin toimenpiteisiin, jos hän on vaarallinen itselleen tai muiden henkilökohtaiselle turvallisuudelle tai ilmeiseksi häiriöksi tai pahemmukseksi ympäristölleen. Sama on asianlaita, jos henkilö laiminlyö niiden eläntö- ja hoidon, joista hän lain mukaan on velvollinen pitämään huolta, tahi joutuu hänelle läheisen henkilön rasitukseksi taikka köyhäinhoidon tarpeeseen. Jos juopottelevaa elämää viettävä henkilö on päihtymyksen takia kolmasti tai useammin viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana joutunut pidätetyksi, on häneen nähden alkoholistina myös ryhdyttävä lain edellyttämiin toimenpiteisiin.

Edellä esitetyn nojalla on *alkoholihuollon perusteet* tilastossa jaettu 6 ryhmään ja niistä käytetty seuraavia nimityksiä: 1. vaarallisuus, 2. häiriö tai pahemus, 3. elatusvelvollisuuden laiminlyönti, 4. joutuminen läheisen henkilön rasitukseksi, 5. köyhäinhoidon tarve sekä 6. juopumuspidätykset. Lisäksi on vielä käytetty ryhmää „muu” niitä tapauksia varten, jolloin asianomaiset ovat vapaaehtoisesti alistuneet alkoholihuoltoon. Jos henkilö on joutunut alkoholihuoltoon usean edellä mainitun perusteen nojalla, on hänet seuraavassa taulukossa, jossa alkoholistit on ryhmitetty huoltoperusteen mukaan, sijoitettu siihen peruserhmään, mikä on osoittautunut tärkeimmäksi.

Juopottelevaa elämää viettävät henkilöt ovat joutuneet alkoholihuoltoon suurimmalta osalta sen vuoksi, että heidät vuoden kuluessa oli pidätetty kolmasti tai useammin tai sen vuoksi, että he olivat ilmeiseksi häiriöksi tai pahem-

Antalet lösdrivare, som erhållit varning och sådana som ställts under övervakning var drygt $\frac{2}{5}$ av alla; under redogörelseåret erhöjld varning 17.6 % och under övervakning var 26.2 %, vartill 19.3 % var under efterövervakning. Arbetsinrättningsvård har begagnats ganska ofta, 30.7 % förordnades till intagning i arbetsinrättning. Tvångsarbete som vårdåtgärd har använts ganska sällan, endast i fråga om 2.2 % av lösdrivarna. I fråga om *män* har relativt taget tillämpats mildare åtgärder än i fråga om *kvinnor*. Antalet manliga lösdrivare, som erhållit varning och sådana som ställts under övervakning, utgjorde 56.6 % av samtliga manliga lösdrivare, då motsvarande antal kvinnor var 35.5 %.

Grunderna för alkoholistvården och vårdåtgärder.

Alkoholist är enligt alkoholistlagens 1 kap. § 1 en person, som för ett onyktert liv, och bör med avseende å honom vidtagas bestämda åtgärder, ifall han är farlig för sig själv eller annans personliga säkerhet eller uppträder på ett för omgivningen uppenbart störande eller förargelseväckande sätt. Detsamma är förhållandet, ifall en person uraktlåter att underhålla och vårda de personer, om vilka han enligt lag är skyldig att draga försorg, eller faller honom närstående till last eller blir i behov av fattigvård. Ifall en person, som för ett onyktert liv, tre eller flere gånger blivit anhållen på grund av fylleri under de senaste 12 månaderna, bör med avseende å honom som alkoholist även vidtagas de åtgärder, som förutsättes i lagen.

På grund av det ovan anförda är *orsakerna till alkoholistvården* i statistiken indelade i 6 grupper, om vilka använts följande benämningar: 1. farlighet, 2. störande eller förargelseväckande uppträdande, 3. försummande av underhållningsplikt, 4. fallit närstående till last, 5. behov av fattigvård samt 6. anhållen för fylleri. Därutöver har ännu använts gruppen „annan” för de fall, då vederbörande frivilligt har underkastat sig alkoholistvård. Om en person erhållit alkoholistvård till följd av flere av ovan nämnda orsaker, har han i följande tabell, där alkoholisterna är grupperade efter orsaken, hänförs till den grupp, vilken visat sig vara viktigast.

Personer, vilka för ett onyktert liv, ha oftast omhändertagits som alkoholister, emedan de under årets lopp blivit anhållna tre eller flere gånger eller därför, att de varit uppenbart störande eller förargelseväckande för sin omgiv-

26. Alkoholistihuollon perusteet — Grunder för alkoholistvården

	Vaarallisuus Farlighet		Häiriö tai pahennus Störande eller förargelse- väckande upp- trädande		Elatusvel- vollisuuden laimin- lyönti Försum- mande av underhåll- ningsskyl- dighet		Joutuminen läheisen henkilön rasitukseksi Fallit närstående till last		Köyhäin- hoidon tarve Behov av fattigvård		Juopumus- pidätykset Anhållen för fylleri		Muu Annan		Yhteensä Summa	
	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor
Kaupungit — Städer	127	4	1 657	166	330	9	291	14	97	5	2 664	222	457	10	5 623	430
Kauppalat — Köpingar ...	18	—	148	11	91	2	39	2	41	1	270	11	62	2	669	29
Maalaiskunnat — Lands- kommuner	126	—	733	27	376	3	157	2	145	7	734	18	97	2	2 368	59
Yhteensä — Summa	271	4	2 538	204	797	14	487	18	283	13	3 668	251	616	14	8 660	518
	%															
Kaupungit — Städer	2.2	0.9	29.5	38.6	5.9	2.1	5.2	3.3	1.7	1.2	47.4	51.6	8.1	2.3	100.0	100.0
Kauppalat — Köpingar ...	2.7	—	22.1	37.9	13.6	6.9	5.8	6.9	6.1	3.5	40.4	37.9	9.3	6.9	100.0	100.0
Maalaiskunnat — Lands- kommuner	5.3	—	31.0	45.7	15.9	5.1	6.6	3.4	6.1	11.9	31.0	30.5	4.1	3.4	100.0	100.0
Yhteensä — Summa	3.1	0.8	29.3	39.4	9.2	2.7	5.6	3.5	3.3	2.5	42.4	48.4	7.1	2.7	100.0	100.0

nukseksi ympäristölleen. Edellisiä oli v. 1955 42.7 sekä jälkimmäisiä 29.9 % kaikista. Sellaisia alkoholisteja, jotka olivat laiminlyöneet oman tai läheistensä elatuksen, oli 17.6 %. Naispuolisista alkoholisteista suuri osa, 39.4 %, oli ollut häiriöksi tai pahennukseksi ympäristölleen, kun miespuolisista 29.3 % oli sen vuoksi joutunut huolloon alaiseksi. Paitsi ryhmään „muu” sisältyvät 630 henkilöä oli vielä 49 miestä alistunut vapaaehtoisesti alkoholistihuoltoon, vaikka heidän kohdallaan on ilmoitettu muitakin huollon perusteita. Kaikkiaan oli siis näitä „vapaaehtoisia” v. 1955 679 eli 7.4 %.

Alkoholistilain 1 luvun 2 §:n mukaan ovat ne toimenpiteet, joihin alkoholistiksi havaittuun henkilöön nähden on ryhdyttävä, raittiusvalvonta ja hoito yleisessä alkoholistihuoltolassa. 3 §:n mukaan on kuitenkin ennen näitä huoltoimenpiteitä henkilöä varoitettava, milloin se katsotaan tarpeelliseksi. Tämän nojalla on huoltotoimenpiteet tilastossa jaettu kolmeen ryhmään: varoitus, raittiusvalvonta ja alkoholistihuoltohoito. Samoin kuin irtolaisiin on alkoholisteihin nähden laitoksesta vapautuneiden jälkivalvonta erotettu eri ryhmäksi.

Seuraava taulukko osoittaa, missä laajuudessa erilaisiin toimenpiteisiin on ryhdytty erikseen kaupungeissa, kaupaloissa ja maalaiskunnissa.

ning. De förra utgjorde år 1955 42.7 % och de senare 29.9 % av alla. Sådana alkoholister, vilka hade försummat sin underhållningsplikt mot sig själv eller närstående, utgjorde 17.6 %. De kvinnliga alkoholisterna var till en stor del, 39.4 % av alla kvinnliga, sådana, vilka uppträtt störande eller förargelseväckande för sin omgivning, då 29.3 % av de manliga av samma orsak blivit föremål för vård. Utom de 630, som ingår i gruppen „annan”, har ännu 49 män frivilligt underkastat sig alkoholistvård. För dessa har likväl även andra grunder för vård uppgivits. Inalles fanns det alltså år 1955 679 „frivilliga” eller 7.4 %.

Enligt alkoholistlagens 1 kap. § 3 är de åtgärder, vilka skall vidtagas beträffande person, som befunnits vara alkoholist, nykterhetsuppsikt och vård i allmän alkoholistanstalt. Förräns dessa vårdåtgärder tillämpas, bör enligt § 3 personen likväl varnas, då sådant befinnes nödigt. På denna grund är vårdåtgärder i statistiken uppdelade i tre grupper: varning, nykterhetsuppsikt och vård i alkoholistanstalt. Såsom i fråga om lösdriivarna har även här de som ställts under övervakning efter anstaltsvård särskiljats.

Följande tabell utvisar, i vilken utsträckning de olika åtgärder tillämpats särskilt i städerna, köpingarna och i landskommunerna.

27. Huoltotoimenpiteet — Vårdåtgärder

	Varoitus Varning		Raittiusvalvonta Nykterhetsuppsikt		Alkoholistihuolto- hoito — Vård i alko- holistanstalt		Jälkivalvonta Efterövervakning		Yhteensä Summa	
	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor
Kaupungit — Städer	2 045	133	1 724	184	1 022	65	832	48	5 623	430
Kauppalat — Köpingar ...	376	16	124	6	128	6	41	1	669	29
Maalaiskunnat — Landskom- muner	1 653	37	329	7	299	13	87	2	2 368	59
Yhteensä — Summa	4 074	186	2 177	197	1 449	84	960	51	8 660	518
	%									
Kaupungit — Städer	36.4	30.9	30.6	42.8	18.2	15.1	14.8	11.2	100.0	100.0
Kauppalat — Köpingar ...	56.2	55.2	18.6	20.7	19.1	20.7	6.1	3.4	100.0	100.0
Maalaiskunnat — Landskom- muner	69.8	62.7	13.9	11.9	12.6	22.0	3.7	3.4	100.0	100.0
Yhteensä — Summa	47.1	35.9	25.1	38.0	16.7	16.2	11.1	9.9	100.0	100.0

Yleisimmin käytettyjä toimenpiteitä oli v. 1955, kuten aikaisemminkin, varoituksen antaminen; sellaisen oli saanut 46.4 % alkoholisteista. Alkoholistihuoltoloihin määrättyjen luku on noussut sodan jälkeen vuodesta toiseen, paitsi v. 1954, sekä absoluuttisesti että suhteellisesti katsoen. V. 1955 huoltoloihin määrättiin 1 533 alkoholista eli 6.8 % enemmän kuin v. 1954. Näistä on 598:n kohdalla ilmoitettu, että huoltolahoito ei ole vielä täytäntöön pantu. Jälki-valvonnassa huoltolahoidon jälkeen oli 11.0 % kaikista alkoholisteista.

Raittiushuollon huoltotoimenpiteet. Lain mukaan on raittiushuollon alaista henkilöä sopivalla tavalla varoitettava tai jos henkilö 12 viimeksi kuluneen kuukauden aikana on tavattu ilmeisesti juopuneena julkisella paikalla tai julkisessa tilaisuudessa tai tullut juopumuksesta pidätetyksi kahdesti taikka useammin, on hänet, mikäli laissa mainitut muut toimenpiteet katsotaan riittämättömiksi, määrättävä raittiussuojeluun enintään yhdeksi vuodeksi.

Missä määrin raittiushuollon alaiset henkilöt ovat saaneet varoituksen tai heidät on määrätty raittiussuojeluun, selviää seuraavasta taulukosta.

En av de mest tillämpade värdätgårderna år 1955 var, såsom tidigare, varning; 46.4 % av alkoholisterna hade erhållit sådan. Antalet till alkoholistanstalt förordnade har efter kriget både absolut och relativt taget år för år stigit med undantag av år 1954. År 1955 var antalet till alkoholistanstalt förordnade 1 533 eller 6.8 % större än år 1954. För 598 har uppgivits, att de ännu ej blivit intagna i anstalt under redogörelseåret. Under övervakning efter anstaltvård var 11.0 % av alla alkoholister.

Nyktterhetsvårdens värdätgårdar. Enligt lagen skall den, som är underställd nyktterhetsvård, på lämpligt sätt varnas eller om personen i fråga under de senast förflutna 12 månaderna anträffats uppenbart drucken på offentlig plats eller vid offentligt tillfälle eller har blivit anhållen för fylleri två gånger eller oftare, skall, för såvitt de i lagen nämnda andra åtgärderna anses otillräckliga, förordnande ges om hans ställande under nyktterhetsskydd för högst ett års tid.

I vilken utsträckning personer under nyktterhetsvård erhållit varning eller ställts under nyktterhetsskydd, framgår av följande tabell.

28. Huoltotoimenpiteet — Vårdätgårdar

	Varoitus Varning		Raittiussuojelu Nyktterhets- skydd		Yhteensä Summa		Varoitus Varning		Raittiussuojelu Nyktterhets- skydd		Yhteensä Summa	
	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor
	abs.											
	%											
Kaupungit — Städer	1 332	33	254	2	1 586	35	84.0	94.3	16.0	5.7	100.0	100.0
Kauppalat — Köpingar	230	2	21	—	251	2	91.6	100.0	8.4	—	100.0	100.0
Maalaiskunnat — Landskommuner	906	9	32	—	938	9	96.6	100.0	3.4	—	100.0	100.0
Yhteensä — Summa	2 468	44	307	2	2 775	46	88.9	95.7	11.1	4.8	100.0	100.0

V. Huollon alaisten henkilöiden luku

vv. 1946—1955

Huoltotilaston aikaisemmissa vuosikerroissa on esitetty katsaus köyhäinhoitoa saaneiden ja lastensuojelulasten lukumäärien vaihteluun 10 viimeksi kuluneen vuoden aikana. Näissä katsauksissa oli köyhäinhoidon kohdalta otettu huomioon vain n.s. varsinaiset avunsaajat. Seuraavassa 10-vuotisyhdistelmässä sisältyy, kuten v. 1954, köyhäinhoidon avunsaajiin kaikki, sekä n.s. tilapäiset että varsinaiset avunsaajat, siis riippumatta avustuksen laadusta tai määrästä. Lastensuojelulasten lukuun ei vv. 1954 ja 1955 sisälly vielä varoituksen saaneita tai valvonnan alaisia lapsia, koska näistä lapsista on kerätty tietoja vasta parina vuonna. Irtolais-, alkoholisti- ja raittiushuollon alaisten henkilöilukuun sisältyvät kaikki huoltotoimenpiteitten laadusta riippumatta.

V. Antalet värdade personer åren

1946—1955

I de tidigare årgångarna av vårdstatistiken har publicerats en översikt över växlingarna i antalet personer, som erhållit fattigvård eller omhändertagits av barnskyddsmyndigheterna under de föregående tio åren. I dessa översikter beaktades för fattigvårdens del endast s.k. egentliga understödstagare. I nedanstående tioårstabla ingår, såsom år 1954, i fattigvårdens siffra samtliga understödstagare, såväl de s.k. tillfälliga som de egentliga understödstagarna, alltså oberoende av understödets storlek eller art. Siffran för barnskydds barnen innefattar ännu ej åren 1954 och 1955 de barn, vilka tilldelats varning eller som ställts under övervakning, emedan uppgifter om dessa barn började insamlas först år 1954. I siffrorna över lösdrivar-, alkoholist- och nykterhetsvård ingår samtliga värdade personer oberoende av vårdätgårdens art.

Vuosi År	Köyhäinhoito Fattigvården	Lastensuojelu Barnskyddet	Irtolaishuolto Lösdrivarvården	Alkoholisti- huolto Alkoholist- vården	Raittiushuolto Nykterhets- vården
1946	86 921	16 833	1 633	4 605	—
1947	90 038	16 064	1 652	5 928	539
1948	93 633	15 472	1 699	6 249	1 317
1949	109 542	15 112	1 790	6 903	1 861
1950	118 651	15 355	1 731	8 233	2 638
1951	117 156	15 306	1 820	8 054	2 278
1952	122 322	15 475	1 755	8 501	2 641
1953	133 673	15 866	1 853	8 811	2 739
1954	139 492	15 844	1 795	8 895	2 921
1955	136 168	16 285	1 752	9 178	2 821

VI. Huoltotoiminnan kustannukset

Huoltotoiminnan tulot samoin kuin menotkin on ilmoitettu siten, ettei tuloista ole vähennetty niitä kustannuksia, joita kunnilla on ollut niitä hankkiessaan, yhtä vähän kuin suoritetuista menoista on vähennetty niitä eriä, jotka mahdollisesti ovat tulleet korvatuiksi tuloilla. Sekä tuloettä menopuolella on otettu huomioon luontois- ja työsuoritukset. Niiden arvo on ilmoitettu eri paikkakunnilla vallinneiden hintojen mukaan. Tuloina on otettu huomioon kaikki, mitä vuoden kuluessa huoltotoimintaa varten on kannettu tai saatu, ja menoina kaikki, mitä huoltotarkoituksiin on maksettu tai käytetty, katsomatta siihen, onko osa tuloista ja menoista aiheutunut jonkin muun vuoden huoltotoiminnasta.

Huoltotoiminnan tuloja ja menoja selvitettäessä on pidetty erillään eri huoltolakien soveltamisesta aiheutuneet kustannukset. Näin ollen tehdään seuraavassa tarkemmin selkoa erikseen köyhäinhoidon, lastensuojelun, irtolais- ja alkoholistihuollon tuloista ja menoista. Hallintomenot ja -tulot, jotka yleensä ovat koko huoltotoiminnan yhteisiä, muodostavat omah ryhmänsä.

Huoltotoiminnan kokonaismenot ja -tulot. V. 1955 nousivat huoltomenot koko maassa 10 692 milj. mk:aan ja tulot 3 498 milj. mk:aan, joten kunnat joutuivat huoltotoimintaan käyttämään 7 194 milj. mk. Kun sellaiset menoerät kuin korvaukset muille kunnille ja hoitomaksut vieraan kunnan kunnalliskodeissa tai lastenkodeissa olleista jo sisältyvät avustusta antaneiden kuntien avustusmenoihin, joskaan eivät aina saman tilikauden aikana, niin huollon kokonaiskustannukset, jos nämä menoerät vähennetään, olisivat selontekovuonna 10 014 milj. mk.

Miten menot ja tulot jakaantuivat eri huoltoalojen osalle erikseen kaupungeissa, kauppaloissa ja maalaiskunnissa, selviää seuraavalla sivulla olevasta taulukosta.

Huoltomenoista suurimman osan, $\frac{7}{10}$, muodostivat luonnollisesti köyhäinhoidon menot. Sen piiriin kuului myös noin 82 % kaikista huollatuista. Kun lastensuojelumenot nousivat $\frac{1}{5}$:aan, jäi muiden huoltomenojen osalle vain vajaat $\frac{1}{10}$ kokonaismenoista. Kun huoltotoiminta yleensä on tehokkaammin järjestetty kaupungeissa kuin maaseudulla ja kun kaupungit olivat huoltomenonsa jakaneet enemmän huoltoalojen mukaan kuin maalaiskunnat, muodostui erilaatuisten huoltomenojen osuus kokonaismenoista jossakin määrin erilaiseksi näissä kunnissa. Kaupungeissa köyhäinhoitoon meni vähän yli $\frac{1}{2}$ eli 55.5 % sekä maalaiskunnissa $\frac{4}{5}$ eli 82.1 % huoltomenoista. Lastensuojelu mak-

VI. Kostnaderna för vårdverksamheten

Inkomsterna liksom även utgifterna för vårdverksamheten har uppgivits så, att från inkomsterna icke subtraherats de kostnader, som kommunerna haft vid anskaffandet av dem, lika litet som från de erlagda utgifterna avdragits de summor, som eventuellt blivit ersatta genom inkomster. Säväl på inkomst- som utgiftssidan har natura- och arbetsprestationer beaktats. Deras värde har uppgivits i enlighet med de på de olika orterna gällande prisen. Som inkomster har upptagits allt, som under årets lopp uppburits eller erhållits för vårdverksamheten och som utgifter allt, som erlagts för eller använts till vårdändamål oberoende därav, om en del av inkomsterna eller utgifterna förorsakats av vårdverksamheten under något annat år.

Vid klarläggandet av inkomsterna och utgifterna för vårdverksamheten har de kostnader, som förorsakats av de olika vårdlagarnas tillämpning, avskilts från varandra. Sålunda redogöres i det följande närmare särskilt för inkomsterna och utgifterna för fattigvården, barnskyddet, lösdruvar- och alkoholistvården. Förvaltningsutgifterna och -inkomsterna, som i allmänhet är gemensamma för hela vårdverksamheten, bildar en grupp för sig.

Vårdverksamhetens totalutgifter och -inkomster. Under år 1955 steg vårdutgifterna i hela landet till 10 692 milj. mk och inkomsterna till 3 498 milj. mk, varigenom kommunerna kom att till vårdverksamheten använda 7 194 milj. mk. Emedan sådana utgiftsposter som ersättningar till andra kommuner och vårdavgifter för personer, som vårdats i en främmande kommuns kommunalhem eller barnhem, redan ingår i de kommuners understödsutgifter, som beviljat understöden ehuru icke alltid under samma räkenskapsperiod, utgjorde totalkostnaderna för vården, om dessa utgiftsposter skulle avdragas, 10 014 milj. mk.

Huru utgifterna och inkomsterna fördelade sig på de olika vårdområdena särskilt i städerna, köpingarna och landskommunerna, framgår av tabellen på följande sida.

Fattigvårdsutgifterna bildade naturligtvis den största delen av vårdutgifterna, $\frac{7}{10}$. Till dess krets hörde även cirka 82 % av alla värdade. Då barnskyddsutgifterna steg till $\frac{1}{5}$ blev knappt $\frac{1}{10}$ kvar för övriga vårdutgifter. Emedan vårdverksamheten i allmänhet är effektivare organiserad i städerna än på landsbygden och då städerna mer än landsbygden fördelat sina vårdutgifter enligt vårdområden, blev de olikartade vårdutgifternas andelar av totalutgifterna något olika i städerna och på landsbygden. I de förra åtgick till fattigvården drygt $\frac{1}{2}$ eller 55.5 % och i de senare omkring $\frac{4}{5}$ eller 82.1 % av vårdutgifterna. Barnskyddet kostade under år 1955 i 35 städer 1 604 milj.

29. Huoltotoiminnan menot ja tulot — Vårdverksamhetens utgifter och inkomster

Huoltoala — Vårdområde	Kaupungit Städer		Kauppalat Köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Koko maa Hela landet	
	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%
<i>Menot — Utgifter</i>								
Hallinto — Förvaltning	397 478	8.7	63 447	8.7	396 468	7.4	857 393	8.0
Köyhäinhoito — Fattigvård	2 537 403	55.5	488 057	66.8	4 427 163	82.1	7 452 623	69.7
Lastensuojelu — Barnskydd	1 604 369	35.1	175 707	24.0	559 377	10.4	2 339 453	21.9
Irtolaishuolto — Lösdrivarvård	9 869	0.2	824	0.1	1 675	0.0	12 368	0.1
Alkoholistihuolto — Alkoholistivård	21 769	0.5	3 162	0.4	5 203	0.1	30 134	0.3
Yhteensä menoja — Summa utgifter	4 570 888	100.0	731 197	100.0	5 389 886	100.0	10 691 971	100.0
<i>Tulot — Inkomster</i>								
Hallinto — Förvaltning	583	0.0	43	0.0	2 784	0.1	3 410	0.0
Köyhäinhoito — Fattigvård	879 135	19.2	159 047	21.8	1 666 872	30.9	2 705 054	25.3
Lastensuojelu — Barnskydd	515 370	11.3	65 631	9.0	203 539	3.8	784 540	7.4
Irtolaishuolto — Lösdrivarvård	3 548	0.1	37	0.0	125	0.0	3 710	0.0
Alkoholistihuolto — Alkoholistivård	1 001	0.0	106	0.0	327	0.0	1 434	0.0
Kuntien huoltotoimintaan käyttämät varat — Av kom- munen använda medel till vårdverksamheten	3 171 251	69.4	506 333	69.2	3 516 239	65.2	7 193 823	67.3
Yhteensä tuloja — Summa inkomster	4 570 888	100.0	731 197	100.0	5 389 886	100.0	10 691 971	100.0

soi 35 kaupungissa v. 1955 1 604 milj. mk eli 35.1 %, mutta 483 maalaiskunnassa vain 559 milj. eli 10.4 %. Maan kaikista irtolais- ja alkoholistihuoltomenoista tuli kaupunkien osalle 74.4 %, mutta vastaavista huolletuista myöskin noin 67 %.

Huoltotoiminnan kustannukset peitettiin suurimmalta osalta kuntien tarkoitukseen myöntämällä varoilla. Köyhäin- hoidon ja lastensuojelun omat tulot muodostivat vain lähes 1/3 eli 32.7 % kokonaismenoista.

V. 1954 huoltomenot olivat koko maassa 9 773 milj. mk. Näin ollen oli huoltotoimintaan v. 1955 käytetty 919 milj. mk eli 9.4 % enemmän kuin lähinnä edellisenä vuonna. Kun kuitenkin huoltotoiminnan omat tulot kasvoivat samaan aikaan 20.3 %:lla, nousivat huollon nettomenot vain 329 milj. mk:lla eli 4.8 %.

Suurimmat absoluuttiset huoltomenot olivat v. 1955 seuraavissa kaupungeissa: Helsingissä 1 944 milj. mk, Tampereella 489, Turussa 405, Porissa 161, Vaasassa 147, Lahdessa 147, Oulussa 135 sekä Kuopiossa 132 ja Jyväskylässä 119 milj. mk. Pienimmät ne olivat Uudessakaarlepyyssä, 3.0 milj. mk, ja Kaskisissa, 3.9 milj. mk.

Maaseudulla huoltomenot kohosivat v. 1955 yli 20 milj. mk:n 72 kunnassa, ja 10—20 milj. mk:n välillä ne olivat 137:ssä. 5 ja 10 milj. mk:n välillä ne vaihtelivat 123 kunnassa sekä 1 ja 5 milj. mk:n välillä 133 kunnassa. 1 milj. mk pienemmät menot olivat 18 kunnassa.

mk eller 35.1 %, men i 483 landskommuner endast 559 milj. mk eller 10.4 %. Av landets alla utgifter för lösdrivar- och alkoholistivård kom 74.4 % på städernas andel men även omkring 67 % av motsvarande antal vårdade.

I vårdverksamheten täcktes utgifterna till största delen med de medel kommunerna för ändamålet beviljat. Fattigvårdens och barnskyddets egna inkomster bildade blott nära 1/3 eller 32.7 % av totalutgifterna.

År 1954 utgjorde vårdutgifterna i hela landet 9 773 milj. mk. Sälunda hade år 1955 för vårdverksamheten använts 919 milj. mk eller 9.4 % mer än närmast föregående år. Då vårdverksamhetens egna inkomster samtidigt steg med 20.3 %, var vårdverksamhetens nettoutgifter endast 329 milj. mk eller 4.8 % större än år 1954.

De absoluta vårdutgifterna var under år 1955 störst i följande städer: i Helsingfors 1 944 milj. mk, i Tammerfors 489, i Åbo 405, i Björneborg 161, i Vasa 147, i Lahti 147, i Uleåborg 135 samt i Kuopio 132 och i Jyväskylä 119 milj. mk. Minst var de i Nykarleby, 3.0 milj. och Kaskö, 3.9 milj. mk.

På landsbygden åter översteg vårdutgifterna år 1955 i 72 kommuner 20 milj. mk och mellan 10—20 milj. mk växlade de i 137 kommuner. Mellan 5—10 milj. mk var de i 123 kommuner och mellan 1 och 5 milj. mk i 133 kommuner. I 18 kommuner var utgifterna under 1 milj. mk.

Brutto- ja nettomenot asukasta kohden, mk — Brutto- och nettoutgifter per invånare, mk

Vuosi — År	Kaupungit — Städer		Kauppalat — Köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Koko maa — Hela landet	
	Brutto	Netto	Brutto	Netto	Brutto	Netto	Brutto	Netto
1946	698	531	404	296	326	246	422	319
1947	949	713	555	410	452	339	583	438
1948	1 436	1 077	818	635	699	532	893	677
1949	1 752	1 280	1 042	780	879	659	1 111	824
1950	2 045	1 496	1 198	888	993	734	1 274	938
1951	2 687	1 946	1 632	1 202	1 302	949	1 683	1 224
1952	3 074	2 169	1 938	1 404	1 528	1 097	1 960	1 398
1953	3 437	2 433	2 189	1 541	1 660	1 155	2 165	1 518
1954	3 631	2 578	2 342	1 658	1 791	1 246	2 325	1 633
1955	3 942	2 735	2 484	1 720	1 929	1 258	2 516	1 693

Jos huoltotoiminnan kokonaiskustannukset, siis brutto-kustannukset ja toiselta puolen ne kustannukset, jotka saadaan, jos menoista vähennetään huoltotoiminnan tuottamat tulot, ts. nettokustannukset, jaetaan henkikirjoihin merkityllä asukasluvulla sekä koko maassa että erikseen kaupungeissa, kauppaloissa ja maalaiskunnissa, tulee kustannuksia keskimäärin asukasta kohden edellisellä sivulla ilmoitetut määrät.

Laskemalla huoltotoiminnan brutto- ja nettomenot v. 1955 asukasta kohden eri lääneissä sekä erikseen kaupungeissa, kauppaloissa ja maalaiskunnissa saadaan seuraava yhdistelmä.

L ä ä n i — L ä n	Brutto- ja nettomenot asukasta kohden, mk — Brutto- och nettoutgifter per invånare, mk							
	Kaupungit — Städer		Kauppalat — Köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Koko lääni — Hela länet	
	Brutto	Netto	Brutto	Netto	Brutto	Netto	Brutto	Netto
Uudenmaan — Nylands	4 732	3 212	2 511	1 700	2 378	1 558	3 769	2 539
Turun ja Porin — Åbo- och Björneborgs	3 437	2 407	1 941	1 369	1 761	1 142	2 243	1 509
Ahvenanmaa — Åland	2 055	1 535	—	—	985	722	1 163	857
Hämeen — Tavastehus	3 957	2 826	2 399	1 658	2 243	1 353	2 800	1 852
Kymen — Kymmene	3 106	2 142	2 728	1 831	1 985	1 120	2 348	1 459
Mikkelin — S:t Michels	2 994	2 171	1 649	1 188	2 142	1 222	2 259	1 371
Kuopion — Kuopio	3 048	2 037	2 543	1 797	1 950	1 323	2 129	1 444
Vaasan — Vasa	3 610	2 514	2 744	1 931	1 572	1 074	1 954	1 345
Oulun — Uleåborgs	2 934	2 043	—	—	1 812	1 286	1 989	1 406
Lapin — Lapplands	3 828	3 066	2 607	2 070	2 145	1 595	2 452	1 869

Yksityisten kuntien huoltokustannusten määrät poikkeavat kuitenkin usein tuntuvasti näistä keskimääristä. Seuraavassa taulukossa on sen vuoksi kunnat ryhmitetty asukasta kohden tulevien huoltokustannusten suuruuden mukaan muutamaani pääluokkiin ja mainittu kuhunkin luokkaan kuuluvien kaupunki-, kauppalaja maalaiskuntien lukumäärät, jälkimmäiset erikseen kussakin läänissä. Kustannukset on laskettu nettomenojen mukaan.

Om de totala kostnaderna för vårdverksamheten, således bruttokostnaderna och å andra sidan de kostnader, som erhålles, om från utgifterna subtraheras de inkomster, som vårdverksamheten inbringat, m. a. o. nettokostnaderna, divideras med den mantalsskrivna folkmängden både i hela landet och särskilt i städerna, köpingarna och landskommunerna, erhålles som genomsnittliga kostnader per invånare på föregående sida uppgivna belopp.

Genom att beräkna vårdverksamhetens brutto- och nettoutgifter år 1955 per invånare i de olika länen samt särskilt i städerna, köpingarna och landskommunerna erhålles följande sammanställning.

Vårdkostnadernas belopp i de enskilda kommunerna avviker dock ofta kännbart från dessa medeltal. I följande tabell har kommunerna därför enligt storleken av vårdkostnaderna per invånare grupperats i några huvudklasser; vidare har uppgivits antalet städer, köpingar och landskommuner, som hänförs till varje klass, de sistnämnda särskilt i varje län. Kostnaderna har beräknats enligt nettoutgifterna.

30. Huoltotoiminnan nettokustannukset asukasta kohden eri kunnissa — Vårdverksamhetens nettokostnader per invånare i olika kommuner

L ä ä n i — L ä n	Kuntien luku, joissa huollon nettokustannukset asukasta kohden olivat, mk									Yhteensä kuntia Till-sammans kommuner
	Antal kommuner, i vilka nettokostnaderna för vårdverksamheten per invånare utgjorde, mk									
	—600	600—800	800—1 000	1 000—1 200	1 200—1 400	1 400—1 600	1 600—1 800	1 800—2 000	2 000—	
<i>Maalaiskunnat- Landskommuner</i>										
Uudenmaan — Nylands	—	2	2	5	6	6	8	3	2	34
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs	2	15	28	24	22	7	4	3	3	108
Ahvenanmaa — Åland	6	3	5	—	1	—	—	—	—	15
Hämeen — Tavastehus	2	3	7	6	13	14	8	3	—	56
Kymen — Kymmene	6	4	3	6	3	2	3	1	—	28
Mikkelin — S:t Michels	—	—	6	9	7	4	2	1	—	29
Kuopion — Kuopio	—	3	3	9	11	8	10	2	—	46
Vaasan — Vasa	14	16	17	23	9	11	2	—	—	92
Oulun — Uleåborgs	1	1	11	11	14	11	2	1	2	54
Lapin — Lapplands	—	—	3	3	3	1	5	2	4	21
Yhteensä maalaiskuntia — Summa landskommuner	31	47	85	96	89	64	44	16	11	433
<i>Kaupungit — Städer</i>	—	—	—	—	—	11	1	3	20	35
<i>Kauppalat — Köpingar</i>	—	1	2	2	3	6	2	7	6	29
Kaikkiaan kuntia — Inalles kommuner	31	48	87	98	92	81	47	26	37	547
%:na kuntien luvusta — I % av antalet kommuner	5.7	8.8	15.9	17.9	16.8	14.8	8.6	4.7	6.8	100.0

Kuten edellä jo on mainittu, olivat hallintomenot v. 1955 yhteensä koko maassa 857.4 milj. mk, köyhäinhuoltomenot 7 452.6 milj., lastensuojelumenot 2 339.5 milj. sekä irtolais- ja alkoholihuoltomenot yhteensä 42.5 milj. mk. Minkä laatuista köyhäinhoidon ja lastensuojelun menot olivat, selviää seuraavasta taulukosta.

31. Köyhäinhoidon ja lastensuojelun menot — Utgifterna för fattigvården och barnskyddet

Menojen laatu — Utgifternas art	Köyhäinhuolto Fattigvård		Lastensuojelu Barnskydd		Yhteensä — Summa	
	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%
Sosiaalilautakuntien alaiset laitokset — Anstalter underlydande socialnämnderna	3 302 270	44.3	1 514 770	64.8	4 817 040	49.2
Muu laitoshuolto — Övrig anstaltsvård	1 580 264	21.2	252 530	10.8	1 832 794	18.7
Kotiavustus — Hemunderstöd	1 716 282	23.0	—	—	1 716 282	17.5
Yksityishuolto — Utackordering	64 969	0.9	267 498	11.4	332 467	3.4
Korvaukset muille kunnille — Ersättningar till andra kommuner	456 316	6.1	115 624	4.9	571 940	5.9
Kannatusmaksu työlaitokseen — Understödsavgift till arbetsinrättning	85 795	1.2	—	—	85 795	0.9
Avustukset yhdistyksille — Understöd åt föreningar	29 917	0.4	120 088	5.1	150 005	1.5
Muut menot — Övriga utgifter	216 810	2.9	68 943	3.0	285 753	2.9
Yhteensä — Summa	7 452 623	100.0	2 339 453	100.0	9 792 076	100.0

Sekä köyhäinhoidon että lastensuojelun menojen jakaantumisessa eri tarkoituksiin on vuosien kuluessa havaittavissa suuria muutoksia. Kuntien omien köyhäinhuoltolaitosten menot muodostivat v. 1938 vain 29.3 % köyhäinhuoltomenoista, mutta v. 1955 jo 44.3 %. Kotiavustusten osuus menoista on sen sijaan alentunut 33.8 %:sta 23.0 %:iin ja yksityishuoltomenojen osuus 2.6 %:sta 0.9 %:iin. Muun laitoshoidon osuus menoista on pysynyt melkein saman suuruisena, 21.4 ja 21.2 %. Kuntien omien lastensuojelulaitosten osuus lastensuojelumenoista on noussut v:sta 1938 v:een 1955 varsin huomattavasti, 44.4 %:sta 64.8 %:iin, jota vastoin yksityishoidosta aiheutuneiden menojen osuus on alentunut 32.7 %:sta 11.4 %:iin. Muun laitoshoidon osuus menoista on, samoin kuin köyhäinhoidossa, pysynyt entisen suuruisena, 10.9 ja 10.8 %.

Köyhäinhoidon ja lastensuojelun menoeriä keskenään verrattaessa on huomioon otettava, että sellaiset menoerät kuin muu laitoshuolto ja korvaukset muille kunnille eivät ole ehdottoman tarkkoja, sillä nimenomaan näissä kohdissa monet kunnat eivät ole selvästi erottaneet lastensuojelun ja köyhäinhoidon menoja toisistaan.

Jos eri menoerien suuruutta verrataan keskenään vv. 1954 ja 1955, havaitaan, että sosiaalilautakuntien omien laitosten menot ovat nousseet 11.4 % johtuen siitä, että on perustettu muitakin uusia kunnalliskoteja. Korvaukset muille kunnille ovat kasvaneet 16.2 %. Sen sijaan „muun” laitoshoidon menot, kotiavustuksina jaettu rahamäärä ja yksityishuoltomenot ovat lisääntyneet vain n. 4—6 %.

Tässä yhteydessä mainittakoon, että *kunnallisista kodinhoitajista aiheutuneet menot* nousivat koko maassa v. 1955 225.2 milj. mk:aan, kaupungeissa ja kauppaloissa 87.1 milj. ja maalaiskunnissa 138.1 milj. mk:aan. Kun valtion avustukset ja kodinhoitajista saadut korvaukset tekivät 140.6 milj., lankesi kuntien maksettavaksi 84.6 milj. mk. Näitä kustannuksia ei kuitenkaan ole laskettu varsinaisiin köyhäinhuolto- ja lastensuojelumenoihin kuuluviksi, minkä vuoksi niitä ei ole yhdistetty kuntien huoltomenoihin.

Mitä huoltotoiminnan tuloihin tulee, oli yleistuloja v. 1955 3 milj. mk, köyhäinhoidon tuottamia tuloja 2 705

Såsom redan nämndes, utgjorde förvaltningsutgifterna år 1955 i hela landet sammanlagt 857.4 milj. mk, fattigvårdsutgifterna 7 452.6 milj., barnskyddsutgifterna 2 339.5 milj. samt utgifterna för lösdrivare och alkoholister sammanlagt 42.5 milj. mk. Av följande tabell framgår arten av fattigvårdens och barnskyddets utgifter.

I fördelningen av både fattigvårdens och barnskyddets utgifter på olika ändamål kan under årens lopp stora förändringar konstateras. Utgifterna för kommunernas egna fattigvårdsanstalter utgjorde år 1938 endast 29.3 % av fattigvårdsutgifterna, men år 1955 redan 44.3 %. Hemunderstödens andel av utgifterna har däremot nedgått från 33.8 till 23.0 % och utgifterna för utackordering från 2.6 till 0.9 %. Andelen av utgifterna för övrig anstaltsvård har förblivit så gott som oförändrad, 21.4 och 21.2 %. Andelen av utgifterna för kommunernas egna barnskyddsanstalter av samtliga barnskyddsutgifter har från år 1938 till år 1955 stigit rätt betydligt, från 44.4 till 64.8 %, medan andelen av utgifterna för utackordering har nedgått från 32.7 till 11.4 %. Andelen av utgifterna för övrig anstaltsvård har, liksom beträffande fattigvården, förblivit oförändrad, 10.9 och 10.8 %.

Då fattigvårdens och barnskyddets utgiftsbelopp jämföres sinsemellan bör beaktas, att sådana utgiftsposter som annan anstaltsvård och ersättningar till andra kommuner icke är absolut noggranna, ty speciellt på dessa punkter har många kommuner icke kunnat särskilja utgifterna för barnskyddet och fattigvården.

Om under 1954 och 1955 de olika utgiftsposterna jämföres med varandra, observeras, att utgifterna för anstalter underlydande socialnämnderna har ökat med 11.4 % beroende därpå, att några nya kommunalhem tillkommit. Däremot har kostnaderna för „annan” anstaltsvård, det penningbelopp, som utdelats i form av hemunderstöd och utackorderingskostnaderna stigit endast med ca 4—6 %.

I detta sammanhang må nämnas, att *utgifterna för kommunala hemsystrar* steg år 1955 i hela landet till 225.2 milj. mk, till 87.1 milj. för städer och köpingar och till 138.1 milj. för landskommunerna. Då statens bidrag och ersättningarna till hemsystrarna utgjorde 140.6 milj., föll på kommunernas del 84.6 milj. mk. Dessa kostnader har dock icke ansetts tillhöra de egentliga fattigvårds- och barnskyddsutgifterna, varför de icke sammanräknats med kommunernas värdkostnader.

Vad värdverksamhetens inkomster beträffar, utgjorde de allmänna inkomsterna under år 1955 3 milj. mk, inkom-

milj. mk, lastensuojelun 785 milj. sekä irtolais- ja alkoholistihoon 5 milj. mk. Köyhäinhoidon ja lastensuojelun tulot jakaantuivat seuraavan taulukon mukaisesti.

sterna genom fattigvården 2 705 milj. mk, inkomsterna genom barnskyddet 785 milj. samt inkomsterna genom lösnivard- och alkoholistvården 5 milj. mk. Fattigvårdens och barnskyddets inkomster fördelade sig enligt följande tabell.

32. Köyhäinhoidon ja lastensuojelun tulot — Fattigvårdens och barnskyddets inkomster

Tulojen laatu—Inkomsternas art	Köyhäinhuolto Fattigvård		Lastensuojelu Barnskydd		Yhteensä—Summa	
	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%
Perunkirjoitusmaksut — Bouppteckningsprocenter	21 370	0.8	—	—	21 370	0.6
Korvaukset valtiolta — Ersättningar av staten						
köyhäinhuoltolain perusteella — med stöd av fattigvårdslagen	119 124	4.4	14 389	1.8	133 513	3.8
sotasiirtolaisten huoltoa kosk. lain perusteella — med stöd						
av lagen ang. de krigsförflyttades vård	268 570	9.9	13 503	1.7	282 073	8.1
Korvaukset muilta kunnilta — Ersättningar av andra kom-						
muner	540 899	20.0	128 562	16.4	669 461	19.2
yksityisiltä — av enskilda personer	1 235 391	45.7	126 423	16.1	1 361 814	39.0
Lapsilisät — Barnbidrag	—	—	65 987	8.4	65 987	1.9
Sosiaalilautakuntien alaiset laitokset — Anstalter underlydande						
socialnämnder	417 127	15.4	428 550	54.6	845 677	24.3
Lahjoitukset ja rahastojen korot — Donationer och räntor av						
donationsfonder	1 243	0.0	2 900	0.4	4 143	0.1
Muut tulot — Andra inkomster	101 330	3.8	4 226	0.6	105 556	3.0
Yhteensä — Summa	2 705 054	100.0	784 540	100.0	3 489 594	100.0

Verrattaessa keskenään köyhäinhoidon ja lastensuojelun menojen ja tulojen nousua v:sta 1954 v:een 1955 havaitaan menojen kasvaneen vain 9.1 %, mutta tulojen kokonaista 20.2 % lähinnä edellisestä vuodesta. Tulopuolella ovat jatkuvasti eniten nousseet korvaukset yksityisiltä, 33.9 %, sekä muilta kunnilta 10.5 %. Sosiaalilautakuntien alaisten laitosten tulot ovat myös nousseet huomattavasti, 28.2 %. Köyhäinhoidon ja lastensuojelun menoista tuli 36 % korvatuksi vastaavien huoltomenojen tuloilla, siis paljon enemmän kuin ennen sotia, jolloin vastaava suhdeluku oli noin 25.

Då man jämför stegringen av utgifterna och inkomsterna för fattigvården och barnskyddet från år 1954 till år 1955 finner man, att utgifterna stigit endast med 9.1 %, men inkomsterna med hela 20.2 % från närmast föregående år. På inkomstsidan har ersättningar av enskilda personer fortfarande stigit mest, med 33.9 %, samt av andra kommuner med 10.5 %. Inkomsterna av socialnämnder underlydande anstalter har även stigit avsevärt, med 28.2 %. Av fattigvårdens och barnskyddets utgifter täcktes 36 % med inkomsterna av motsvarande vårdformer, alltså mycket mera än före kriget, då motsvarande propositionstal var ca 25.

33. Köyhäinhuoitomenot kaupungeissa, kauppaloissa ja maalaiskunnissa — Fattigvårdens utgifter i städer, köpingar och landskommuner

Menojen laatu—Utgifternas art	Kaupungit- Städer		Kauppalat Köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Yhteensä—Summa	
	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%
Kunnalliskodit y. m. sosiaalilautakuntien alaiset köy-								
hänhoitolaitokset — Kommunalhem o. a. social-								
nämnder underlydande fattigvårdsanstalter	1 024 697	40.4	184 993	37.9	2 092 580	47.3	3 302 270	44.3
Muu laitoshoito — Övrig anstaltsvård								
aktiviteettilaitoksissa y. m. s. laitoksissa — i abnorm-								
skolor o. a. dyl. anstalter	6 942	0.3	3 086	0.6	21 619	0.5	31 647	0.4
mielisairaaloissa — i sinnessukhus	343 920	13.5	55 071	11.3	510 112	11.5	909 103	12.2
keuhkotautiparantoloissa — i lungotsanatorier	40 437	1.6	9 658	2.0	108 861	2.5	158 956	2.1
muissa sairaaloissa — i övriga sjukhus	87 632	3.4	26 014	5.3	196 970	4.5	310 616	4.2
työlaitoksissa — i arbetsinrättningar	2 988	0.1	1 714	0.4	6 179	0.1	10 881	0.2
vieraan kunnan kunnalliskodeissa — i andra kom-								
muners kommunalhem	9 263	0.4	10 624	2.2	71 680	1.6	91 567	1.2
muissa hoitolaitoksissa — i övriga vårdanstalter	48 330	1.9	1 445	0.3	17 719	0.4	67 494	0.9
Yksityishoito — Utackordering	864	0.0	447	0.1	63 658	1.4	64 969	0.9
Kotiaavustus — Hemunderstöd								
vakinaisille ja tilapäisille avunsaajille — till egentliga								
och tillfälliga understödstagare	627 521	24.7	136 576	28.0	838 431	18.9	1 602 528	21.5
avojen köyhäinhoidon sairaanhoito — den öppna								
fattigvårdens sjukvård	37 010	1.5	8 500	1.7	68 244	1.5	113 754	1.5
Korvaukset muille kunnille — Ersättning till andra								
kommuner	130 812	5.2	35 807	7.3	289 697	6.6	456 316	6.1
Kannatusmaksu työlaitokseen — Understödsavgift till								
arbetsinrättning	22 906	0.9	7 039	1.4	55 850	1.3	85 795	1.2
Avustukset köyhäinhuoltoon harjoittaville yhdistyksille								
— Understöd åt fattigvård utövande föreningar	29 845	1.2	35	0.0	37	0.0	29 917	0.4
Muut köyhäinhuoitomenot — Övriga fattigvårdsutgifter	124 236	4.9	7 048	1.5	85 526	1.9	216 810	2.9
Yhteensä — Summa	2 537 403	100.0	488 057	100.0	4 427 163	100.0	7 452 623	100.0

Köyhäinhuolto. Köyhäinhoidon eri menoryhmät jakaantuvat kaupunkien, kauppala- ja maalaiskuntien kesken taulukon n:o 33 osoittamalla tavalla.

Menojen jakaantumisessa on havaittavana pieniä eroavaisuuksia kaupunkien ja maalaiskuntien välillä. Niinpä kaupunkien köyhäinhuoltomenoista kunnalliskotien menot muodostivat 40.4 %, maaseudulla vastaavasti 47.3 %. Korvaukset muille kunnille olivat kaupunkien menoista 5.2 %, maalaiskuntien taas 6.6 %. Menot vieraan kunnan kunnalliskodeissa hoidetuista ovat edellisestä vuodesta vähentyneet 13.3 % johtuen siitä, että muutamat kunnat ovat perustaneet omia kunnalliskoteja ja toiset ovat laajentaneet omiaan. Keuhkotautiparantoloissa hoidetuista aiheutuneet menot ovat myös vähentyneet 5.5 %, sillä monet kunnat ovat siirtäneet antamaan ilmaista hoitoa parantoloissa kaikille kuntalaisilleen. — Ryhmään muut köyhäinhuoltomenot sisältyi 138.7 milj. mk ehkäisevään köyhäinhuoltoon, 9.0 milj. mk elinkeinoihin ja ammattiteihin valmistumista varten ja loput 69.1 milj. oli kuljetus-, hautaus- ym. kuluja.

Sosiaalilautakuntien alaisten köyhäinhuoltolaitosten menot olivat v. 1955 3 302.3 milj. mk. Tähän summaan sisältyvien kunnalliskotien menoihin nähden on otettava huomioon, että yhden kunnan omistamien kunnalliskotien menot on otettu bruttomenoina, jota vastoin yhteisten kunnalliskotien kohdalta siihen sisältyvät vain ne menot, mitkä osakaskunnat ovat joutuneet yhteisille kunnalliskodeille maksamaan. Kunnalliskotien kokonaismenot olivat 3 333.5 milj. mk, ja jakaantuivat ne eri menoeriin seuraavan taulukon osoittamalla tavalla. Menot koskevat 380 kunnalliskotia.

34. Kunnalliskotien menot — Kommunalhemmens utgifter

Menojen laatu — Utgifternas art	Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Yhteensä — Summa	
	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%
Palkkaukset — Avlöningar	567 683	46.5	826 666	39.1	1 394 349	41.8
Työnantajan lapsilisä- ja k. e.- sekä tapaturmavak. maksut — Arbetsgivarens barnbidrags- o. f. p.- samt olycksfallsförs. premier	27 683	2.3	43 536	2.1	71 219	2.1
Ravinto — Kosthållning	245 009	20.1	547 126	25.9	792 135	23.8
Vaatetus — Beklädnad	29 428	2.4	67 809	3.2	97 237	2.9
Sairaanhoido ja lääkkeet — Sjukvård och läkemedel	23 753	2.0	48 788	2.3	72 541	2.2
Muut vuotuis-kustannukset hoidoista — Övriga årsutgifter för internerna	43 174	3.5	46 948	2.2	90 122	2.7
Rakennusten kunnossapito — Underhåll av byggnader	39 481	3.2	113 777	5.4	153 258	4.6
Kaluston ja irtaimiston lisähankinta ja korjaus — Anskaffning och reparation av inventarier och lösöre	58 352	4.8	57 109	2.7	115 461	3.5
Lämpö ja valo — Värme och lyse	146 986	12.0	273 776	12.9	420 762	12.6
Palovakuutus — Brandförsäkring	3 518	0.3	16 387	0.8	19 905	0.6
Kasvi- ja puutarha, sikala, kanala — Trädgård, svin- och hönsgård	3 244	0.3	9 742	0.5	12 986	0.4
Sekalaismenot — Diverse utgifter	32 226	2.6	61 342	2.9	93 568	2.8
Yhteensä — Summa	1 220 537	100.0	2 113 006	100.0	3 333 543	100.0

Verrattaessa keskenään kunnalliskotien menoja kaupungeissa ja kauppaloissa sekä maalaiskunnissa havaitaan, että palkkaukset edellisissä muodostivat v. 1955 46.5 %, mutta maalaiskunnissa vain 39.1 % kokonaismenoista. Verrattuna kunnalliskotien ja hoidokkien lukumäärään oli palkkauksiin mennyt rahaerä maalaiskunnissa suhteellisesti paljon pienempi kuin kaupungeissa ja kauppaloissa.

Jotta saataisiin selville hoidokkien kustannukset hoitopäivää kohden, on kunnalliskotien kokonaismenot (tuloja siis ei ole vähennetty) jaettu hoitopäivien luvulla. Hoito-

Fattigvårdsutgifterna. Fattigvårdens olika utgiftsgrupper fördelade sig mellan städerna, köpingarna och landskommunerna såsom tabell n:r 33 utvisar.

Beträffande utgifternas fördelning kan mindre skilligheter mellan städerna och landskommunerna iakttagas. Sälunda bildade utgifterna för kommunalhemmen 40.4 % av städernas fattigvårdsutgifter, men på landsbygden 47.3 %. Ersättningarna till andra kommuner utgjorde 5.2 % av städernas och 6.6 % av landskommunernas utgifter. Utgifterna för vårdade i andra kommuners kommunalhem har nedgått med 13.3 % från föregående år beroende därpå, att endel kommuner har grundat eget kommunalhem och några har utvidgat sina kommunalhem. Utgifterna för de i lungotssanatorier vårdade har även minskats med 5.5 %, till följd därav, att flere kommuner har övergått till fri vård på sanatorium för kommunernas egna invånare. — I gruppen övriga fattigvårdsutgifter ingick 138.7 milj. mk för preventiv fattigvård, 9.0 milj. för utbildning för yrke och näring samt resten 69.1 milj. för transport, begravning m. m.

Utgifterna för de socialnämnder underlydande fattigvårdsanstalterna steg under år 1955 till 3 302.3 milj. mk. Beträffande utgifterna för kommunalhemmen, som ingår i denna summa, bör beaktas, att utgifterna för de kommunalhem, som äges av en kommun, har tagits som bruttoutgifter, varemot i fråga om de gemensamma kommunalhemmen däri ingår blott de utgifter, som de delägande kommunerna erlagt till det gemensamma kommunalhemmet. Kommunalhimmens totalutgifter var 3 333.5 milj. mk och de fördelade sig på olika utgiftsposter på det sätt, som följande tabell utvisar. Utgifterna avser 380 kommunalhem.

Då kommunalhimmens utgifter i städerna och köpingarna samt landskommunerna jämföres sinsemellan observeras, att avlöningarna i de förstnämnda år 1955 bildade 46.5 %, men i de senare endast 39.1 % av totalutgifterna. I jämförelse med kommunalhimmens och internernas antal var det penningbelopp, som åtgått till avlöningar, proportionsvis mycket mindre i landskommunerna än i städerna och köpingarna.

För att få reda på kostnaderna per intern och dag i kommunalhemmen har kommunalhimmens totalkostnader (inkomsterna har alltså ej subtraherats) dividerats med vård-

päivien luku oli kaupunkien kunnalliskodeissa 1 716 279, kauppaloiden 479 507 ja maalaiskuntien 5 917 578 eli kaikissa kunnalliskodeissa yhteensä 8 113 364. Täten hoitopäiväkustannukset olivat kaupungeissa ja kauppaloissa keskimäärin 556 mk, maalaiskunnissa 357 mk sekä koko maassa 411 mk. Suurimmat nämä kustannukset olivat Uudenmaan läänissä, keskimäärin 610, sekä pienimmät Mikkelin läänissä 316 mk. Palkkausmenot hoitopäivää kohden nousivat kaupunki- ja kauppalakunnissa keskimäärin 259 mk:aan, maalaiskunnissa 140 mk:aan ja koko maassa 172 mk:aan sekä ravintomenot hoitopäivää kohden vastaavasti 112, 92 ja 98 mk:aan.

Lastensuojelumenot. Seuraava taulukko osoittaa, miten lastensuojelun menot jakaantuivat eri menoryhmiin kaupungeissa, kauppaloissa ja maalaiskunnissa.

dagarnas antal. Antalet värddagar i städernas kommunalhem steg till 1 716 279, i köpingarnas till 479 507 och i landskommunernas till 5 917 578 eller i alla kommunalhem tillsammans till 8 113 364. Sälunda erhöles som genomsnittliga kostnader per värddag i städerna och köpingarna 556 mk, i landskommunerna 357 mk och i hela landet 411 mk. Störst var dessa kostnader i Nylands län, i medeltal 610 och minst i S:t Michels län, 316 mk. Löneutgifterna per värddag steg i städerna och köpingarna i medeltal till 259 mk, i landskommunerna till 140 mk och i hela landet till 172 mk samt utgifterna för kosthållning per värddag i genomsnitt till 112, 92 och 98 mk.

Barnskyddsutgifterna. Följande tabell utvisar, huru barnskyddets utgifter fördelade sig på olika utgiftsgrupper i städerna, köpingarna och landskommunerna.

35. Lastensuojelumenot kaupungeissa, kauppaloissa ja maalaiskunnissa — Barnskyddets utgifter i städer, köpingar och landskommuner

Menojen laatu — Utgifternas art	Kaupungit Städer		Kauppalat Köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Yhteensä — Summa	
	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%
Lastenkodit y. m. sosiaalilautakuntien alaiset lastensuojelulaitokset — Barnhem o. a. socialnämnder underlydande barnskyddsanstalter	1 189 754	74.2	128 699	73.2	196 317	35.1	1 514 770	64.8
Muu laitoshoido — Övrig anstaltsvård								
aistivalliss- y. m. s. kouluissa ja laitoksissa — i abnorm- o. a. dyl. skolor och -anstalter	17 683	1.1	3 372	1.9	23 825	4.3	44 880	1.9
mielisairaaloissa — i sinnessjukhus	3 244	0.2	286	0.2	4 828	0.9	8 358	0.4
keuhkotautiparantoloissa — i lungotsanatorier	11 544	0.7	61	0.0	4 507	0.8	16 112	0.7
muissa sairaaloissa — i övriga sjukhus	3 418	0.2	409	0.2	5 428	1.0	9 255	0.4
vieraan kunnan lasten- ja koulukodeissa — i främmande kommuners barn- och skolhem	3 896	0.3	1 193	0.7	9 525	1.7	14 614	0.6
valtion koulukodeissa — i statens skolhem	11 168	0.7	1 698	1.0	7 572	1.3	20 438	0.9
yksityisissä koulukodeissa — i privata skolhem	5 981	0.4	2 216	1.3	7 898	1.4	16 095	0.7
yksityisissä lastenkodeissa ja muissa huoltolaitoksissa — i privata barnhem och andra vårdanstalter	74 482	4.6	4 050	2.3	44 246	7.9	122 778	5.3
Yksityishoido — Utackordering	85 470	5.3	15 123	8.6	166 905	29.8	267 498	11.4
Korvaukset muille kunnille — Ersättning till andra kommuner	46 874	2.9	6 679	3.8	62 071	11.1	115 624	4.9
Ammattiopetus — Yrkesutbildning	6 725	0.4	1 410	0.8	6 996	1.2	15 131	0.6
Avustukset lastensuojelua harjoittaville yhdistyksille — Understöd åt barnskydd utövande föreningar ..	101 862	6.4	7 693	4.4	10 533	1.9	120 088	5.1
Muut menot — Övriga utgifter	42 268	2.6	2 818	1.6	8 726	1.6	53 812	2.3
Yhteensä — Summa	1 604 369	100.0	175 707	100.0	559 377	100.0	2 339 453	100.0

Suurimman menoerän, 74.2 %, kaupunkien lastensuojelumenosta muodostivat lastenkodit ym. sosiaalilautakuntien alaiset laitokset. Yksityishoitomaksut olivat vain 5.3 %. Maalaiskunnissa yksityishoidon kustannukset olivat huomattavasti suuremmat, ne nousivat 29.8 %:iin ja lastenkotien vain 35.1 %:iin lastensuojelun kokonaismenoista. Tämä johtui siitä, että 2/3 maaseudun lastensuojelulapsista oli sijoitettu yksityisiin perheisiin ja vain noin 1/6 kuntien omiin lastenkoteihin. Sen sijaan kaupungeissa lähes 1/2 oli lastenkodeissa ja 1/3 yksityiskodeissa. Muihin lastensuojelumenoihin sisältyy mm. lasten kesävirikistyksen aiheuttamia menoja 37.5 milj. mk, joista suurin osa, 35.5 milj., lankeaa kaupunkien osalle. Kaikki kunnat eivät kuitenkaan ole tätä menoerää erikseen ilmoittaneet, koska se kuntien kirjanpidossa on sisällytetty „muihin menoihin”.

Sosiaalilautakuntien alaisista lastensuojelulaitoksista lastenkotien menot nousivat v. 1955 628.2 milj. mk:aan, koulukotien menot 71.2 milj. mk:aan sekä lastentarho-

Den största utgiftsposten, 74.2 %, av städernas barnskyddsutgifter bildade barnhemmen o. a. socialnämnderna underlydande anstalter. Utackorderingsavgifterna var endast 5.3 %. I landskommunerna var kostnaderna för utackordering märkbart större, de steg till 29.8 % och utgifterna för barnhemmen till 35.1 % av barnskyddets totalutgifter. Detta berodde därpå, att drygt 2/3 av landsbygdens barnskyddsbarn har placerats i privata familjer och endast ca 1/6 i kommunernas egna barnhem. Däremot värdades i städerna nära 1/2 i barnhemmen och 1/3 i privata hem. Bland övriga barnskyddsutgifter ingår bl. a. utgifterna för barnens sommarrekreation, 37.5 milj. mk, varav största delen, 35.5 milj., faller på städernas del. Alla kommuner har dock icke uppgivit denna utgiftspost särskilt, då densamma i kommunernas budget ingår bland „övriga utgifter”.

Bland de socialnämnderna underlydande barnskyddsanstalterna steg utgifterna för barnhemmen under år 1955 till 628.2 milj. mk, utgifterna för skolhem till 71.2 milj.

36. Lastenkotien menot — Barnhennens utgifter

Menojen laatu — Utgifternas art	Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Yhteensä — Summa	
	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%
Palkkaukset — Avlöningar	231 887	52.9	83 879	44.2	315 766	50.3
Työnantajan lapsilisä- ja k. e. sekä tapaturmavak. maksut — Arbetsgivarens barnbidrags- och f. p.- samt olycksfalls- förs. premier	10 803	2.5	4 234	2.2	15 037	2.4
Ravinto — Kosthållning	68 324	15.6	40 148	21.2	108 472	17.3
Vaatetus — Beklädnad	22 340	5.1	12 591	6.6	34 931	5.6
Sairaanhoito ja lääkkeet — Sjukvård och läkemedel	3 547	0.8	1 788	0.9	5 335	0.8
Muut vuotuis-kustannukset hoidokeista — Övriga årsutgifter för internerna	8 194	1.9	4 002	2.1	12 196	1.9
Rakennusten kunnossapito — Underhåll av byggnader	29 522	6.7	12 277	6.5	41 799	6.7
Kaluston ja irtaimiston lisähankinta ja korjaus — Anskaffning och reparation av inventarier och lösöre	14 435	3.3	6 156	3.3	20 591	3.3
Lämpö ja valo — Värme och lyse	36 014	8.2	15 574	8.2	51 588	8.2
Palovakuutus — Brandförsäkring	917	0.2	1 101	0.6	2 018	0.3
Kasvi- ja puutarhamenot — Trädgård	834	0.2	1 383	0.7	2 217	0.3
Sekalaismenot — Diverse utgifter	11 651	2.6	6 645	3.5	18 296	2.9
Yhteensä — Summa	438 468	100.0	189 778	100.0	628 246	100.0

jen menot 567.0 milj. mk:aan. Miten lastenkotien menot jakaantuivat menoryhmiin kaupungeissa ja kaupaloissa sekä maalaiskunnissa, selviää ylempänä olevasta taulukosta. Lastenkotien lukumäärä oli v. 1955 115.

Samoin kuin kunnalliskotien kohdalla olivat lastenkotien palkkausmenot maalaiskunnissa pienemmät kuin kaupungeissa ja kaupaloissa. Maaseudun lastenkoteissa palkat nousivat v. 1955 44.2 %:iin kokonaismenoista, kun kaupunkien ja kauppalaisten lastenkoteissa vastaava suhdeluku oli 52.9. Hoitopäiväkustannukset olivat keskimäärin koko maassa 677 mk, kaupunkien ja kauppalaisten lastenkoteissa 771 mk sekä maalaiskuntien lastenkoteissa 528 mk. Tällöin lastenkotien kokonaismenot on jaettu hoitopäivien luvulla.

Hoitopäiviä oli kaikissa lastenkoteissa yhteensä 928 503, joista 568 866 kaupunkien ja kauppalaisten lastenkoteissa sekä 359 637 maalaiskuntien lastenkoteissa.

Koulukotien samoin kuin lastentarhojen menot selviävät seuraavasta taulukosta. Seuraavassa esitetyt luvut koskevat 3 kaupungin koulukotien sekä 21 kaupungin, 9 kauppalaisten ja 2 maalaiskunnan lastentarhojen menoja.

mk och utgifterna för barnträdgårdarna till 567.0 milj. mk. Huru barnhennens utgifter fördelade sig på olika utgiftsposter i städerna och köpingarna samt landskommunerna framgår av ovanstående tabell. Antalet barnhem var år 1955 115.

Likasom beträffande kommunalhemmen var barnhennens utgifter för avlöningar mindre i landskommunerna än i städerna och köpingarna. I barnhemmen på landsbygden steg lönerna år 1955 till 44.2 % av totalutgifterna, medan motsvarande proportionstal i städernas och köpingarnas barnhem var 52.9. De genomsnittliga kostnaderna per vård-dag steg i hela landet till 677 mk, i städernas och köpingarnas barnhem till 771 mk och i landskommunernas barnhem till 528 mk. Barnhennens totalutgifter har då dividerats med antalet vård dagar.

Antalet vård dagar i alla barnhem tillsammans steg till 928 503, varav 568 866 i städernas och köpingarnas barnhem samt 359 637 i landskommunernas barnhem.

Skolhennens samt barnträdgårdarnas utgifter framgår av följande tabell. Följande siffror innefattar skolhennens utgifter i 3 städer samt barnträdgårdarnas utgifter i 21 städer, 9 köpingar och 2 landskommuner.

37. Koulukotien sekä lastentarhojen menot — Skolhennens samt barnträdgårdarnas utgifter

Menot — Utgifter	Koulukodit Skolhemmen		Lastentarhat Barnträdgårdarna	
	1 000 mk	%	1 000 mk	%
Palkkaukset — Avlöningar	30 449	42.8	382 361	67.4
Työnantajan lapsilisä- ja k. e. sekä tapaturmavak. maksut — Arbetsgivarens barn- bidrags- och f. p.- samt olycksfallsförs. premier	1 398	2.0	17 285	3.1
Ravinto — Kosthållning	6 587	9.2	60 848	10.7
Vaatetus — Beklädnad	2 725	3.8	1 081	0.2
Sairaanhoito ja lääkkeet — Sjukvård och läkemedel	294	0.4	454	0.1
Muut vuotuis-kustannukset hoidokeista — Övriga årsutgifter för internerna	801	1.1	4 475	0.8
Rakennusten kunnossapito — Underhåll av byggnader	2 042	2.9	39 682	7.0
Kaluston ja irtaimiston lisähankinta ja korjaus — Komplettering och reparation av inventarier och lösöre	2 530	3.5	19 294	3.4
Lämpö ja valo — Värme och lyse	4 945	6.9	25 067	4.4
Palovakuutus — Brandförsäkring	263	0.4	732	0.1
Maanviljelys- ja puutarhamenot — Jordbruks- och trädgårdsutgifter	17 132	24.1	—	—
Sekalaismenot — Diverse utgifter	2 046	2.9	15 713	2.8
Yhteensä menoja — Summa utgifter	71 212	100.0	566 992	100.0

VII. Työlaitokset

Kuten aikaisemmin on mainittu, oli v. 1955 toiminnassa 9 työlaitosta, joista 7 oli kuntayhtymien omistamia, 1 Helsingin kaupungin ja 1 valtion.

Kuntayhtymien omistamissa työlaitoksissa oli osallisina 511 kuntaa eli 93.4 % maan kaikista kunnista. Hoitopaikkojen luku näissä työlaitoksissa oli selontekovuonna 698. Helsingin kaupungin omistamassa työlaitoksessa Tervalammella oli hoitopaikkoja 157 sekä valtion omistamassa työlaitoksessa Ilmajoella 125.

VII. Arbitsinrättningarna

Såsom tidigare nämnts, var under år 1955 9 arbetsinrättningar i verksamhet, av vilka 7 ägdes av kommunsammanslutningar, 1 av Helsingfors stad och 1 av staten.

I de arbetsinrättningar, som ägdes av kommunsammanslutningar, var år 1955 511 kommuner delaktiga eller 93.4 % av alla kommuner i landet. Antalet vårdplatser i nämnda arbetsinrättningar var under redogörelseåret 698. I Helsingfors stads arbetsinrättning i Tervalampi var antalet vårdplatser 157 och i statens arbetsinrättning i Ilmajoki 125.

38. Kirjoissa olevien hoidokkien ja hoitopäivien luku — Antalet inskrivna interner och vård dagar

Työlaitos Arbeitsinrättning	Hoidokkeja, jotka on määrätty työlaitokseen seuraavien lakien nojalla Internier, som förordnats till arbetsinrättning med stöd av											
	köyhäinholitolaki lagen om fattigvården				laki lasten elatusavun turvaamisesta lagen om tryggande av underhållsbidrag åt barn		alkoholistilaki lagen om alkoholister		irtolaislaki lagen om lösdrivare		yhteensä summa	
	50 §		31 §		Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor
	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor								
Uudenmaan läänin kuntain työlaitos	29	1	9	5	58	1	—	—	80	76	176	83
Länsi-Suomen työlaitos	83	—	8	2	221	1	—	—	—	103	312	106
Hämeen työlaitos	111	3	9	2	220	—	118	14	—	72	458	91
Itä-Suomen työlaitos	155	4	26	7	314	1	—	—	—	84	495	96
Keuruun työlaitos	52	—	9	7	112	—	—	—	150	—	323	7
Arbeitsinrättningen i Kronoby	23	—	11	6	35	—	—	—	—	—	69	6
Pohjolan työlaitos	57	—	10	6	120	1	45	—	—	46	232	53
Tervalammen työlaitos	69	—	34	—	381	—	349	—	—	—	833	—
Ilmajoen työlaitos	—	—	—	—	—	—	—	—	—	212	—	212
Yhteensä — Summa	579	8	116	35	1 461	4	512	14	230	593	2 898	654

	Hoitopäiviä — Vård dagar för					Jäsenkuntia Antal medlems- kommuner	Hoitopaikkoja Antal vårdplatser
	köyhäin- hoitolaisten fattigvårds- internier	n. s. perhe- pinnarien tredskande underhålls- pliktiga	alkoholistien alkoholister	irtolaisten lösdrivare	yhteensä summa		
Uudenmaan läänin kun- tain työlaitos	4 468	6 129	—	18 323	28 920	29	51
Länsi-Suomen työlaitos	1 282	21 232	—	12 016	34 530	106	120
Hämeen työlaitos	15 751	14 581	3 974	11 296	45 602	66	141
Itä-Suomen työlaitos	16 395	22 385	—	8 415	47 195	111	144
Keuruun työlaitos	6 953	7 668	—	14 125	28 746	68	101
Arbeitsinrättningen i Kronoby	6 305	3 492	—	—	9 797	58	40
Pohjolan työlaitos	9 020	9 802	2 285	3 456	24 563	73	101
Tervalammen työlaitos	8 403	18 077	24 490	—	50 970	1	157
Ilmajoen työlaitos	—	—	—	32 767	32 767	—	125
Yhteensä — Summa	68 577	103 366	30 749	100 398	303 090	512	980

Hoidokkeja oli v:n 1955 aikana työlaitosten kirjoissa kaikkiaan 3 552 eli 29 enemmän kuin edellisenä vuonna. Kuntayhtymien työlaitoksissa oli 2 507, Helsingin kaupun-

Totalantalet inskrivna interner i arbetsinrättningarna var 3 552 eller 29 mera än föregående år. 2 507 var i arbetsinrättningarna tillhörande kommunsammanslutningar,

gin 833 ja valtion Ilmajoen työlaitoksessa 212. Nämä hoidokit on ryhmitetty kuten edellisenä vuonna köyhäinhoidollisiin, alkoholisteihin ja irtolaisiin sekä ns. perhepinnareihin, joilla tarkoitetaan lasten elatusavun turvaamista koskevan lain nojalla työlaitoksiin määrättyjä. Edellisellä sivulla oleva taulukko osoittaa, minkä lain nojalla nämä hoidokit ovat joutuneet työlaitokseen, samalla kun siitä selviää hoitopäivien lukumäärä eri työlaitoksissa.

Työlaitosten hoidokkikunnasta 41.2 % oli perhepinnareita, 23.2 % irtolaisia, 20.8 % köyhäinhoidollisia hoidokkeja ja 14.8 % alkoholisteja. Miehistä suurin osa, 50.4 %, oli perhepinnareita, naisista sen sijaan 90.7 % irtolaisia. Kaikista työlaitosten hoidoikeista 18.4 % oli naisia ja 81.6 % miehiä. Hoitopäivien kokonaisluvusta tuli kuitenkin naisten osalle 28.4 %, mistä johtuu, että kutakin naista kohden tuli keskim. 132 hoitopäivää, jota vastoin kutakin miestä kohden vain 75 päivää. Köyhäinhoidollisilla hoidokeilla vastaava luku oli 93 hoitopäivää, perhepinnareilla 71, alkoholisteilla 58, mutta irtolaisilla kokonaista 122 päivää. Keskimääräinen hoitopäiväluku on tällöin laskettu kirjoissa olevia hoidokkeja kohden.

Eri hoidokkiryhmiä vaihtumista selontekovuoden kuluessa valaisee seuraava taulukko.

833 i Helsingfors stads och 212 i statens arbetsinrättning i Ilmajoki. Ifrågavarande interner har såsom föregående år indelats i fyra grupper, interner under fattigvårdslagen, lösdrivare och alkoholister samt s. k. tredskande underhållspliktiga, varmed avses sådana interner, som enligt lagen om tryggande av underhållsbidrag åt barn blivit befordrade till arbetsinrättning. Föregående tabell visar med stöd av vilka lagar intagningen på arbetsinrättning skett och samtidigt antalet vårddagar i de olika arbetsinrättningarna.

41.2 % av antalet interner i arbetsinrättningarna var tredskande underhållspliktiga, 23.2 % lösdrivare, 20.8 % fattigvårdsinterner och 14.8 % alkoholister. Största delen, 50.4 %, av männen var tredskande underhållspliktiga, av kvinnorna däremot 90.7 % lösdrivare. Av hela antalet interner vid arbetsinrättningarna var 18.4 % kvinnor och 81.6 % män. Av totalantalet vårddagar var det oaktat kvinnornas andel hela 28.4 %, beroende härav var antalet vårddagar i medeltal per kvinna 132, men per man endast 75. Motsvarande siffra för fattigvårdsinternerna var 93 vårddagar, för tredskande underhållspliktiga 71, för alkoholister 58, men för lösdrivare hela 122 vårddagar. Härvid har antalet vårddagar i medeltal räknats enligt antalet inskrivna interner.

Omsättningen av interner i de olika grupperna belyses av följande tabell.

39. Kirjoissa olevien hoidokkien vaihtuminen vuoden 1955 aikana — Omsättningen av inskrivna interner under år 1955

	Köyhäinhoidollisia hoidokkeja Fattigvårdsinterner		N. s. perhepinnareita Tredskande underhållspliktiga		Irtolaisia Lösdrivare		Alkoholisteja Alkoholister	
	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor
Vuoden alussa — I början av året	241	21	617	2	114	280	305	8
Uusia vuoden kuluessa — Nyintagna under året	454	22	844	2	116	313	207	6
Poistettuja vuoden kuluessa — Utskrivna under året	438	23	827	4	148	351	266	5
Vuoden lopussa — I slutet av året	257	20	634	—	82	242	246	9

V:n 1955 alussa oli työlaitoksissa läsnä 874 hoidokkia, 180 oli karkutiellä, 278 lomalla ja 256 ehdollisesti vapautettuja, vankilassa tai muualla. Vuoden lopussa vastaavat luvut olivat 832, 92, 338 ja 228.

I början av år 1955 var i arbetsinrättningarna 874 närvarande interner, 180 på rymmarsträt, 278 permitterade och 256 villkorligt frigivna, i fängelse eller annorstädes. I slutet av året var motsvarande siffror 832, 92, 338 och 228.

Summary

Introduction. A notable change was effected in 1955 in the blank forms used to gather poor aid statistics. A different blank form was previously used for each person aided at an institution or in private homes, irrespective of whether or not they belonged to the same family. In the home assistance cases the blank form was filled in only for the head of the family. Hence the number receiving aid corresponded to the combined total of those cared for at institutions and in private homes and those obtaining only home assistance. A family blank form was introduced in 1955; on it are entered, in the name of the family head, all the forms of assistance, independent of their nature, received by members of the same family. Under these circumstances it is possible, in contrast to the old practice, to separate the numbers of single people and married couples and furthermore to ascertain the number with children to care for and the number of the children.

Organization of Social Welfare Work and Welfare Institutions. For legally-prescribed Social Welfare Work Finland was divided in 1955 into 547 Social Welfare communities. In 532 communes a special Social Welfare Board acts as the central agency or is divided into sections. Only in 15 rural communes does the Local Government authority also act as a Social Welfare Board. Two cities have, in addition, a special Child Welfare Board. The number of Communal Homes is 380 in all; of these 49 are owned jointly by two or more communes. 220 Communal Homes have a separate department for sick persons and 144 Homes a department for the insane. The number of communal Children's Homes was 115 in all, owned by 91 communes; 3 cities have 4 communal School Homes.

Poor aid. In 1955 the number of relief cases in the whole country was 133 230, of which 21.8 % were men living alone, 46.8 % women living alone and 31.4 % married couples. In addition, 50 children received aid under their own name. Of the total number of relief cases 40 396 or 30.3 % consisted of families with children. Of these 10 722 had only one child to support, 9 903 two children, 7 130 three, and 12 641 at least four children. As relief was given to 175 108 persons over fifteen (the figure includes wives and husbands of recipients), 115 938 children in families receiving aid, and 50 children without families, the total number of persons affected by poor aid was 291 096 or 6.9 % of the registered population.

Of the total number of cases 28.3 % occurred in towns, 6.8 % in market towns and 64.9 % in rural districts. In 49.4 % of the cases the recipient of aid or the breadwinner received pension or relief from the People's Pension Institute in addition to poor aid.

A total of 78 032 persons were in institutions, 1 460 were placed in private homes and 56 676 were given home relief only. Communal homes took 34 381 persons,

of whom 38.5 % were men, 60.0 % women and 1.5 % children. 47.5 % of those in institutions had been there less than three months, while 31.8 % had institutional care all through the year.

The age of those living alone and the breadwinners varied as follows: 16—19 years of age 2.3 %, 20—39 years 27.3 %, 40—59 years 33.4 %, 60—64 years 7.5 %, 65 years of age and over 29.4 %. 43.9 % of those aided or breadwinners were born in the commune which gave them relief, 54.2 in some other commune and 1.6 % abroad, but 80.5 % had domiciliary rights in the commune where they received relief and 12.3 % in some other commune, while 2.9 % were the responsibility of the state.

As to marital status 36.8 % were single, 33.5 % married, 8.4 % divorced, and 21.2 % widows or widowers.

As to occupation the recipients of aid and the breadwinners were generally workers: 20.4 % were industrial workers, 13.3 % agricultural workers, and 30.0 % other workers; 7.7 % were selfemployed, shop assistants or foremen, 6.3 % domestic servants, 14.7 other craftsmen; 7.6 had no occupation at all.

Aid was most frequently needed because of illness, insanity or some other shortcoming on the part of the recipient or a member of his family; 67.9 % of the cases received relief for these reasons and 16.7 % on the ground of incapability of work owing to old age. Furthermore, 5.1 % sought relief because they had too many children or the breadwinner had died. 5.0 % received aid owing to their own or their husbands' (wives') inebriation, dislike for work, negligence, desertion, failure to maintain dependents or imprisonment. Other causes made up only 5.3 %.

Child welfare. Children subject to measures under the Child Welfare Act are divided into two groups: neglected children, i. e. those whose parents are deceased or have deserted them or cannot take care of them, and children under protective education, i. e. those subject to measures because of misconduct. Some measures are preventive, but in most cases the Social Welfare Board took the child in charge.

Preventive measures had been taken in regard to 310 neglected children and 2 024 children under protective education. Parents of 143 neglected children had been given a warning, and a supervisor had been appointed for 167 children. A warning had been issued to 1 496 children under protective education for offences against the law or against school regulations, vagrancy, or inebriation, while 528 had been placed under probation.

The total number of children taken charge of in 1955 was 16 285, of whom 14 848 or 91.2 % were neglected and 1 437 or 8.8 % under protective education. 55.5 % of the former lived in rural and 44.5 % in urban areas; the corresponding percentages for the latter were 35.3 and

64.7. The majority of the children in both categories were boys, 54.3 % and 78.4 % respectively, the girls making up 45.7 % and 21.6 % of the total.

Of all the neglected children 3 798 or 25.6 % were taken charge of in 1955; the corresponding figures for children under protective education was 323 and 22.5 %. Institutions, mainly children's homes had care of 6 630 and private homes of 8 128 neglected children. Only 92 of the children under protective education were in private homes, while 1 345 were placed in institutions. Communal children's homes took care of 4 841 and communal juvenile homes of 283 children.

The age distribution of the neglected children was as follows: under 2 years of age 10.6 %, 2—6 years 29.9 %, 7—15 years 52.8 %, 15 years of age and over 6.6 %. Those under protective education were usually older: 7—15 year olds 51.5 %, 16—17 29.6 %, 18 and over 18.2 %.

As to birth, 62.4 % of the neglected children were legitimate and 37.6 % illegitimate, the corresponding percentages for those under protective education being 78.3 and 21.7 %. Both parents of 62.2 % of the neglected children were alive, while 28.4 % had lost their father or mother and 9.4 % both parents. The corresponding figures for children under protective education were 61.4 %, 33.1 % and 5.5 %. The mothers of 90.4 % and 88.2 % of the illegitimate children in the two categories were alive.

Most of the neglected children were taken charge of after they had lost their natural supporter. 14.1 % were father- or motherless or orphans, and 13.9 % had been deserted by their father, mother, or both. Only 8.3 % had been taken charge of because they suffered from illness or some other deficiency. In 23.2 % of the cases the parents were incapable of taking care of their children because of illness, reduced capacity for work, unemployment or lack of time owing to work, but 27.1 % of the total number of children were without home care as a consequence of the parents' negligence, inebriation, vagrancy, cruelty or other shortcoming. 9.3 % had been taken charge of on the ground of deficient housing.

Children under protective education were taken charge of because of delinquency in 52.3 % of the cases; 28.7 % had failed to go to school or offended against school regulations. For 11.5 % of these children the cause was vagrancy and for 0.8 % inebriation.

Treatment of Vagrants. In 1955 the number of persons held under the Vagrancy Law was 1 752, of whom 94.2 % lived in cities or market towns and only 5.8 % in rural communes. 61.0 % of the vagrants were women and 39.0 % men. One sixth or 15.3 % were under 25 years of age. 17.2 % were 25—29 years, 30.3 % 30—39 years and 37.0 % over 40 years of age. 50.6 % were unmarried and 28.1 % married.

The reasons for the treatment were quite different for men and women. Most of the men placed under treatment as vagrants, 55.1 %, had refused to work or were merely tramps, 20.2 %. The majority of the women, 56.5 %, on the other hand, were counted as vagrants because of prostitution; 25.4 % had refused to work and 11.4 % had been addicted to vagrancy.

Of the measures taken with vagrants, a warning was issued to 17.6 % and 26.2 % were placed under supervision. 30.7 % were sent to a workhouse and 2.2 % were given hard labor. 19.3 % were placed under supervision after their release from institutions.

Care of Chronic Drunkards. In 1955, the number of persons under care as chronic drunkards was 9 178, of whom only 5.6 % were women and 94.4 % men. Of this number 73.6 % were urban dwellers and 26.4 % rural dwellers. The percentage of young chronic drunkards, i. e. under 25 years, was only 4.6 %, that of persons of 25—29 years 14.0 % and of 30—39 years 31.7 %. Thus, nearly half were 40 or more years old. Contrary to the case with vagrants, 55.8 % of the chronic drunkards were married and 32.0 % unmarried.

Persons addicted to drink were usually placed under care after having been detained not less than three times within a year for drunkenness, or for causing damage and creating a disturbance. The former group comprised 42.7 % and the latter 29.9 % of all chronic drunkards. The percentage of confirmed alcoholics who neglected to support their family or were unable to take care of themselves was 17.6 %. One of the commonest measures taken was to warn the person in question; a warning was issued to 46.4 % of all chronic drunkards. 25.9 % were under temperance supervision, 16.7 % were ordered to institutions for chronic drunkards and 11.0 % were placed under supervision after their release from institutions.

Temperance Supervision. In 1955 the number of persons under 25 years supervised for temperance was 2 821, 66.4 % of them from cities and market towns and 33.6 % from rural areas. Of this group, only 1.6 % were women and 98.4 % men. These young people were warned, 89.0 %, or supervised for temperance, 11.0 %.

The Costs of Social Welfare Work. Social welfare expenditure in 1955 amounted to 10 692 million marks, of which 5 302 millions was spent by cities and market towns and 5 390 millions by rural communes. 69.7 % of the total welfare expenditure was disbursed on poor aid. Child welfare costs amounted to 21.9 % of the total. Administrative expenses accounted for 8.0 %, the care of vagrants and chronic drunkards for 0.4 %.

The breakdown of expenditure on poor and child welfare is shown in the table below.

Item	Poor Aid		Child Welfare		Total	
	1 000 marks	%	1 000 marks	%	1 000 marks	%
Institutions under Social Welfare boards	3 302 270	44.3	1 514 770	64.8	4 817 040	49.2
Other care in institutions	1 580 264	21.2	252 530	10.8	1 832 794	18.7
Home relief	1 716 282	23.0	—	—	1 716 282	17.5
Private care	64 969	0.9	267 498	11.4	332 467	3.4
Compensation to other communes	456 316	6.1	115 624	4.9	571 940	5.9
Support to workhouses	85 795	1.2	—	—	85 795	0.9
Support to associations	29 917	0.4	120 088	5.1	150 005	1.5
Other expenses	216 810	2.9	68 943	3.0	285 753	2.9
Total	7 452 623	100.0	2 339 453	100.0	9 792 076	100.0

Workhouses. In 1955 there were 9 workhouses, of which 7 were owned jointly by several communes, 1 by the city of Helsinki and 1 by the State. The number of inmates in these workhouses was 3 552, of whom 81.6 % were men and 18.4 % women. Of all inmates 23.2 % were vagrants. 41.2 % persons sent to workhouses under the Law On Responsibility For Support

Of Children, 20.8 % poor aid inmates and 14.8 % chronic drunkards.

The total number of days of care was 303 090, of which vagrants accounted for 100 398, poor aid inmates for 68 577, persons who had neglected to support their children for 103 366 and chronic drunkards for 30 749.

Taulukkoja—Tables

- I. *Huoltotoiminnan järjestys ja sosiaalilautakuntien alaiset laitokset vuonna 1955. — Organization of social welfare and institutions under social welfare boards, in 1955.*
- Lääni — County
- Kaupungit, kauppalat — Cities, market towns
  - Maalaiskunnat — Rural communes
  - Koko maa — Whole country
- Huoltoyhdyksuntia — Welfare community
- Huoltoyhdyksuntia, joissa oli — Welfare communities with a
- erityinen sosiaalilautakunta — special board of social welfare
  - jakamaton — central
  - 2-osastoinen — in 2 sections
- kunnalliskoteja — communal homes
- kaikkiaan — total
  - niissä osasto — with a separate department for
  - mielisairaille — insane persons
  - muille sairaille — other sick persons
  - osuus yhteiseen kunnalliskotiin — share in a communal home owned jointly by several communes
  - oikeus sijoittaa toisen kunnan kunnalliskotiin — right to place in a communal home in another commune
  - osuus työlaitokseen — share in a workhouse
  - kunnallisia kodinhoitajia — communal home sisters
  - kuntien luku — number of communes
  - kodinhoitajien luku — number of home sisters
  - lastenkoteja — children's homes
- II. *Köyhäinhoidon avustustapaukset ja avunsaajat vuonna 1955. — Poor aid relief cares and recipients of relief in 1955.*
- Avustustapauksia — Relief cases
- Näistä — Of which
- yksinäisiä miehiä — men living alone
  - ilman lapsia — without children
  - lapsia huollettavana — with children to support
  - yksinäisiä naisia — women living alone
  - aviopareja — married couples
  - yksinäisiä lapsia — children without families
- Avunsaajia ja avustettujen perheiden perheenjäseniä — Recipients of aid and members of families receiving relief
- III. *Köyhäinhoidon eri avustusmuodot vuonna 1955 — Different forms of poor aid in 1955.*
- Laitoksissa olleet — Persons in institutions
  - Yksityishoidossa olleet — Persons placed privately
  - Vain kotiaavustusta saaneet — Persons in receipt of home relief exclusively
- IV. *Lastensuojelulapset vuonna 1955 — Children under child welfare in 1955.*
- Varoitus- ja suojeluvalvontatapaukset — Cases involving warning and protective supervision
  - Turvattomat — Neglected children
  - Suojelukasvatusta tarvitsevat — Children in need of reform training
  - Varoitettuja — Warned
  - Suojeluvalvonnan alaisia — Under protective supervision
  - Huostaanotetut lapset — Children taken charge of
- V. *Sosiaalilautakuntien alaisissa laitoksissa olleet ryhmitettyinä laitosten mukaan v. 1955. — Persons in institutions under social welfare boards, classified according to institutions, in 1955.*
- Kunnalliskodit — Communal homes
- Köyhäinhoito — Poor aid
  - Lastensuojelu — Child welfare
  - Miehiä — Men
  - Naisia — Women
  - Lapsia — Children
  - Yhteensä — Total
  - Hoidokkeja — Persons
  - Hoitopäiviä — Days of care
- Lastenkodit — Children's homes

VI. *Huoltotoiminnan menot vuonna 1955. — Expenditure on social welfare work in 1955.*

- Hallinto — Administration
 Kunnalliskodit ja muut sosiaalilautakuntien alaiset köyhäinlaitokset — Communal homes and other poor aid institutions under social welfare boards
 Muu laitoshoidto — Other care in institutions
 aistiviallis- y. m. sellaisissa kouluissa ja laitoksissa — in schools and institutions for deaf-mutes, blind etc.
 mielisairaaloissa — in asylums
 keuhkotautiparantoloissa — in tuberculosis sanatoriums
 muissa sairaaloissa — in other hospitals
 työlaitoksissa — in workhouses
 vieraan kunnan kunnalliskodissa — in communal homes of other communes
 muissa huoltolaitoksissa — in other welfare institutions
 Muu köyhäinhoito ja huolto — Other poor aid and care
 Yksityishoito — Private care
 Kotiavustus — Home relief
 Korvaukset muille kunnille — Compensation to other communes
 Kannatusmaksut yhteiseen työlaitokseen — Support to jointly-owned workhouse
 Muut köyhäinhuoltomenot — Other poor aid expenses
 Avustukset köyhäinhoitoa harjoittaville yhdistyksille — Support to poor aid associations
 Yhteensä köyhäinhuoltomenoja — Total of poor aid expenses
 Lastenkodit ja muut sosiaalilautakuntien alaiset lastensuojelulaitokset — Children's homes and other child welfare institutions under social welfare boards
 vieraan kunnan koulu- ja lastenkodeissa — in children's homes in other communes
 valtion koulukodeissa — in State children's homes
 Muu lastensuojelu — Other child welfare
 Ammattiopetus — Vocational training
 Muut lastensuojelumienot — Other child welfare expenses
 Avustukset lastensuojelua harjoittaville yhdistyksille — Support to associations for child welfare
 Yhteensä lastensuojelumienoja — Total of child welfare expenses
 Irtolaishuolto — Treatment of vagrants
 Alkoholistihuolto — Care of chronic drunkards
 Kaikkiaan huoltomenoja — Total of welfare expenses

VII. *Huoltotoiminnan tulot vuonna 1955. — Social welfare work income in 1955.*

- Huoltotoiminnan yleistulot — General income of social welfare work
 Perunkirjoitusmaksut — Fees for estate assessment of deceased persons
 Korvaukset — Compensation from
 valtiolta köyhäinhuoltolain nojalla — the State under the poor aid act
 valtiolta sotasiirtolaisista — the State for evacuees
 muilta kunnilta — other communes
 yksityisiltä — private persons
 Kunnalliskodit ja muut sosiaalilautakuntien alaiset köyhäinlaitokset — Communal homes and other poor aid institutes under social welfare boards
 Lahjoitukset ja rahastojen korot — Donations and interest from funds
 Muut tulot — Other assets
 Lapsilisät — Child allowances
 Irtolais- ja alkoholistihuolto — Care of vagrants and chronic drunkards
 Kuntien huoltotoimintaan käyttämät varat — Funds utilised by communes on social welfare work

VIII. *Kunnalliskotien menot ja tulot vuonna 1955. — Income and expenditure of communal homes in 1955.*

- Menot — Expenditure
 Palkkaukset — Wages and salaries
 Työnantajan lapsilisä- k. e.- ja tapaturmavak. maksut — Child allowance, national pension and accident insurance premiums paid by employers
 Ravinto — Food
 Vaatetus — Clothing
 Sairaanhoidto ja lääkkeet — Medical care and medicines
 Muut vuotuis-kustannukset hoidoista — Other annual expenses on inmates
 Rakennusten kunnossapito — Maintenance of buildings
 Kaluston ja irtaimiston lisähankinta ja korjaus — Acquisitions and repair of furniture and other chattels
 Lämpö ja valo — Heating and lighting
 Palovakuutus — Fire insurance
 Kasvi- ja puutarha, sikala ja kanala — Gardening, hog farm and hennery
 Sekalaiset — Other expenditure

Tulot — Income

Hoidokkien valmisteet — Goods produced by inmates

Hoidokkien muu työ — Other work done by inmates

Yhteisten kunnalliskotien kannatus- ja hoitomaksut — Payments for support and treatment to communal homes owned jointly by several communes

Henkilökunnan luontoisedut — Payments in kind to employees

Valtionapu — State support

IX. Lastenkotien menot ja tulot vuonna 1955. — Income and expenditure of children's homes 1955.

Tulot — Income

Yhteisten lastenkotien kannatus- ja hoitomaksut — Payments for support and treatment to children's homes owned jointly by several communes

TAULUJA—TABELLER

TABLES

1955

I. Huoltotoiminnan järjestys ja sosiaalilautakuntien alaiset laitokset vuonna 1955
Vårdverksamhetens organisation och socialnämnder underlydande anstalter år 1955

Lääni — Län	Huoltotoimintakuntia Vårdsamhället	Huoltotoimintakuntia, joissa oli — Vårdsamhället med										
		erityinen sosiaalilautakunta särskild socialnämnd			kunnalliskoteja kommunalhem						kunnallisia kodinhoitajia kommunala hemsystrar	lastenkoteja — barnhem
		jakamaton odelad	2-osastoinen 2-avdelningar	kalkkilaan inalles	niissä osasto med avdelning för			osuus yhteiseen kunnalliskotiin andelen i gemensamt kommunalhem	osueus sijoittaa toisen kunnan kunnalliskotin rätt att placera i annan kommuns kommunalhem	osuus työlaitokseen andelen i arbetsinrättning		
					muille sairaille sinessajuka	muille sairaille andra sjuk	muille sairaille andra sjuk				kuntien luku antal kommuner	kodinhoitajien luku antal hemsystrar
<i>Uudenmaan lääni — Nylands län</i>	46	26	17	40	5	26	2	3	46	38	152	10
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	12	4	7	11	1	7	—	1	12	12	106	3
Maalaiskunnat — Landskommuner	34	22	10	29	4	19	2	2	34	26	46	7
<i>Turun ja Porin lääni — Åbo och Björneborgs län</i>	117	88	21	72	12	37	28	16	111	71	109	11
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	9	2	6	9	4	6	—	—	9	9	31	5
Maalaiskunnat — Landskommuner	108	86	15	63	8	31	28	16	102	62	78	6
<i>Ahvenanmaan maakunta — Landskapet Åland</i>	16	14	—	1	—	—	14	—	5	5	6	—
Kaupunki — Stad	1	1	—	—	—	—	—	—	1	1	2	—
Maalaiskunnat — Landskommuner	15	13	—	1	—	—	14	—	4	4	4	—
<i>Hämeen lääni — Tavastehus län</i>	65	38	24	54	22	33	6	7	65	54	135	22
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	9	—	6	7	1	6	2	—	9	9	53	7
Maalaiskunnat — Landskommuner	56	38	18	47	21	27	4	1	56	45	82	15
<i>Kymen lääni — Kymmene län</i>	35	15	15	26	9	17	6	2	34	29	65	17
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	7	—	4	7	1	7	—	—	7	7	25	7
Maalaiskunnat — Landskommuner	28	15	11	19	8	10	6	2	27	22	40	10
<i>Mikkelin lääni — St Michels län</i>	33	21	12	29	15	20	—	2	33	26	54	7
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	4	—	4	3	1	2	—	1	4	4	9	2
Maalaiskunnat — Landskommuner	29	21	8	26	14	18	—	1	29	22	45	5
<i>Kuopion lääni — Kuopio län</i>	52	31	19	49	34	33	—	—	50	50	123	7
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	6	2	3	5	2	4	—	—	6	6	22	3
Maalaiskunnat — Landskommuner	46	29	16	44	32	29	—	—	44	44	101	4
<i>Vaasan lääni — Vasa län</i>	102	72	27	60	28	32	22	6	92	47	89	9
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	10	3	7	9	2	5	1	—	9	9	29	4
Maalaiskunnat — Landskommuner	92	69	20	51	26	27	21	6	83	38	60	5
<i>Oulun lääni — Uleåborgs län</i>	57	35	21	35	17	17	5	3	54	51	98	4
Kaupungit — Städer	3	—	2	3	3	2	—	—	3	3	12	1
Maalaiskunnat — Landskommuner	54	35	19	32	14	15	5	3	51	48	86	3
<i>Lapin lääni — Lapplands län</i>	24	17	6	13	2	5	4	—	19	22	61	4
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	3	1	1	3	—	2	—	—	3	3	15	2
Maalaiskunnat — Landskommuner	21	16	5	10	2	3	4	—	16	19	46	2
Koko maa — Hela landet	547	357	162	379	144	220	87	33	509	393	892	91
Kaupungit — Städer	35	9	17	34	11	24	—	—	34	34	240	20
Kauppalat — Köpingar	29	4	23	23	4	17	3	2	29	29	64	14
Maalaiskunnat — Landskommuner	483	344	122	322	129	179	84	31	446	330	588	57

¹⁾ Näistä 48 kahden tai useamman kunnan yhteisiä kunnalliskoteja. Lisäksi Rovaniemen kauppalassa sijaitseva Kolpeneen huoltolaitos, johon 22 kunnalla on osuus. — Härav 48 gemensamma kommunalhem för tvenne eller flere kommuner. Dessutom Kolpene vårdanstalt i Rovaniemi köping, i vilken 22 kommuner har andel.

²⁾ Vrt. ¹⁾ — Jfr. ¹⁾

II. Köyhäinhoidon avustustapaukset ja avunsaajat vuonna 1955
Fattigvårdens understödsfall och understödstagare år 1955

L ä ä n i — L ä n	Avustustapauksia — Understödsfall									Avunsaajia ja avustettujen perheiden perheenjäseniä			
	Kaikkiaan Hela antalet	Näistä — Därav							Yksinäisiä lapsia En- samma barn	Understödsstagare och familjemedlemmar i de understödda familjerna			
		yksinäisiä miehiä		yksinäisiä naisia		aviopareja		miehiä män		naisia kvinno	lapsia barn	yhteensä summa	
		ensamma män		ensamma kvinnor		gifta par							
ilman lapsia utan barn	huollettavana med barn	ilman lapsia utan barn	huollettavana med barn	ilman lapsia utan barn	huollettavana med barn	ilman lapsia utan barn	huollettavana med barn						
Uudenmaan lääni — Nylands län	22 556	4 577	47	10 524	2 086	2 506	2 816	—	9 946	17 932	12 040	39 918	
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar	14 759	3 029	33	7 185	1 456	1 622	1 434	—	6 118	11 697	6 824	24 639	
Maalaiskunnat — Landskommuner ..	7 797	1 548	14	3 339	630	884	1 382	—	3 828	6 235	5 216	15 279	
Turun ja Porin lääni — Åbo och Björneborgs län	18 911	3 897	67	8 117	1 912	1 779	3 132	7	8 875	14 940	13 225	37 040	
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar	6 656	1 264	14	3 025	684	632	1 037	—	2 947	5 378	4 093	12 418	
Maalaiskunnat — Landskommuner ...	12 255	2 633	53	5 092	1 228	1 147	2 095	7	5 928	9 562	9 132	24 622	
Ahvenanmaan maakunta — Landskapet Åland	356	95	3	131	43	36	47	1	181	257	211	649	
Kaupunki — Stad	80	15	1	29	14	4	17	—	37	64	64	165	
Maalaiskunnat — Landskommuner ...	276	80	2	102	29	32	30	1	144	193	147	484	
Hämeen lääni — Tavastehus län	18 448	3 699	82	7 278	1 781	2 095	3 506	7	9 382	14 660	14 172	38 214	
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar	7 660	1 345	47	3 192	667	950	1 459	—	3 801	6 268	5 320	15 389	
Maalaiskunnat — Landskommuner ...	10 788	2 354	35	4 086	1 114	1 145	2 047	7	5 581	8 392	8 852	22 825	
Kymen lääni — Kymmene län	9 351	2 079	24	3 721	817	1 044	1 663	3	4 810	7 245	6 441	18 496	
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar	4 170	805	10	1 652	376	512	814	1	2 141	3 354	2 875	8 370	
Maalaiskunnat — Landskommuner ...	5 181	1 274	14	2 069	441	532	849	2	2 669	3 891	3 566	10 126	
Mikkelin lääni — S:t Michels län	8 599	2 008	21	3 119	713	1 021	1 710	7	4 760	6 563	7 264	18 587	
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar	1 502	295	2	557	145	167	334	2	798	1 203	1 259	3 260	
Maalaiskunnat — Landskommuner ...	7 097	1 713	19	2 562	568	854	1 376	5	3 962	5 360	6 005	15 327	
Kuopion lääni — Kuopio län	17 919	3 731	85	5 683	1 526	2 283	4 597	14	10 696	14 089	19 173	43 958	
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar	3 146	590	18	1 100	254	378	804	2	1 790	2 536	2 527	6 853	
Maalaiskunnat — Landskommuner ...	14 773	3 141	67	4 583	1 272	1 905	3 793	12	8 906	11 553	16 646	37 105	
Vaasan lääni — Vasa län	18 363	4 030	91	6 431	1 745	1 864	4 195	7	10 180	14 235	18 106	42 521	
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar	4 602	842	17	1 839	449	560	891	4	2 310	3 739	3 603	9 652	
Maalaiskunnat — Landskommuner ...	13 761	3 188	74	4 592	1 296	1 304	3 304	3	7 870	10 496	14 503	32 869	
Oulun lääni — Uleåborgs län	13 179	2 901	93	3 641	1 229	1 366	3 945	4	8 305	10 181	17 411	35 897	
Kaupungit — Städer	2 479	541	13	789	227	273	636	—	1 463	1 925	2 376	5 764	
Maalaiskunnat — Landskommuner ...	10 700	2 360	80	2 852	1 002	1 093	3 309	4	6 842	8 256	15 035	30 133	
Lapin lääni — Lapplands län	5 598	1 455	57	1 202	611	521	1 752	—	3 785	4 086	7 945	15 816	
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar	1 691	448	11	423	196	185	428	—	1 072	1 232	1 638	3 942	
Maalaiskunnat — Landskommuner ...	3 907	1 007	46	779	415	336	1 324	—	2 713	2 854	6 307	11 874	
Koko maa — Hela landet	133 280	28 472	570	49 847	12 463	14 515	27 363	50	70 920	104 188	115 988	291 096	
Kaupungit — Städer	37 679	7 498	130	16 398	3 411	4 369	5 870	3	17 867	30 048	22 606	70 521	
Kauppalat — Köpingar	9 066	1 676	36	3 393	1 057	914	1 984	6	4 610	7 348	7 973	19 931	
Maalaiskunnat — Landskommuner ...	86 535	19 298	404	30 056	7 995	9 232	19 509	41	48 443	66 792	85 409	200 644	

III. Köyhäinhoidon eri avustusmuodot vuonna 1955 — Olika vårdformer av fattigvård år 1955

Lääni — Län	Laitoksissa olleet I anstalt intagna				Yksityis- hoidossa olleet Utackorderade			Vain kotiaavustusta saaneet Enbart i sina hem understödda				Kaikkiaan Inalles			
	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Lapsia Barn	Yhteensä Summa	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Yhteensä Summa	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Lapsia Barn	Yhteensä Summa	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Lapsia Barn	Yhteensä Summa
<i>Uudenmaan lääni — Nylands län</i>	4 574	7 882	801	13 257	28	63	91	3 798	5 718	—	9 516	8 400	13 663	801	22 864
Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar	2 867	5 356	447	8 670	3	2	5	2 456	3 852	—	6 308	5 326	9 210	447	14 983
Maalaiskunnat — Landskommuner	1 707	2 526	354	4 587	25	61	86	1 342	1 866	—	3 208	3 074	4 453	354	7 881
<i>Turun ja Porin lääni — Åbo och Björneborgs län</i>	3 973	5 935	869	10 777	82	133	215	3 434	4 848	6	8 288	7 489	10 916	875	19 280
Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar	1 228	1 954	307	3 489	—	—	—	1 352	1 935	—	3 287	2 580	3 889	307	6 776
Maalaiskunnat — Landskommuner	2 745	3 981	562	7 288	82	133	215	2 082	2 913	6	5 001	4 909	7 027	568	12 504
<i>Ahvenanmaan maakunta — Lands- kapet Åland</i>	84	93	8	185	3	8	11	66	96	—	162	153	197	8	358
Kaupunki — Stad	12	15	3	30	—	—	—	22	29	—	51	34	44	3	81
Maalaiskunnat — Landskommuner	72	78	5	155	3	8	11	44	67	—	111	119	153	5	277
<i>Hämeen lääni — Tavastehus län</i>	4 023	6 045	772	10 840	32	96	128	3 628	4 090	7	7 725	7 683	10 231	779	18 693
Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar	1 518	2 579	322	4 419	—	1	1	1 591	1 699	—	3 290	3 109	4 279	322	7 710
Maalaiskunnat — Landskommuner	2 505	3 466	450	6 421	32	95	127	2 037	2 391	7	4 435	4 574	5 952	457	10 983
<i>Kymen lääni — Kymmene län</i>	2 272	3 144	412	5 828	22	45	67	1 692	1 943	2	3 637	3 986	5 132	414	9 532
Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar	847	1 218	177	2 242	2	2	4	959	1 042	—	2 001	1 808	2 262	177	4 247
Maalaiskunnat — Landskommuner	1 425	1 926	235	3 586	20	43	63	733	901	2	1 636	2 178	2 870	237	5 285
<i>Mikkelin lääni — S:t Michels län</i> Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar	2 172	2 869	418	5 459	25	34	59	1 732	1 570	6	3 308	3 929	4 473	424	8 826
Maalaiskunnat — Landskommuner	328	458	76	862	—	1	1	321	362	2	685	649	821	78	1 548
Maalaiskunnat — Landskommuner	1 844	2 411	342	4 597	25	33	58	1 411	1 208	4	2 623	3 280	3 652	346	7 278
<i>Kuopion lääni — Kuopio län</i>	4 164	5 216	1 138	10 518	56	103	159	4 447	3 314	12	7 773	8 667	8 633	1 150	18 450
Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar	663	908	193	1 764	3	4	7	829	647	1	1 477	1 495	1 559	194	3 248
Maalaiskunnat — Landskommuner	3 501	4 308	945	8 754	53	99	152	3 618	2 667	11	6 296	7 172	7 074	956	15 202
<i>Vaasan lääni — Vasa län</i>	4 208	5 411	1 003	10 622	130	156	286	4 030	3 786	6	7 822	8 368	9 353	1 009	18 730
Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar	878	1 389	163	2 430	3	5	8	1 084	1 141	3	2 228	1 965	2 535	166	4 666
Maalaiskunnat — Landskommuner	3 330	4 022	840	8 192	127	151	278	2 946	2 645	3	5 594	6 403	6 818	843	14 064
<i>Oulun lääni — Uleåborgs län</i>	2 901	3 531	1 040	7 472	155	169	324	3 609	2 235	—	5 844	6 665	5 935	1 040	13 640
Kaupungit — Städer	473	685	158	1 316	—	—	—	774	474	—	1 248	1 247	1 159	158	2 564
Maalaiskunnat — Landskommuner	2 428	2 846	882	6 156	155	169	324	2 835	1 761	—	4 596	5 418	4 776	882	11 076
<i>Lapin lääni — Lapplands län</i>	1 277	1 200	597	3 074	64	56	120	1 689	912	—	2 601	3 030	2 168	597	5 795
Kaupungit ja kauppalat — Städer och köpingar	356	349	107	812	1	1	2	577	343	—	920	934	693	107	1 734
Maalaiskunnat — Landskommuner	921	851	490	2 262	63	55	118	1 112	569	—	1 681	2 096	1 475	490	4 061
Koko maa — Hela landet	29 648	41 326	7 058	78 032	597	863	1 460	28 125	28 512	39 566	67 676	58 370	70 701	7 097	136 168
Kaupungit — Städer	7 531	12 381	1 388	21 300	7	11	18	7 886	9 104	3	16 993	15 424	21 496	1 391	38 311
Kauppalat — Köpingar	1 639	2 530	565	4 734	5	5	10	2 079	2 420	3	4 502	3 723	4 955	568	9 246
Maalaiskunnat — Landskommuner	20 478	26 415	5 105	51 998	585	847	1 432	18 160	16 988	33	35 181	39 223	44 250	5 138	88 611

IV. Lastensuojelulapset vuonna 1955 — Barnskydds barnen år 1955

L ä n i — L ä n	Varoitus- ja suojeluväntötapaukset Varnings- och skyddsövervakningsfall				Huostaanotetut lapset — Omhändertagna barn										
	Turvattomat Värnlösa	Suojelukasvatusta tarvitsevat Barn i behov av skyddsoppfostran			Turvattomat — Värnlösa					Suojelukasvatusta tarvitsevat Barn i behov av skydds- oppfostran					Kaikkiaan huostaan- otettuja Inalles omhändertagna
		Varoitettuja Varnade	Suojeluvalvonnan alaisia — Under skyddsövervakning	Yhteensä Summa	Poikia Gossar	Tyttöjä Flickor	Yhteensä Summa	Näistä — Därv		Poikia Gossar	Tyttöjä Flickor	Yhteensä Summa	Näistä — Därv		
								laitoksissa oleita i anstalt intagna	yksityishoi- dossa oleita utackorderade				laitoksissa oleita i anstalt intagna	yksityishoi- dossa oleita utackorderade	
<i>Uudenmaan l. — Nylands l. . . . .</i>	149	547	117	664	1 967	1 768	3 735	2 128	1 607	302	97	399	374	25	4 134
Kaupungit — Städer ¹⁾	148	534	113	647	1 512	1 369	2 881	1 695	1 186	273	84	357	333	24	3 238
Maalaiskunnat — Landskom- muner	1	13	4	17	455	399	854	433	421	29	13	42	41	1	896
<i>Turun ja Porin lääni — Abo och Björneborgs län . . . . .</i>	19	201	105	306	1 023	879	1 902	803	1 099	188	42	230	220	10	2 132
Kaupungit — Städer ¹⁾	11	183	92	275	443	370	813	558	255	118	24	142	139	3	955
Maalaiskunnat — Landskom- muner	8	18	13	31	580	509	1 089	245	844	70	18	88	81	7	1 177
<i>Ahvenanmaan maakunta — Landskapet Åland . . . . .</i>	—	—	—	—	27	10	37	16	21	—	—	—	—	—	37
Kaupunki — Stad	—	—	—	—	12	6	18	13	5	—	—	—	—	—	18
Maalaiskunnat — Landskom- muner	—	—	—	—	15	4	19	3	16	—	—	—	—	—	19
<i>Hämeen l. — Tavastehus l. . . . .</i>	54	271	112	383	1 242	969	2 211	1 100	1 111	167	41	208	197	11	2 419
Kaupungit — Städer ¹⁾	21	235	97	332	620	477	1 097	698	399	122	33	155	146	9	1 252
Maalaiskunnat — Landskom- muner	33	36	15	51	622	492	1 114	402	712	45	8	53	51	2	1 167
<i>Kymen l. — Kymmene l. . . . .</i>	14	144	44	188	512	413	925	609	316	87	21	108	101	7	1 033
Kaupungit — Städer ¹⁾	14	112	35	147	252	214	466	327	139	61	13	74	70	4	540
Maalaiskunnat — Landskom- muner	—	32	9	41	260	199	459	282	177	26	8	34	31	3	493
<i>Mikkelin lääni — S:t Michels län</i>	3	29	32	61	479	385	864	312	552	51	11	62	56	6	926
Kaupungit — Städer ¹⁾	—	15	26	41	93	76	169	93	76	22	2	24	22	2	193
Maalaiskunnat — Landskom- muner	3	14	6	20	386	309	695	219	476	29	9	38	34	4	733
<i>Kuopion lääni — Kuopio län</i>	34	60	35	95	927	802	1 729	417	1 312	140	34	174	159	15	1 903
Kaupungit — Städer ¹⁾	8	37	15	52	167	132	299	161	138	54	15	69	66	3	368
Maalaiskunnat — Landskom- muner	26	23	20	43	760	670	1 430	256	1 174	86	19	105	93	12	1 535
<i>Vaasan lääni — Vasa län . . . . .</i>	31	129	58	187	806	669	1 475	533	942	88	23	111	106	5	1 586
Kaupungit — Städer ¹⁾	15	100	21	121	280	205	485	307	178	41	8	49	45	4	534
Maalaiskunnat — Landskom- muner	16	29	37	66	526	464	990	226	764	47	15	62	61	1	1 052
<i>Oulun lääni — Uleåborgs län . . . . .</i>	3	84	21	105	708	566	1 274	347	927	63	27	90	81	9	1 364
Kaupungit — Städer	3	56	17	73	125	88	213	98	115	21	6	27	27	—	240
Maalaiskunnat — Landskom- muner	—	28	4	32	583	478	1 061	249	812	42	21	63	54	9	1 124
<i>Lapin lääni — Lapplands län</i>	3	31	4	35	370	326	696	365	331	40	15	55	51	4	751
Kaupungit — Städer ¹⁾	1	21	4	25	89	78	167	100	67	22	11	33	29	4	200
Maalaiskunnat — Landskom- muner	2	10	—	10	281	248	529	265	264	18	4	22	22	—	551
Koko maa — Hela landet	310	1 496	528	2 024	8 061	6 787	14 848	6 630	8 218	1 126	311	1 437	1 345	92	16 285
Kaupungit — Städer	201	1 204	388	1 592	3 096	2 607	5 703	3 520	2 183	635	172	807	757	50	6 510
Kauppalat — Köpingar	20	89	32	121	497	408	905	530	375	99	24	123	120	3	1 028
Maalaiskunnat — Landskom- muner	89	203	108	311	4 468	3 772	8 240	2 580	5 660	392	115	507	468	39	8 747

¹⁾ Kaupungit ja kauppalat. — Städer och köpingar.

V. Sosiaalilautakuntien alaisissa laitoksissa olleet ryhmitettyinä laitosten mukaan v. 1955
I socialnämnder underlydande anstalter intagna, grupperade efter anstalter år 1955

Lääni—Län.	Kunnalliskodit — Kommunalhem						Lastenkodit — Barnhem ¹⁾						
	Köyhäinhoito — Fattigvård					Lastensuojelu Barnskydd		Köyhäin- hoito Fattigvård			Lastensuojelu Barnskydd		
	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Lapsia Barn	Yhteensä Summa		Lapsia Barn	Hoitopäiviä Vård dagar	Lapsia Barn	Hoitopäiviä Vård dagar	Lapsia Barn	Hoitopäiviä Vård dagar	Lapsia Barn	Hoitopäiviä Vård dagar
				Hoidok- keja Interner	Hoitopäiviä Vård dagar								
<i>Uudenmaan lääni — Nylands län</i>	1 443	3 112	20	4 575	1 061 224	5	889	47	5 189	1 674	260 085		
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	688	1 730	8	2 426	562 451	—	—	20	2 209	1 361	187 433		
Maalaiskunnat — Landskommuner	755	1 382	12	2 149	498 773	5	889	27	2 980	313	72 652		
<i>Turun ja Porin lääni — Åbo och Björne- borgs län</i>	1 600	3 091	58	4 749	1 160 599	30	5 930	30	1 373	638	147 364		
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	550	1 051	12	1 613	380 328	4	941	16	513	514	112 773		
Maalaiskunnat — Landskommuner	1 050	2 040	46	3 136	780 271	26	4 989	14	860	124	34 591		
<i>Ahvenanmaan maakunta — Landskapet Åland</i>	18	26	—	44	12 006	—	—	—	—	—	—		
Kaupunki — Stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Maalaiskunnat — Landskommuner	18	26	—	44	12 006	—	—	—	—	—	—		
<i>Hämeen lääni — Tavastehus län</i>	1 927	3 203	25	5 155	1 142 371	15	2 151	35	1 673	891	195 571		
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	537	1 116	1	1 654	326 179	2	43	15	496	579	120 266		
Maalaiskunnat — Landskommuner	1 390	2 087	24	3 501	816 192	13	2 108	20	1 177	312	75 305		
<i>Kymen lääni — Kymmene län</i>	1 032	1 623	14	2 669	613 847	9	835	25	1 637	501	120 290		
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	412	653	7	1 072	241 970	6	71	19	577	285	60 810		
Maalaiskunnat — Landskommuner	620	970	7	1 597	371 877	3	764	6	1 060	216	59 480		
<i>Mikkelin lääni — S:t Michels län</i>	1 135	1 713	20	2 868	720 731	11	2 290	9	751	168	44 369		
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	73	151	1	225	63 223	1	73	—	—	58	13 928		
Maalaiskunnat — Landskommuner	1 062	1 562	19	2 643	657 508	10	2 217	9	751	110	30 441		
<i>Kuopion lääni — Kuopio län</i>	2 207	2 835	87	5 129	1 166 847	46	6 617	12	696	234	50 453		
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	257	343	—	600	142 195	3	435	12	696	129	25 173		
Maalaiskunnat — Landskommuner	1 950	2 492	87	4 529	1 024 652	43	6 182	—	—	105	25 280		
<i>Vaasan lääni — Vasa län</i>	1 962	2 853	36	4 851	1 121 009	22	2 879	58	5 577	386	81 454		
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	373	680	1	1 054	232 489	3	891	30	2 288	253	49 196		
Maalaiskunnat — Landskommuner	1 589	2 173	35	3 797	888 520	19	1 988	28	3 289	133	32 258		
<i>Oulun lääni — Uleåborgs län</i>	1 419	1 685	51	3 155	717 562	33	5 400	23	1 195	163	32 347		
Kaupungit — Städer	184	311	3	498	121 298	1	365	5	561	40	5 750		
Maalaiskunnat — Landskommuner	1 235	1 374	48	2 657	596 264	32	5 035	18	634	123	26 597		
<i>Lapin lääni — Lapplands län</i>	497	497	8	1 002	252 895	13	3 871	11	1 406	160	34 250		
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	186	203	6	395	99 641	7	2 102	5	417	87	17 109		
Maalaiskunnat — Landskommuner	311	294	2	607	153 254	6	1 769	6	989	73	17 141		
Koko maa — Hela landet	13 240	20 638	319	34 197	7 969 091	184	30 862	250	19 497	4 815	966 183		
Kaupungit — Städer	2 497	5 007	14	7 518	1 705 169	7	1 510	32	1 480	2 859	487 830		
Kauppalat — Köpingar	763	1 231	25	2 019	464 605	20	3 411	90	6 277	447	104 608		
Maalaiskunnat — Landskommuner	9 980	14 400	280	24 660	5 799 317	157	25 941	128	11 740	1 509	373 745		

¹⁾ Tähän sisältyvät myös kunnalliset koulukodit — Här ingår även de kommunala skolhemmen.

VI. Huoltotoiminnan menot vuonna 1955 —

Lääni — Län	Hallinto Förvaltning	Köyhäinhuolto —					
		Kunnalliskodit ja muut sosiaalilautakuntien alaiset köyhäinhuoltotoimet Kommunalhem och övriga socialämnder underlydande fattigvårdsanstalter	Muu laitoshuolto — Övrig anstaltsvård i				
			alastiivallisi- y. m. sellaisissa koulussa ja laitoksissa abnorm- o. a. dyl. skolor och -anstalter	mielisairaaloissa sinnessjukkhus	keuhkotauti- parantoloissa lungsoetsanatorier	muissa sairaaloissa övriga sjukhus	työlaitoksissa arbetsnätningar
1 000 markkaa							
<i>Uudenmaan lääni — Nylands län</i>	242 318	677 169	6 143	211 956	22 247	53 878	314
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	198 451	477 971	3 809	148 472	12 699	35 086	141
Maalaiskunnat — Landskommuner	43 867	199 198	2 334	63 484	9 548	18 792	173
<i>Turun ja Porin lääni — Åbo och Björne- borgs län</i>	120 350	415 616	2 541	161 361	20 724	31 791	744
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	62 703	131 614	346	62 984	7 316	9 842	205
Maalaiskunnat — Landskommuner	57 647	284 002	2 195	98 377	13 408	21 949	539
<i>Ahvenanmaan maakunta — Landskapet Åland</i>	1 914	4 293	—	6 977	537	595	—
Kaupunki — Stad	717	—	—	1 002	106	343	—
Maalaiskunnat — Landskommuner	1 197	4 293	—	5 975	431	252	—
<i>Hämeen lääni — Tavastehus län</i>	116 268	478 100	4 711	140 537	21 020	44 090	784
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	67 897	176 555	1 363	77 059	7 817	21 857	472
Maalaiskunnat — Landskommuner	48 371	301 545	3 348	63 478	13 203	22 233	312
<i>Kymen lääni — Kymmene län</i>	59 195	247 571	4 481	95 769	5 744	22 874	1 529
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	33 553	103 141	2 811	28 756	2 242	8 766	850
Maalaiskunnat — Landskommuner	25 642	144 430	1 670	67 013	3 502	14 108	679
<i>Mikkelin lääni — S:t Michels län</i>	47 631	225 953	2 873	40 827	6 846	20 745	1 208
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	15 948	25 832	635	8 932	1 938	4 482	594
Maalaiskunnat — Landskommuner	31 683	200 121	2 238	31 895	4 908	16 263	614
<i>Kuopion lääni — Kuopio län</i>	84 731	421 277	5 178	67 030	12 326	42 095	1 718
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	23 853	84 929	704	13 214	1 625	11 076	931
Maalaiskunnat — Landskommuner	60 878	336 348	4 474	53 816	10 701	31 019	787
<i>Vaasan lääni — Vasa län</i>	91 446	432 785	2 246	107 442	33 882	38 417	3 336
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	32 206	118 888	90	30 994	6 342	8 158	1 210
Maalaiskunnat — Landskommuner	59 240	313 897	2 156	76 448	27 540	30 259	2 126
<i>Oulun lääni — Uleåborgs län</i>	58 095	265 131	2 655	50 062	19 023	35 148	343
Kaupungit — Städer	14 108	55 225	252	15 446	3 644	6 558	1
Maalaiskunnat — Landskommuner	43 987	209 906	2 403	34 616	15 379	28 590	342
<i>Lapin lääni — Lapplands län</i>	35 445	134 375	819	27 142	16 607	20 983	905
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	11 489	35 535	18	12 132	6 366	7 478	298
Maalaiskunnat — Landskommuner	23 956	98 840	801	15 010	10 241	13 505	607
Koko maa — Hela landet	857 393	3 302 270	31 647	909 103	158 956	310 616	10 881
Kaupungit — Städer	397 478	1 024 697	6 942	343 920	40 437	87 632	2 988
Kauppalat — Köpingar	63 447	184 993	3 086	55 071	9 658	26 014	1 714
Maalaiskunnat — Landskommuner	396 468	2 092 580	21 619	510 112	108 861	196 970	6 179

Vårdverksamhetens utgifter år 1955

Fattigvård

Fattigvård		Muu köyhäinhoito ja huolto Övrig fattigvård och omvårdnad					Avrustket köyhäinhoitoa harjoittaville yhdistyksille Undersköt åt fattigvård utövande föreningar	Yhteensä köyhäinlaitosten Summa fattigvårdens utgifter
vieraan kunnan kunnalliskodissa främmande kommunens kommunalhem	muisa huoltolaitoksissa andra vårdanstalter	Yksitysholto Utackordering	Kotilavustus Hemunderstöd	Korvaukset muille kunnille Ersättning till andra kommuner	Kannatusmaksut yhteiseen työlaikokseen Understödsavgifter till gemensam arbetsinrättning	Muut köyhäinholto- menot Övriga utgifter för fattigvård		
6 486	33 913	3 430	398 680	100 064	10 844	96 495	21 259	1 647 878
4 725	36 833	350	291 012	56 721	4 575	90 591	21 251	1 184 236
1 761	2 080	3 080	107 668	43 343	6 269	5 904	8	463 642
11 104	5 033	9 438	251 860	74 687	21 309	12 675	209	1 019 092
441	3 630	—	123 403	24 981	7 198	3 530	190	375 680
10 663	1 403	9 438	128 457	49 706	14 111	9 145	19	643 412
81	1 787	728	4 850	952	350	238	33	21 421
81	1 679	—	1 880	374	100	34	33	5 632
—	108	728	2 970	578	250	204	—	15 789
12 194	3 920	4 665	253 347	69 190	16 883	34 332	865	1 084 688
2 957	1 871	30	134 657	26 939	8 720	26 320	865	487 482
9 237	2 049	4 635	118 690	42 251	8 163	8 062	—	597 206
9 550	2 429	2 258	106 714	31 491	5 457	6 950	2 375	545 192
4 080	1 778	136	62 362	12 847	1 948	3 177	2 375	235 269
5 470	651	2 122	44 352	18 644	3 509	3 773	—	309 923
9 562	2 659	2 398	78 226	27 099	2 964	6 560	366	428 286
4 119	1 646	109	19 826	6 597	659	1 309	366	77 044
5 443	1 013	2 289	58 400	20 502	2 305	5 251	—	351 242
4 238	2 887	5 532	180 611	48 403	5 856	16 399	4 490	818 040
782	695	223	40 008	10 893	1 316	2 327	4 490	173 213
3 456	2 192	5 309	140 603	37 510	4 540	14 072	—	644 827
15 598	3 703	14 350	198 265	47 004	12 285	17 374	140	926 827
606	588	355	65 628	11 069	3 520	2 153	130	249 731
14 992	3 115	13 995	132 637	35 935	8 765	15 221	10	677 096
15 115	5 041	14 133	153 722	39 971	7 028	16 398	—	623 770
328	1 055	—	35 934	8 409	1 009	711	—	128 572
14 787	3 986	14 133	117 788	31 562	6 019	15 687	—	495 198
7 639	1 122	8 037	90 007	17 455	2 819	9 339	180	337 429
1 768	—	108	34 897	7 789	900	1 132	180	108 601
5 871	1 122	7 929	55 110	9 666	1 919	8 207	—	228 828
91 567	67 494	64 969	1 716 282	456 316	85 795	216 810	29 917	7 452 623
9 263	48 330	864	664 531	130 812	22 906	124 236	29 845	2 537 403
10 624	1 445	447	145 076	35 807	7 039	7 048	35	488 057
71 680	17 719	63 658	906 675	289 697	55 850	85 526	37	4 427 163

— 1000 mark

Jatkoa.

Lääni—Län	Lastensuojelu —							
	Lastenkodit ja muut sosiaalilaitokuntien alaiset lastensuojelulaitokset Barnhem och övriga socialnämnder underlydande barnskyddsanstalter	Muu laitosholto — Övrig anstaltsvård i						
		aistivallis- y. m. seleisissa kouluissa ja laitoksissa abnorm- o. a. dyl. skolor och -anstalter	mielisairaaloissa sinnessujukhus	keuhkotauti- parantoloissa lungsofssanatorier	muisa sairaaloissa övriga sjukhus	vieraan kunnan koulu- ja lastenkodissa främmande kommuns skol- och barnhem	valtion koulukodeissa statens skolhem	muisa huoltolaitoksissa andra vårdanstalter
1 000 markkaa								
<i>Uudenmaan lääni — Nylands län</i>	607 537	9 257	257	12 685	2 025	3 217	6 663	60 126
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	572 393	6 887	—	10 861	575	2 565	5 801	52 698
Maalaiskunnat — Landskommuner	35 194	2 370	257	1 824	1 450	652	862	7 428
<i>Turun ja Porin lääni — Åbo och Björne- borgs län</i>	204 838	2 502	1 119	424	1 289	1 733	2 031	15 051
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	187 239	1 018	568	8	585	151	810	9 021
Maalaiskunnat — Landskommuner	17 599	1 484	551	416	704	1 582	1 221	6 030
<i>Ahvenanmaan maakunta — Landskapet Åland</i>	—	—	5	—	—	—	36	891
Kaupunki — Stad	—	—	5	—	—	—	—	807
Maalaiskunnat — Landskommuner	—	—	—	—	—	—	36	84
<i>Hämeen lääni — Tavastehus län</i>	274 632	7 590	2 135	475	1 623	2 745	2 905	7 817
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	236 724	3 566	1 365	166	1 098	1 348	1 900	6 560
Maalaiskunnat — Landskommuner	37 908	4 024	770	309	525	1 397	1 005	1 257
<i>Kymen lääni — Kymmene län</i>	110 381	4 189	367	188	576	4 115	2 138	4 640
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	77 486	2 067	229	116	190	731	1 655	2 795
Maalaiskunnat — Landskommuner	32 895	2 122	138	72	386	3 384	483	1 845
<i>Mikkelin lääni — S:t Michels län</i>	41 350	4 420	721	378	415	406	943	8 585
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	26 205	1 131	—	146	116	—	291	3 514
Maalaiskunnat — Landskommuner	15 145	3 289	721	232	299	406	652	5 071
<i>Kuopion lääni — Kuopio län</i>	64 107	5 677	796	657	1 239	812	2 627	8 516
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	48 614	1 772	62	121	638	—	1 118	2 190
Maalaiskunnat — Landskommuner	15 493	3 905	734	536	601	812	1 509	6 326
<i>Vaasan lääni — Vasa län</i>	152 194	3 788	1 726	386	912	1 155	1 580	6 626
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	133 709	1 749	1 051	176	507	259	624	3 588
Maalaiskunnat — Landskommuner	18 485	2 039	675	210	405	896	956	3 038
<i>Oulun lääni — Uleåborgs län</i>	28 458	4 110	987	779	605	64	1 084	9 708
Kaupungit — Städer	15 333	1 285	139	11	69	—	399	4 543
Maalaiskunnat — Landskommuner	13 125	2 825	848	768	536	64	685	5 165
<i>Lapin lääni — Lapplands län</i>	31 223	3 347	245	140	571	367	431	16 913
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	20 750	1 580	111	—	49	35	268	1 013
Maalaiskunnat — Landskommuner	10 473	1 767	134	140	522	332	163	15 900
Koko maa — Hela landet	1 514 770	44 880	8 358	16 112	9 255	14 614	20 438	138 873
Kaupungit — Städer	1 189 754	17 683	3 244	11 544	3 418	3 896	11 168	80 463
Kauppalat — Köpingar	128 699	3 372	286	61	409	1 193	1 698	6 266
Maalaiskunnat — Landskommuner	196 317	23 825	4 828	4 507	5 428	9 525	7 572	52 144

Barnskydd				Avstnket lastensuojelu harjoitaville yhdistyksille Uudistetud at barnavård utövande föreningar	Yhteensä lastensuojelumenoja Summa barnskyddsutgifter	Irtolaishuolto Lösdrivavård	Alkoholihuolto Alkoholivård	Kalkkiaan huoltomenoja Inalles värdutgifter
Muu lastensuojelu — Övrigt barnskydd								
Yksityishuolto Utackordering	Korvaukset muille kunnille Ersättning till andra kommuner	Ammattiopetus Yrkesutbildning	Muut lastensuojelu- menot Övriga utgifter för barnskydd					
63 030	43 986	634	9 171	38 365	857 003	6 249	15 492	2 768 940
45 951	31 259	160	8 643	35 304	773 097	5 934	14 899	2 176 617
17 079	12 727	474	528	3 061	83 906	315	593	592 323
37 236	15 877	1 626	9 791	14 908	308 425	955	2 357	1 451 179
11 098	4 531	770	8 942	14 857	239 598	851	1 808	680 640
26 138	11 346	856	849	51	68 827	104	549	770 539
1 012	226	—	2	192	2 364	4	—	25 703
200	—	—	2	182	1 196	—	—	7 545
812	226	—	—	10	1 168	4	—	18 158
43 102	19 038	7 411	22 556	33 505	425 534	1 632	2 887	1 631 009
17 712	7 241	4 871	21 554	30 384	334 489	1 309	1 963	893 140
25 390	11 797	2 540	1 002	3 121	91 045	323	924	737 869
11 883	5 974	913	2 021	8 720	156 105	915	1 916	763 323
6 790	2 654	493	1 568	8 366	105 140	828	1 630	376 420
5 093	3 320	420	453	354	50 965	87	286	386 903
14 530	5 386	796	1 285	2 255	81 470	318	1 030	558 735
2 422	1 629	251	469	1 914	38 088	210	540	131 830
12 108	3 757	545	816	341	43 382	108	490	426 905
35 505	9 386	1 700	4 716	2 004	137 742	761	1 461	1 042 735
4 766	2 356	1 087	3 314	1 349	67 387	492	586	265 531
30 739	7 030	613	1 402	655	70 355	269	875	777 204
24 352	6 410	1 368	1 516	4 521	206 534	334	2 986	1 228 127
5 297	2 195	462	284	4 288	154 189	258	2 121	438 505
19 055	4 215	906	1 232	233	52 345	76	865	789 622
25 007	6 160	142	1 376	10 673	89 153	911	1 066	772 995
3 863	519	41	74	9 969	36 245	559	734	180 218
21 144	5 641	101	1 302	704	52 908	352	332	592 777
11 841	3 181	541	1 378	4 945	75 123	289	939	449 225
2 494	1 169	—	236	2 942	30 647	252	650	151 639
9 347	2 012	541	1 142	2 003	44 476	37	289	297 586
267 498	115 624	15 131	53 812	120 088	2 339 453	12 368	30 134	10 691 971
85 470	46 874	6 725	42 268	101 862	1 604 369	9 869	21 769	4 570 888
15 123	6 679	1 410	2 818	7 693	175 707	824	3 162	731 197
166 905	62 071	6 996	8 726	10 533	559 377	1 675	5 203	5 389 886

— 1000 mark

VII. Huoltotoiminnan tulot vuonna 1955 —

Lääni—Län	Huoltotoiminnan yleisulot Vårdverksamhetens allmänna inkomster	Köyhäinhoito — Fattigvård								
		Perunkirjoitusmaksut Bouppteckningsprocenter	Korvaukset — Ersättning av					Kunnalliskodit ja muut sosiaalilautakuntien alaiset köyhäinhoitotulokset Kommunalhem och övriga socialnämnder underlydande fattigvårdsanstalter	Lahjoitukset ja rahastojen korot Donationer och räntor av donationsfonder	Muut tulot Övriga inkomster
			valtiolta köyhäinhoitolain nojalla staten enligt fattigvårds- lagen	valtiolta sotavirtolalaisista staten för de krigsörflyttade	muilta kunnilta andra kommuner	yksityisiltä enskilda personer	Köyhäinhuolto			
										1000 markkaa
<i>Uudenmaan l. — Nylands l. . .</i>	96	5 426	58 241	36 101	108 492	255 387	56 626	191	85 500	
Kaupungit — Städer ¹⁾	2	3 724	50 787	6 122	57 426	184 110	41 523	71	85 263	
Maalaiskunnat — Landskom- muner	94	1 702	7 454	29 979	51 066	71 277	15 103	120	237	
<i>Turun ja Porin lääni — Åbo och Björneborgs län . . . . .</i>	115	4 164	7 901	49 127	83 036	183 873	30 919	752	1 742	
Kaupungit — Städer ¹⁾	18	1 369	2 841	11 223	27 079	67 710	9 143	10	1 602	
Maalaiskunnat — Landskom- muner	97	2 795	5 060	37 904	55 957	116 163	21 776	742	140	
<i>Ahvenanmaan maakunta — Landskapet Åland . . . . .</i>	60	148	996	—	1 031	3 823	—	—	15	
Kaupunki — Stad	60	66	229	—	456	915	—	—	11	
Maalaiskunnat — Landskom- muner	—	82	767	—	575	2 908	—	—	4	
<i>Hämeen l. — Tavastehus l. . . . .</i>	334	3 123	17 962	43 727	89 648	188 790	65 188	52	11 171	
Kaupungit — Städer ¹⁾	166	1 211	11 691	10 901	32 391	82 185	17 363	—	10 907	
Maalaiskunnat — Landskom- muner	168	1 912	6 271	32 826	57 257	106 605	47 825	52	264	
<i>Kymen l. — Kymmene l. . . . .</i>	141	1 555	5 505	52 766	41 077	102 554	25 969	2	512	
Kaupungit — Städer ¹⁾	52	491	2 851	6 776	19 114	48 405	6 149	2	512	
Maalaiskunnat — Landskom- muner	89	1 064	2 654	45 990	21 963	54 149	19 820	—	—	
<i>Mikkelin lääni — St Michels län</i>	439	1 238	6 630	13 592	35 521	86 062	46 211	156	485	
Kaupungit — Städer ¹⁾	58	248	1 262	1 630	4 738	12 853	1 950	126	293	
Maalaiskunnat — Landskom- muner	381	990	5 368	11 962	30 783	73 209	44 261	30	192	
<i>Kuopion lääni — Kuopio län . .</i>	476	1 676	5 150	25 874	45 688	131 365	75 187	36	716	
Kaupungit — Städer ¹⁾	91	417	1 666	4 111	9 448	22 791	20 573	—	517	
Maalaiskunnat — Landskom- muner	385	1 259	3 484	21 763	36 240	108 574	54 614	36	199	
<i>Vaasan lääni — Vasa län . . . .</i>	291	2 657	8 929	29 798	62 852	152 909	59 291	50	812	
Kaupungit — Städer ¹⁾	143	680	2 045	7 135	15 772	45 209	12 334	49	778	
Maalaiskunnat — Landskom- muner	148	1 977	6 884	22 663	47 080	107 700	46 957	1	34	
<i>Oulun lääni — Uleåborgs län . .</i>	1 350	961	5 599	12 644	53 002	83 407	45 455	2	347	
Kaupungit — Städer	3	196	1 390	5 606	9 954	17 008	11 836	2	319	
Maalaiskunnat — Landskom- muner	1 347	765	4 209	7 038	43 048	66 399	33 619	—	28	
<i>Lapin lääni — Lapplands län . .</i>	108	422	2 211	4 941	20 552	47 221	12 281	2	30	
Kaupungit — Städer ¹⁾	33	90	1 559	585	7 137	10 419	2 797	2	28	
Maalaiskunnat — Landskom- muner	75	332	652	4 356	13 415	36 802	9 484	—	2	
Koko maa — Hela landet	3 410	21 370	119 124	268 570	540 899	1 235 391	417 127	1 243	101 330	
Kaupungit — Städer	583	7 120	71 338	41 702	137 106	412 854	109 619	262	99 134	
Kauppalat — Köpingar	43	1 372	4 983	12 387	46 409	78 751	14 049	—	1 096	
Maalaiskunnat — Landskom- muner	2 784	12 878	42 803	214 481	357 384	743 786	293 459	981	1 100	

¹⁾ Kaupungit ja kauppalat. — Städer och köpingar.

Vårdverksamhetens inkomster år 1955

Lastensuojelu — Barnskydd										
Korvaukset — Ersättning av				Lastenkodit ja muut sosiaalilautakuntien alaiset lastensuojelulaitokset Barnhem- och övriga socialnämnder underlydande barnskyddsanstalter	Lahjoitukset ja rahastojen korot Donationer och räntor av donationsfonder	Munt tulot Övriga inkomster	Lapsisäät Barnbidrag	Irtolais- ja alkoholistimako Lösdrivar- och alkoholistvård	Kuntien huoltotoimintaan käytämät varat Av kommunerna används medel för vårdverksamheten	Yhteensä Summa
valtiolta köyhäinhoitolain nojalla staten enligt fattigvårdslagen	valtiolta sotasilirtolaisista staten för de krigsflyttade	muilla kunnilla andra kommuner	yksityisiltä enskilda personer							
8 213	1 336	35 060	53 805	188 406	2 874	138	4 829	2 762	1 865 457	2 768 940
8 129	405	21 793	49 096	184 324	2 837	30	926	2 736	1 477 313	2 176 617
84	931	13 267	4 709	4 082	37	108	3 903	26	388 144	592 323
755	2 233	19 413	13 062	63 745	—	2 191	11 560	307	976 234	1 451 179
385	41	4 661	7 783	60 620	—	2 177	6 894	191	476 893	680 640
370	2 192	14 752	5 279	3 125	—	14	4 666	116	499 391	770 539
127	—	282	117	—	—	—	154	—	18 950	25 703
—	—	98	75	—	—	—	—	—	5 635	7 545
127	—	184	42	—	—	—	154	—	13 315	18 158
2 600	3 391	27 008	19 204	64 232	—	1 405	13 549	466	1 079 159	1 631 009
2 296	957	8 434	12 264	59 173	—	1 365	7 389	423	634 024	893 140
304	2 434	18 574	6 940	5 059	—	40	6 160	43	445 135	737 869
511	2 789	14 594	6 912	26 399	—	64	7 245	480	474 248	763 323
228	1 043	7 210	4 127	19 485	—	29	3 654	461	255 831	376 420
283	1 746	7 384	2 785	6 914	—	35	3 591	19	218 417	386 903
854	1 261	6 260	5 887	10 376	1	87	4 585	162	338 928	558 735
472	579	963	2 001	7 852	1	18	1 146	138	95 502	131 830
382	682	5 297	3 886	2 524	—	69	3 439	24	243 426	426 905
344	717	10 213	10 163	20 626	25	37	6 893	388	707 161	1 042 735
183	118	1 815	3 872	17 204	25	2	2 481	327	179 890	265 531
161	599	8 398	6 291	3 422	—	35	4 412	61	527 271	777 204
341	892	8 457	6 421	42 492	—	252	6 489	138	845 056	1 228 127
290	450	3 183	3 385	38 948	—	—	2 235	53	305 816	438 505
51	442	5 274	3 036	3 544	—	252	4 254	85	539 240	789 622
347	347	6 018	5 953	5 677	—	9	5 368	292	546 217	772 995
225	—	707	1 637	4 382	—	—	1 206	220	125 527	180 218
122	347	5 311	4 316	1 295	—	9	4 162	72	420 690	592 777
297	537	1 257	4 899	6 597	—	43	5 315	149	342 363	449 225
136	—	440	2 329	3 852	—	11	925	143	121 153	151 639
161	537	817	2 570	2 745	—	32	4 390	6	221 210	297 586
14 389	13 503	128 562	126 423	428 550	2 900	4 226	65 987	5 144	7 193 823	10 691 971
11 762	1 469	36 943	77 113	360 352	2 863	3 516	21 352	4 549	3 171 251	4 570 888
582	2 124	12 361	9 456	35 488	—	116	5 504	143	506 333	731 197
2 045	9 910	79 258	39 854	32 710	37	594	39 131	452	3 516 239	5 389 886

— 1000 mark

VIII. Kunnalliskotien menot ja tulot vuonna 1955 —

Lääni—Län	Menot — Utgifter										
	Palkkaukset Avlöningar	Työnantajen lapslääs- k.e.- ja tapaturmavak- maksut	Arbetsgivarens barn- bidrags-, f.p.- och olycks- fallsförs. premier	Ravinto Kosthållning	Vaateus Beklädnad	Sairaanhoidto ja lääkkeet	Sjukvård och läkemedel	Muut vuotuiskestään- nukset hoidoksesta Övriga årsutgifter för internerna	Rekonnusten kunnossapito	Underhåll av byggnader	Kaluston ja irtaimiston lisähankinta ja korjaus Komplettering och reparation av inven- tarier och lösöre
1000 markkaa											
<i>Uudenmaan lääni — Nylands län</i>	299 459	14 168	122 639	14 121	14 692	25 469	15 331	44 703	81 279		
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	219 886	10 141	74 832	9 385	8 871	21 185	3 635	38 130	52 911		
Maalaiskunnat — Landskommuner	79 573	4 027	47 807	4 736	5 821	4 284	11 696	6 573	28 368		
<i>Turun ja Porin lääni — Åbo och Björne- borgs län</i>	185 114	9 645	107 485	10 501	8 495	11 738	23 971	11 726	53 809		
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	72 470	3 819	37 442	2 925	2 900	7 076	6 593	3 623	18 342		
Maalaiskunnat — Landskommuner	112 644	5 826	70 043	7 576	5 595	4 662	17 378	8 103	35 467		
<i>Ahvenanmaan maakunta — Landskapet Åland</i>	2 265	139	1 276	43	84	75	189	358	538		
Kaupunki — Stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Maalaiskunnat — Landskommuner	2 265	139	1 276	43	84	75	189	358	538		
<i>Hämeen lääni — Tavastehus län</i>	202 113	10 354	112 362	14 979	10 824	12 057	22 210	13 785	59 412		
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	73 534	3 716	35 175	5 726	2 775	5 122	7 022	5 619	19 231		
Maalaiskunnat — Landskommuner	128 579	6 638	77 187	9 253	8 049	6 935	15 188	8 166	40 181		
<i>Kymen lääni — Kymmene län</i>	103 460	5 156	61 918	6 986	5 599	4 309	14 178	6 630	32 841		
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	50 942	2 419	26 091	2 460	2 919	1 618	6 355	2 541	12 983		
Maalaiskunnat — Landskommuner	52 518	2 737	35 827	4 526	2 680	2 691	7 823	4 089	19 858		
<i>Mikkelin lääni — S:t Michels län</i>	89 913	4 686	61 521	7 687	4 638	5 197	14 754	5 113	27 664		
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	11 545	608	6 055	997	442	306	1 873	249	2 876		
Maalaiskunnat — Landskommuner	78 368	4 078	55 466	6 690	4 196	4 891	12 881	4 864	24 788		
<i>Kuopion lääni — Kuopio län</i>	160 560	8 336	107 299	12 179	9 836	11 358	22 785	10 860	51 461		
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	32 220	1 513	15 903	1 724	2 018	3 038	2 919	2 538	8 619		
Maalaiskunnat — Landskommuner	128 340	6 823	91 396	10 455	7 818	8 320	19 866	8 322	42 842		
<i>Vaasan lääni — Vasa län</i>	191 765	10 159	112 169	14 586	10 170	10 671	19 309	13 208	56 536		
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	55 954	2 722	23 734	2 530	1 994	2 040	5 944	3 762	12 131		
Maalaiskunnat — Landskommuner	135 811	7 437	88 435	12 056	8 176	8 631	13 365	9 446	44 405		
<i>Oulun lääni — Uleåborgs län</i>	98 010	5 198	71 199	12 120	5 764	6 701	14 827	6 697	37 731		
Kaupungit — Städer	19 620	1 035	13 405	2 538	796	2 197	3 791	1 377	8 779		
Maalaiskunnat — Landskommuner	78 390	4 163	57 794	9 582	4 968	4 504	11 036	5 320	28 952		
<i>Lapin lääni — Lapplands län</i>	61 690	3 378	34 267	4 035	2 439	2 547	5 704	2 381	19 491		
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	31 512	1 710	12 372	1 143	1 038	592	1 349	513	11 114		
Maalaiskunnat — Landskommuner	30 178	1 668	21 895	2 892	1 401	1 955	4 355	1 868	8 377		
Koko maa — Hela landet	1 394 349	71 219	792 135	97 237	72 541	90 122	153 258	115 461	420 762		
Kaupungit — Städer	462 560	22 291	192 513	24 479	18 359	38 592	27 773	52 146	117 480		
Kauppalat — Köpingar	105 123	5 392	52 496	4 949	5 394	4 582	11 708	6 206	29 506		
Maalaiskunnat — Landskommuner	826 666	43 536	547 126	67 809	48 788	46 948	113 777	57 109	273 776		

Kommunalhjemmens utgifter och inkomster år 1955

				Tulot — Inkomster								
Palovakuutus Brandförsäkring	Kasvi- ja puutarha sikaala ja kanala Trädgård, svin- och hönsgård	Sekalaiset Diverse	Yhteensä Summa	Hoidokkien valmisteet Av internerna förfärdigade arbeten	Hoidokkien muu työ Internernas övriga arbeten	Kasvi- ja puutarha sikaala ja kanala Trädgård, svin- och hönsgård	Yhtelsten kunnallis- kottien kannatus- ja hoitomaksut	Understöds- och vårdav- gifterna i gemensamma kommunalhem	Henkilökunnan luontoiset Personalens naturaförmåner	Valtionapu Statsunderstöd	Sekalaiset Diverse	Yhteensä Summa
1 553	2 018	17 912	653 344	—	820	4 020	15 578	32 969	903	4 644	58 934	
296	548	11 919	451 739	—	5	1 072	—	21 211	—	3 457	25 745	
1 257	1 470	5 993	201 605	—	815	2 948	15 578	11 758	903	1 187	33 189	
2 573	2 723	13 993	441 773	355	2 964	7 330	96 211	26 629	10 670	10 145	154 304	
572	122	5 081	160 965	291	717	891	34 886	8 633	6 214	3 342	54 974	
2 001	2 601	8 912	280 808	64	2 247	6 439	61 325	17 996	4 456	6 803	99 330	
22	—	209	5 198	—	50	—	5 025	292	—	14	5 381	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
22	—	209	5 198	—	50	—	5 025	292	—	14	5 381	
2 956	2 716	12 904	476 672	2 084	2 067	7 704	23 906	27 290	27 434	3 051	93 536	
463	1 248	4 076	163 707	2 034	—	2 955	—	7 672	2 404	2 298	17 363	
2 493	1 468	8 828	312 965	50	2 067	4 749	23 906	19 618	25 030	753	76 173	
1 652	930	7 481	251 140	7	2 905	2 991	36 731	15 071	10 785	1 057	69 547	
744	501	3 413	112 986	—	1 244	739	29 390	6 734	2 749	743	41 599	
908	429	4 068	138 154	7	1 661	2 252	7 341	8 337	8 036	314	27 948	
1 795	1 014	5 763	229 745	15	1 462	4 231	7 300	13 981	26 380	1 001	54 370	
122	148	611	25 832	—	—	334	—	1 605	—	11	1 950	
1 673	866	5 152	203 913	15	1 462	3 897	7 300	12 376	26 380	990	52 420	
2 841	1 179	10 441	409 135	—	4 638	4 855	—	25 273	32 132	2 032	68 930	
453	205	1 637	72 787	—	267	217	—	4 569	8 737	527	14 317	
2 388	974	8 804	336 348	—	4 371	4 638	—	20 704	23 395	1 505	54 613	
2 789	1 775	11 858	454 995	31	3 799	4 067	59 046	31 023	29 816	10 777	138 559	
420	452	1 915	113 598	—	255	742	—	7 353	3 453	531	12 334	
2 369	1 323	9 943	341 397	31	3 544	3 325	59 046	23 670	26 363	10 246	126 225	
2 676	307	7 797	269 027	273	4 703	5 262	15 728	15 342	27 743	4 167	73 218	
126	3	1 558	55 225	240	80	3 351	—	2 925	4 971	269	11 836	
2 550	304	6 239	213 802	33	4 623	1 911	15 728	12 417	22 772	3 898	61 382	
1 048	324	5 210	142 514	—	514	1 327	44 653	9 165	10 208	933	66 800	
322	17	2 016	63 698	—	100	1 141	34 492	4 629	5 500	325	46 187	
726	307	3 194	78 816	—	414	186	10 161	4 536	4 708	608	20 613	
19 905	12 986	93 568	3 333 543	2 765	23 922	41 787	304 178	197 035	176 071	37 821	783 579	
2 355	1 665	23 514	983 727	2 565	1 135	9 052	—	49 848	17 971	7 014	87 585	
1 163	1 579	8 712	236 810	—	1 533	2 390	98 768	15 483	16 057	4 489	138 720	
16 387	9 742	61 342	2 113 006	200	21 254	30 345	205 410	131 704	142 043	26 318	557 274	

—1000 mark

IX. Lastenkotien menot ja tulot vuonna 1955 —

Lääni — Län	Menot — Utgifter													
	Palkkaukset Aviöningar	Työnantajan lapsilisät, k.e. ja tapaturmavak. maksut	Arbetsgivarens barn- bidrags- f.p.- och olycks- fallsförs. premier.	Ravinto Kosthållning	Vaateus Beklädnad	Sairaanhoido ja lääkkeet	Sinkvård och läkemedel	Muut vuotuiskestän- nukset hoidokkeista	Övriga årsutgifter för inrerna	Rakennusten kunnossapito	Underhåll av byggnader	Kaluston ja irtaimiston lisähankinta ja korjaus	Komplettering och reparation av inven- tarier och lösöre	Lämpö ja valo Värme och lyse
	1000 markkaa													
<i>Uudenmaan lääni — Nylands län</i>	116 559	4 826	28 189	9 539	1 570	3 720	13 240	9 276	14 831					
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	99 865	4 025	21 243	7 488	1 168	3 075	11 046	7 741	11 931					
Maalaiskunnat — Landskommuner	16 694	801	6 946	2 051	402	645	2 194	1 535	2 900					
<i>Turun ja Porin lääni — Åbo och Björne- borgs län</i>	38 540	1 966	13 786	4 481	621	1 368	5 796	2 009	6 761					
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	30 910	1 612	10 054	3 278	483	1 127	4 311	1 638	5 142					
Maalaiskunnat — Landskommuner	7 630	354	3 732	1 203	138	241	1 485	371	1 619					
<i>Ahvenanmaan maakunta — Landskapet Åland</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
Kaupunki — Stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
Maalaiskunnat — Landskommuner	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
<i>Hämeen lääni — Tavastehus län</i>	58 639	3 074	23 577	8 435	1 138	2 660	7 852	3 676	8 590					
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	43 455	2 296	15 434	5 475	823	2 051	5 872	2 246	5 614					
Maalaiskunnat — Landskommuner	15 184	778	8 143	2 960	315	609	1 980	1 430	2 976					
<i>Kymen lääni — Kymmene län</i>	30 944	1 586	11 786	3 729	476	765	3 876	1 874	5 127					
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	17 464	878	6 452	2 202	326	490	2 218	1 149	3 255					
Maalaiskunnat — Landskommuner	13 480	708	5 334	1 527	150	275	1 658	725	1 872					
<i>Mikkelin lääni — S:t Michels län</i>	9 256	465	4 953	1 841	171	644	1 468	572	2 298					
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	3 298	173	1 473	556	56	153	456	130	1 191					
Maalaiskunnat — Landskommuner	5 958	292	3 480	1 285	115	491	1 012	442	1 107					
<i>Kuopion lääni — Kuopio län</i>	11 605	616	5 542	1 650	197	367	1 780	792	3 276					
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	6 158	326	2 693	775	99	150	1 270	410	2 034					
Maalaiskunnat — Landskommuner	5 447	290	2 849	875	98	217	510	382	1 242					
<i>Vaasan lääni — Vasa län</i>	27 259	1 352	12 375	3 254	447	658	3 964	1 590	6 035					
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	18 930	926	8 391	1 954	307	299	3 050	824	4 624					
Maalaiskunnat — Landskommuner	8 329	426	3 984	1 300	140	359	914	766	1 411					
<i>Oulun lääni — Uleåborgs län</i>	9 828	489	4 131	1 089	400	1 540	2 362	445	1 936					
Kaupungit — Städer	3 276	164	991	289	80	608	250	85	427					
Maalaiskunnat — Landskommuner	6 552	325	3 140	800	320	932	2 112	360	1 509					
<i>Lapin lääni — Lapplands län</i>	13 136	663	4 133	913	315	474	1 461	357	2 734					
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	8 531	403	1 593	323	205	241	1 049	212	1 796					
Maalaiskunnat — Landskommuner	4 605	260	2 540	590	110	233	412	145	938					
Koko maa — Hela landet	315 766	15 037	108 472	34 931	5 335	12 196	41 799	20 591	51 588					
Kaupungit — Städer	199 652	9 168	56 831	18 743	2 862	6 897	26 157	12 361	28 306					
Kauppalat — Köpingar	32 235	1 635	11 493	3 597	685	1 297	3 365	2 074	7 708					
Maalaiskunnat — Landskommuner	83 879	4 234	40 148	12 591	1 788	4 002	12 277	6 156	15 574					

Barnhennens utgifter och inkomster år 1955

				Tulot — Inkomster							
Palovakuutus Brandförsäkring	Kasvi- ja puutarha, silka ja kanala Trädgård, svin- och hönsgård	Sekalaiset Diverse	Yhteensä Summa	Hoidokkien työ Internernas arbeten	Kasvi- ja puutarha silka ja kanala Trädgård, svin- och hönsgård	Yhteisten lasten- kotien kannatus- ja hottomaksut	Undersöds- och vård- avgifterna i gemen- samma barnhem	Henkilökunnan luontosedut Personalens naturaförmåner	Valtionapu Statsunderstöd	Sekalaiset Diverse	Yhteensä Summa
230	238	5 000	207 218	—	381	4 896	12 000	11 722	1 680	30 679	
47	46	3 868	171 543	—	76	—	9 298	9 605	1 665	20 644	
183	192	1 132	35 675	—	305	4 896	2 702	2 117	15	10 035	
512	364	1 984	78 188	56	261	—	7 080	4 602	239	12 238	
286	203	1 545	60 589	—	35	—	5 668	3 384	26	9 113	
226	161	439	17 599	56	226	—	1 412	1 218	213	3 125	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
438	496	4 390	122 965	28	1 203	—	8 727	4 453	74	14 485	
270	281	3 061	86 878	—	503	—	6 250	3 088	40	9 881	
168	215	1 329	36 087	28	700	—	2 477	1 365	34	4 604	
295	267	2 342	63 067	—	498	—	4 961	3 867	805	10 131	
204	74	1 448	36 160	—	169	—	2 731	2 510	226	5 636	
91	193	894	26 907	—	329	—	2 230	1 357	579	4 495	
176	231	822	22 897	—	225	—	1 926	1 289	17	3 457	
25	11	230	7 752	—	—	—	614	302	17	933	
151	220	592	15 145	—	225	—	1 312	987	—	2 524	
116	304	817	27 062	—	265	—	2 910	3 076	5	6 256	
52	210	288	14 465	—	129	—	1 473	2 336	2	3 940	
64	94	529	12 597	—	136	—	1 437	740	3	2 316	
84	190	1 473	58 681	36	187	—	4 674	3 383	120	8 400	
21	9	861	40 196	—	—	—	2 883	1 853	120	4 856	
63	181	612	18 485	36	187	—	1 791	1 530	—	3 544	
142	108	595	23 065	—	203	5 048	2 062	1 285	2 030	10 628	
2	—	83	6 255	—	—	—	675	—	—	675	
140	108	512	16 810	—	203	5 048	1 387	1 285	2 030	9 953	
25	19	873	25 103	—	—	—	1 539	2 166	633	4 338	
10	—	267	14 630	—	—	—	608	985	—	1 593	
15	19	606	10 473	—	—	—	931	1 181	633	2 745	
2 018	2 217	18 296	628 246	120	3 223	9 944	45 879	35 843	5 603	100 612	
661	348	9 374	371 360	—	293	—	24 943	19 435	1 868	46 539	
256	486	2 277	67 108	—	619	—	5 257	4 628	228	10 732	
1 101	1 383	6 645	189 778	120	2 311	9 944	15 679	11 780	3 507	43 341	